

© 1999 Tilastokeskus

Helsinki 1999

Sisällysluettelo

Alkusanat	2
Alueelliset kehitysnäkymät Suomessa keväällä 1999	3
Uusimaa	10
Itä-Uusimaa	12
Varsinais-Suomi	14
Satakunta	16
Kanta-Häme	18
Pirkanmaa	20
Päijät-Häme	22
Kymenlaakso	24
Etelä-Karjala	26
Etelä-Savo	28
Pohjois-Savo	30
Pohjois-Karjala	32
Keski-Suomi	34
Etelä-Pohjanmaa	36
Pohjanmaa	38
Keski-Pohjanmaa	40
Pohjois-Pohjanmaa	42
Kainuu	44
Lappi	46
Ahvenanmaa	48
Sammandrag landskapsvis	50
Lomake	62

Kuviot ja taulukot: Tilastokeskus
Raportin tekstiosuus: Sisäasiainministeriö,
Markku Nissinen

Innehållsförteckning

Förord	2
Utsikter för utvecklingen i Finland våren 1999	3
Nyland	10
Östra Nyland	12
Egentliga Finland	14
Satakunta	16
Egentliga Tavastland	18
Birkaland	20
Päijänne-Tavastland	22
Kymmenedalen	24
Södra Karelen	26
Södra Savolax	28
Norra Savolax	30
Norra Karelen	32
Mellersta Finland	34
Södra Österbotten	36
Österbotten	38
Mellersta Österbotten	40
Norra Österbotten	42
Kajanaland	44
Lapland	46
Åland	48
Sammandrag landskapsvis	50
Frågeformular	62

Figurer och tabeller: Statistikcentralen
Text: Inrikesministeriet,
Markku Nissinen

Alkusanat

Aluebarometri on sisäasiainministeriön ja Suomen Kuntaliiton kaksi kertaa vuodessa tehtävä kysely. Kyselyn suorittaa Tilastokeskus.

Aluebarometri mittaa maan eri osien kehityksessä odotettavissa olevia muutoksia – 'paineen' vaihtelua. Vastaukset perustuvat kuntien virka- ja luottamushenkilöiden henkilökohtaisiin näkemyksiin ja tietoihin. Aluebarometria on tehty syksystä 1991 alkaen. Aluebarometrissa on saatavissa erillinen **taulukkoraportti** ja **otantamenetelmäraportti**.

Tutkimusmenetelmä

Kyselyyn vastaajat on valittu otantamenetelmällä. Perusjoukon muodostavat kaikki Suomen **kunnanjohtajat, kunnanvaltuuston puheenjohtajat, kunnanhallituksen puheenjohtajat, elinkeinoasiamiehet ja suunnittelusihiteerit**. Suurimmissa kaupungeissa (20 kpl) perusjoukkoon kuuluvat edellisten lisäksi myös **apulaiskaupunginjohtajat, kunnanvaltuuston I ja II varapuheenjohtajat sekä kunnanhallituksen I ja II varapuheenjohtajat**. Otanta ottaa huomioon niin alueelliset kuin kunnan sisäiset mielihetket. Kysely lähetettiin noin 1200 em. nimikkeen haltijalle yksinkertaista satunnaisotantaa käyttäen. Kaikilla kunnilla on korostuskertoimet, joilla vastausmäärien vaihtelu kuntien välillä on eliminoitu. Jokainen kunta on täten samanarvoinen barometrissa.

Alueluokitukset

Maan eri osien kehityksessä odotettavissa olevia muutoksia tarkastellaan **7-luokkaisella kuntatyypittelyllä ja maakuntajaolla**. Maakuntatasolla kunnat jaetaan raportissa **keskusaluekuntiin ja muihin kuntiin**. Aluebarometrin aluejako vastaa NUTS 3 -aluejakoa.

Kysymykset ja saldoluovut

Aluebarometrissa tiedustellaan kunnan kehitystä yleensä ulottuvuudella **suurempi – yhtä suuri – pienempi**, jolloin kyse on oleellisista muutoksista. Kysymykset koskevat **kuluvaa vuotta edelliseen vuoteen verrattuna tai seuraavaa vuotta kuluvaan vuoteen verrattuna**. Kuviot esittävät saldoluovuja, jotka lasketaan **suurempi ja pienempi** -vastausten prosenttiosuuksien **erotuksena**. Kysymykset luokitukseensa löytyvät aluebarometrin viimeistä edellistä sivulta.

Aluetaso eli otannan ositusmuuttuja Aluebarometrissa vaihtui keväällä 1994 läänistä maakunnaksi. Samalla otoskoko kasvatettiin. Saldoluovut ennen kevättä 1994 on läänirajoja noudattavia maakuntia lukuun ottamatta tehty jälkiosituksella ja nykyistä pienemmällä otoksella, joka on tulosten tulkinnassa huomioitava. Keväästä 1997 lähtien otoksessa ovat kaikki kunnat edustettuina.

Förord

Regionbarometern är en förfrågan som inrikesministeriet och Finlands Kommunförbund gör två gånger om året. Förfrågan utförs av Statistikcentralen.

Regionbarometern mäter de förändringar i utvecklingen som väntas i olika delar av landet. Svaren bygger på kommunala tjänstemäns och förtroendevaldas personliga uppfattningar och kännedom om sin kommun. Mätningar för Regionbarometern har gjorts från hösten 1991. En separat **tabellrapport** och en **rapport om urvalsmetoden** finns också att få över Regionbarometern.

Undersökningsmetod

De som svarat i Regionbarometern har valts genom ett urval. Populationen består av samtliga **kommundirektörer, ordföranden i kommunfullmäktige, ordföranden i kommunstyrelserna, näringsombudsmän och planeringssekreterare** i Finland. I de största städerna (20 st.) omfattar populationen också **biträdande stadsdirektörer, första och andra vice ordförande i kommunfullmäktige samt första och andra vice ordförande i kommunstyrelserna**. Urvalsmetoden tar hänsyn till såväl regionala skillnader som olika åsikter inom kommunerna. En förfrågan skickades till omkring 1 200 personer med ovannämnda benämningar, som togs ut genom ett obundet slumpmässigt urval.

För samtliga kommuner beräknades korrigeringskoefficienter som eliminerar lokala variationer i svarsbenägenheten. Alla kommuner är således jämbördiga i barometern.

Områdesindelningar

De förändringar i utvecklingen som väntas på olika håll i landet redovisas i en **7-klassig typindelning av kommunerna i landet och i en landskapsindelning**. På **landskapsnivå** (NUTS 3) indelas kommunerna i **centralorter med omnejd och övriga kommuner**.

Frågorna och saldona

Regionbarometern pejar helt allmänt utvecklingen i kommunen på skalan **större – lika stor – mindre** och avser således betydande förändringar. Frågorna gäller **innevarande år jämfört med föregående år**, eller **följande år jämfört med innevarande år**. Figureerna anger de saldon som uträknats som **skillnaden** mellan **större** och **mindre** -angivna i procent. Frågorna och klassificeringarna publiceras på det nästista uppslaget.

Regionnivån eller urvalets stratifieringsvariabel ändrades våren 1994 från län till landskap. Samtidigt förstörades urvalet. Saldona för tiden före våren 1994 har räknats genom en efterstratifiering för de landskap som inte följer länsgränserna och ett mindre urval än det nuvarande har använts. Detta bör beaktas då resultaten tolkas. Från och med våren 1997 finns alla kommuner representerade i urvalet.

Alueelliset kehitysnäkymät suomessa keväällä 1999

Alueiden väliset kehityserot näyttävät olevan kasvamassa. Keskusseudut menestyvät paremmin kuin muut alueet. Toisaalta maakuntien väliset erot ovat lisääntyneet. Suurten keskusten, teollisuuskeskusten ja esikaupunkikuntien kehitysnäkymät ovat valoisat. Maakunnittain paras kehitys on Uudellamaalla. Kuntien taloustilanne huolestuttaa edelleen vastaajia, mutta ongelmat eivät ole yhtä suuria kuin aikaisemmin. Kuntien väliset erot ovat kuitenkin kasvaneet. Verotulojen kasvun hidastuminen luo jatkossa paineita kuntien talouteen, mikä näkyy esimerkiksi velanoton lisääntymisenä. Verotuksen kiristämiseen kohdistuu myös paineita 2-3 seuraavan vuoden aikana. Veronkorotuksia useammin kunnat turvautuvat kuitenkin maksujen nostamiseen tasapainottaessaan talouttaan. Myös käyttöomaisuuden realisoiminen ja investointien vähentäminen kuuluvat usein kuntien toimenpiteisiin. Myönteinen asia kuntien kannalta on päivähoitotilanteen kohentuminen. Sen sijaan huolta aiheuttavat vanhusten hoidon ja terveydenhoidon järjestäminen. Työllisyysnäkymät heikentyvät, vaikka työttömyyden arvioidaankin vielä vähenevän. Kuntien yhteistyö sujuu varsin hyvin koko maassa. Investointikehitys heikentyy oleellisesti vuonna 2000.

Alueiden kehityserot kasvamassa

Tämän kyselyn perusteella alueellinen kehitys näyttää eriytyvän huomattavasti lähivuosina. Suurissa keskuksissa, esikaupunkikunnissa ja teollisuuskeskuksissa näkymät ovat erittäin valoisat. Odotukset paremmasta ovat vahvistuneet erityisesti suurissa keskuksissa ja esikaupunkikunnissa. Maaseudun pendelikunnissa näkymät ovat varsin valoisat. Sen sijaan alkutuotantokunnissa, teollistuneissa maaseutokunnissa ja maaseutukeskuksissa kehitys heikentyy ja ongelmien arvioidaan lisääntyvän selvästi.

Myös maakuntien väliset erot ovat kasvaneet huomattavasti viime syksystä. Lapissa ja Itä-Uudellamaalla kehityksen arvioidaan heikentyvän sekä keskusseuduilla että niiden ulkopuolella. Yleensä keskusseudut näyttävät kuitenkin menestyvän muita alueita paremmin. Pääkaupunkiseudulla, Tampereen ja Maarianhaminan seuduilla sekä Hämeenlinnan seudun ulkopuolella odotukset ovat selvästi muuta maata valoisimmat. Synkimmät näkymät ovat Porvoon, Lahden ja Kajaanin seutujen ulkopuolella, joissa

Regionala utvecklingsutsikter i finland våren 1999

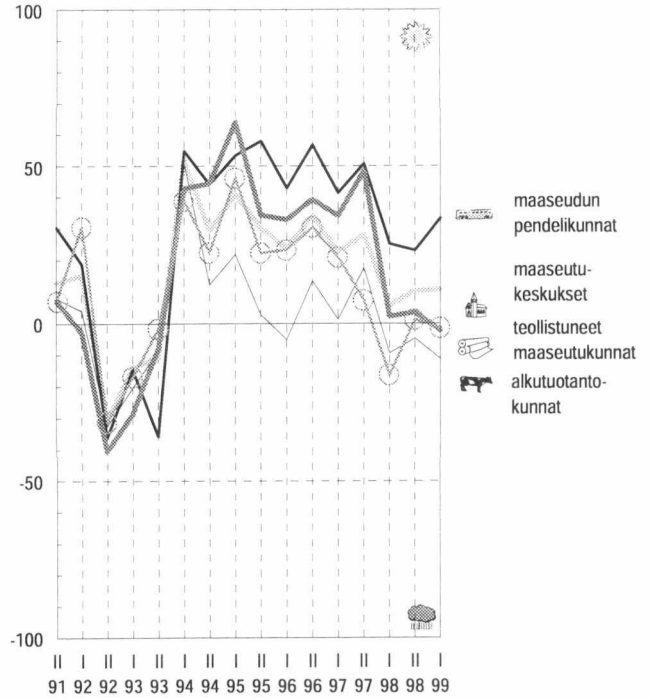
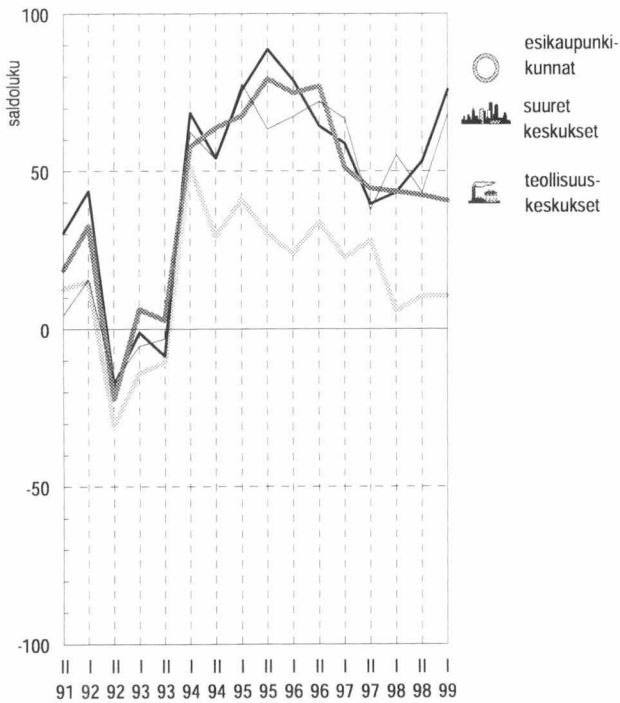
De regionala skillnaderna verkar öka. Centralorterna klarar sig bättre än andra regioner, samtidigt som skillnaderna mellan landskapen har ökat. Utvecklingsutsikterna är ljusa för stora centra, industricentra och förortskommuner. Av landskapen har Nyland de bästa utsikterna i hela landet. Svarspersonerna är fortsättningsvis bekymrade över kommunernas ekonomiska läge, men problemen är inte lika stora som tidigare. Däremot har skillnaderna mellan kommunerna ökat. Tillväxten av skatteintäkter avmattas, vilket kommer att öka trycket på kommunernas ekonomi och tvinga kommunerna att t.ex. öka upplåningen. Också trycket att skärpa beskattningen ökar de närmaste 2-3 åren. Kommunerna väljer dock hellre att höja avgifterna än att höja skatterna för att balansera ekonomin. Försäljning av anläggningstillgångar och nedskärning av investeringar hör också till åtgärderna i många kommuner. En positiv omständighet ur kommunernas synvinkel är att dagvårdsläget har blivit bättre. I stället vållar ordnandet av äldreomsorgen och hälsovården problem. Sysselsättningsutsikterna försämras, även om arbetslösheten ännu väntas minska. Det mellankommunala samarbetet fungerar rätt bra i hela landet. Investeringstillväxten försämras avsevärt år 2000.

Ökande regionala utvecklingskillnader

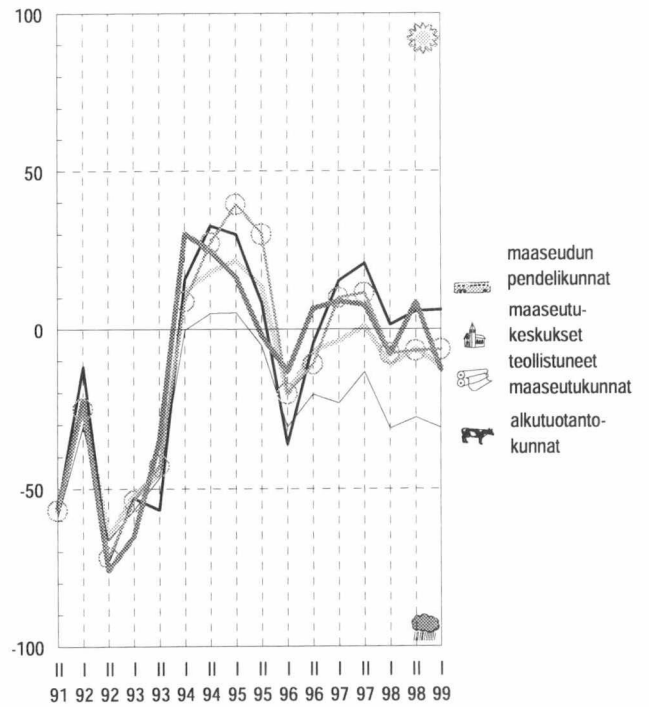
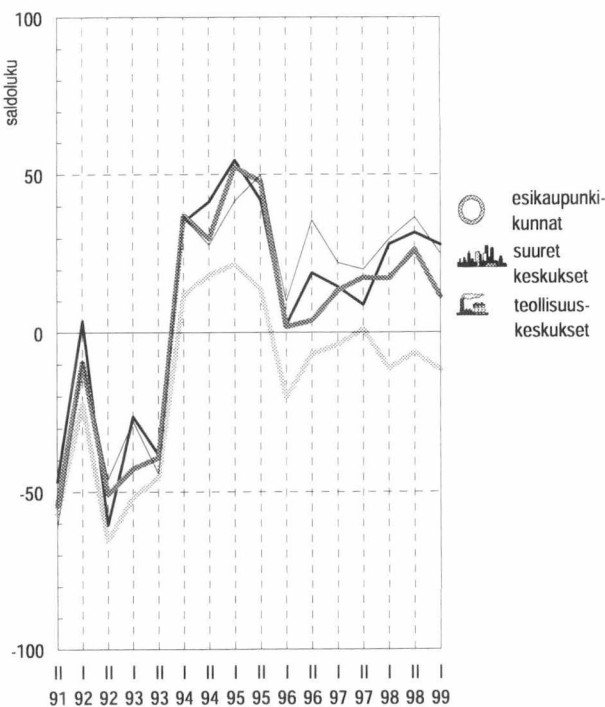
Enligt enkäten verkar det som om de regionala utvecklingskillnaderna skulle växa märkbart de närmaste åren. I stora centra, förortskommuner och industricentra är utvecklingsutsikterna mycket ljusa. Förväntningarna har stigit särskilt i stora centra och förortskommuner. Även i utpendlingskommuner på landsbygden är utsikterna rätt ljusa. Däremot försämras utvecklingen i primärproduktionskommuner, industrialiserade landsbygdskommuner och landsbygdscentra, vilket väntas leda till en avsevärd ökning av kommunernas problem.

Också mellan landskapen har skillnaderna ökat märkbart sedan i höst. I Lappland och Östra Nyland räknar man med att utvecklingen försämras både på och utanför centralorterna. Överlag verkar dock centralorterna klara sig bättre än andra regioner. I huvudstadsregionen, Tammerforsregionen och Mariehamnsregionen samt utanför Tavastehusregionen är förväntningarna betydligt ljusare än

Tulevaisuudennäkymät (Kys. 10)

Veroärimäärän kehitysnäkymät (Kys. 2b)

— suuret keskukset — teollisuuskeskukset
 — esikaupunkikunnat — koko maa keskimäärin

— maaseutukeskukset — teollistuneet maaseutukunnat
 — maaseudun pendelikunnat — alkutuotantokunnat
 — koko maa keskimäärin

toiveet paremmasta ovat oleellisesti vähäisemmät kuin syksyllä. Keskusalueista kehitys huonontuu lähinnä Joensuu, Porvoo, Seinäjoki sekä Lapin keskusseuduilla.

Kuntien rahoitusnäkymät syksyisiä arvioita hieman paremmat

Arviot kuntien rahoitustilanteesta ovat hieman valoisammat kuin syksyllä. Ongelmien arvioidaan vähenevän kaikissa kuntatyypeissä. Suurten keskusten rahoitusasema on oleellisesti parempi kuin syksyllä. Näiden ohella teollisuuskeskusten ja esikaupunkikuntien talouskehitys on muuta maata myönteisempi. Alkutuotantokuntien rahoitus-tilanne on edelleen maan huonoin.

Verotulokehityksen arvioidaan heikentyvän koko maassa. Alkutuotantokunnissa ja maaseutukeskuksissa tulojen odotetaan vähenevän tänä ja ensi vuonna. Teollistuneissa maaseutokunnissa verokertymä pienenee vuonna 2000. Suurissa keskuksissa, teollisuuskeskuksissa ja esikaupunkikunnissa tulot lisääntyvät ripeästi tänä vuonna, mutta kasvun arvioidaan hidastuvan vuonna 2000.

Teollistuneissa maaseutokunnissa ja maaseudun pendelikunnissa kolmannes vastaajista arvioi kuntansa nostavan tuloveroprosenttia vuodelle 2000. Alkutuotantokunnissa korotuspaineiden odotetaan lisääntyvän vuonna 2001. Kuntien velanotto lisääntyy tänä vuonna, eniten maaseutukeskuksissa ja maaseudun pendelikunnissa. Vuonna 2000 velan arvioidaan vähenevän teollisuuskeskuksissa ja suurissa keskuksissa. Muissa kunnissa velanotto kasvaa edelleen.

Kunnat korottavat maksuja

Vuonna 2000 kunnat tasapainottavat talouttaan ensi sijaisesti maksuja korottamalla. Myös käyttöomaisuuden realisoiminen ja investointien vähentäminen kuuluvat useimpien kuntien toimenpiteisiin. Henkilöstömenojen supistamiseen ja verojen korotuksiin turvaututaan selvästi harvemmin. Myöskään kiinteistöveron korotukset eivät ole kovin yleisiä.

Tulevan 2-3 vuoden aikana maksujen korotukset säilyvät yleisimpänä keinona tasapainottaa kuntien taloutta. Veroratkaisujen merkitys kasvaa ensi vuosikymmenen alussa. Erityisesti kiinteistöveron korotusten arvioidaan yleistyvän. Kunnat joutuvat edelleen vähentämään investointejaan. Sen sijaan henkilöstön irtisanomisia ja lomauksia pyritään välttämään.

Päivähoidon järjestämisen ongelmat vähentyneet

Kuntien päivähoitotilanteen arvioidaan olevan varsin hyvä. Ongelmia on oikeastaan vain esikaupunkikunnissa. Sen sijaan vanhusten hoidon ja terveydenhoidon vaikeudet lisääntyvät lähitulevaisuudessa. Vanhusten hoitopalveluiden järjestäminen askarruttaa kuntien päättäjiä erityisesti suurissa keskuksissa ja maaseutukeskuksissa. Terveyden-

ihoidon ongelmat ovat oleellisesti vähäisemmät kuin syksyllä. Keskusalueista kehitys huonontuu lähinnä Joensuu, Borgå, Seinäjoki ja Lapland som går mot sämre tider.

Kommunernas finansiella utsikter är något bättre än i höstas

Kommunernas finansiella läge uppskattas vara något ljusare än i höstas. I alla kommuntyper väntas problemen minska. I stora centra är det finansiella läget väsentligt bättre än på hösten. Även i industricentra och förortskommuner är den ekonomiska utvecklingen positivare än i landet i övrigt. Primärproduktionskommunernas finansiella läge är fortsättningsvis sämst i landet.

I hela landet räknar man med en försämrad utveckling av skatteintäkterna. I primärproduktionskommuner och landsbygdscentra väntas intäkterna minska i år och nästa år. I industrialiserade landsbygdskommuner minskar skatteintäkterna år 2000. I stora centra, industricentra och förortskommuner ökar intäkterna kraftigt i år, men tillväxten uppskattas avta år 2000.

I industrialiserade landsbygdskommuner och utpendlingskommuner på landsbygden bedömer en tredjedel av svarspersonerna att deras kommun kommer att höja inkomstskatteprocenten för år 2000. I primärproduktionskommunerna väntas skattehöjningstrycket öka år 2001. Den kommunala upplåningen ökar i år, mest i landsbygdscentra och utpendlingskommuner på landsbygden. År 2000 beräknas upplåningen minska i industricentra och stora centra. I övriga kommuner fortsätter upplåningen att öka.

Kommunerna höjer sina avgifter

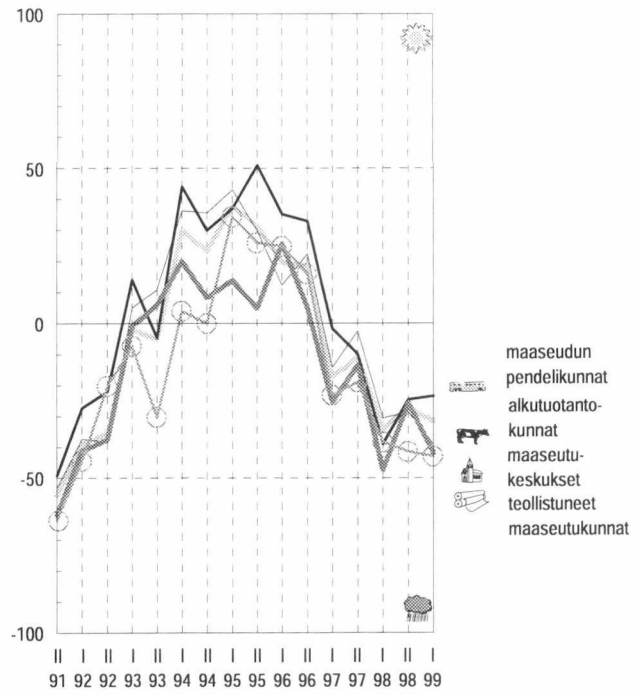
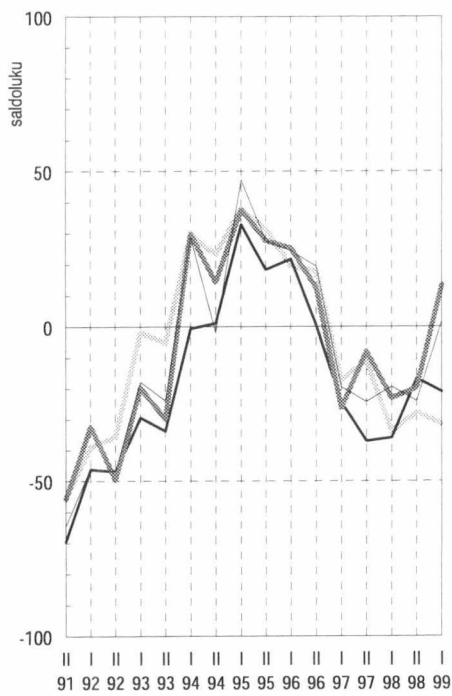
År 2000 balanserar kommunerna sin ekonomi i första hand genom att höja avgifter. Försäljning av anläggningstillgångar och nedskärning av investeringar hör också till åtgärderna i de flesta kommunerna. Att minska personalkostnaderna och höja skatterna är däremot betydligt ovanligare. Inte heller fastighetsskattehöjningar är särskilt vanliga.

Avgiftshöjningar förblir det vanligaste sättet att balansera kommunernas ekonomi de närmaste 2-3 åren. Skattelösningarnas betydelse ökar i början av nästa decennium. Särskilt fastighetsskattehöjningar väntas bli vanligare. Kommunerna tvingas minska sina investeringar ytterligare. Däremot försöker man undvika att säga upp eller permittera personal.

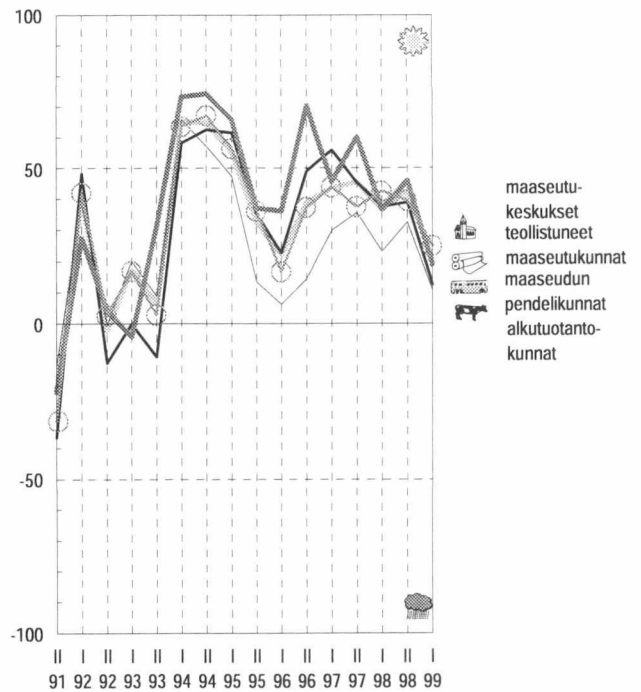
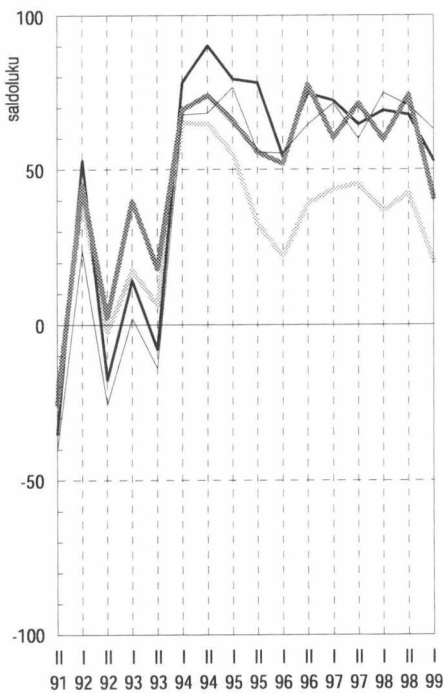
Mindre problem med dagvården

Kommunernas dagvårdsläge bedöms vara rätt gott. Problemet förekommer egentligen bara i förortskommuner. Däremot kommer problemen inom äldreomsorgen och hälsovården att öka inom en nära framtid. Äldreomsorgen bekymrar de kommunala beslutsfattarna särskilt i stora centra och landsbygdscentra. Inom hälsovården är läget mest orov-

Velkamäärän kehitysnäkymät (Kys. 3b)

Työttömyyden kehitysnäkymät (Kys. 5b)

— suuret keskukset — teollisuuskeskukset
 — esikaupunkikunnat — koko maa keskimäärin

— maaseutukeskukset — teollistuneet maaseutukunnat
 — maaseudun pendelikunnat — alkutuotantokunnat
 — maaseutukunnat

hoidon tilanne on huolestuttavin maaseutukeskuksissa ja teollistuneissa maaseutukunnissa.

Elinkeinoelämän kehittämisedellytykset ovat edelleen parhaimmat suurissa keskuksissa ja esikaupunkikunnissa, mutta tänä keväänä toiveet paremmasta ovat kasvaneet myös teollistuneissa maaseutukunnissa. Alkutuotantokunnissa näkymät ovat huonot. Koulutoimen tilanne on kohentunut erityisesti keskuseuduilla.

Työttömyyden väheneminen hidastuu

Työllisyyskehityksen arvioidaan heikentyvän selvästi tänä ja ensi vuonna. Työttömyyden väheneminen hidastuu koko maassa. Keskusseutujen ulkopuolella työttömyyden odotetaan pysyvän lähes viime vuotisella tasolla. Alkutuotantokunnissa työllisyyskehitys on maan huonoin. Aikaisempaa varovaisemmista näkemyksistä huolimatta suurten keskusten ja esikaupunkikuntien työttömyys alenee vielä varsin ripeästi.

Seutukunnallista yhteistyötä pidetään tärkeimpänä

Kuntien yhteistyö sujuu varsin hyvin koko maassa. Ongelmia on lähinnä teollisuuskeskuksissa ja maaseutukeskuksissa. Sen sijaan suurissa keskuksissa ja esikaupunkikunnissa toiveet paremmasta ovat lisääntyneet viime syksystä. Kuntien päättäjät korostavat erityisesti seutukunnallisen yhteistyön merkitystä. Myös suhteita elinkeinoelämän kanssa pyritään tiivistämään. Maakunnallisen yhteistyön merkitys on vähentynyt koko ajan syksystä 1996. Suurissa keskuksissa kansainväliset yhteydet lisääntyvät muita kuntia ripeämmin.

Investointikehitys heikentyy vuonna 2000

Asuntorakentamisen ja teollisuuden investoinnit lisääntyvät tänä vuonna. Asuntorakentaminen on ripeää erityisesti esikaupunkikunnissa, maaseudun pendelikunnissa sekä suurissa keskuksissa. Sen sijaan teollisuuskeskuksissa rakentaminen ei ole niin vilkasta kuin syksyllä arvioitiin. Teollisuuden investoinnit ovat suurimmat esikaupunkikunnissa, lähes puolet vastaajista odottaa investointien lisääntyvän. Vuonna 2000 investointien kasvu hidastuu oleellisesti. Vain suurissa keskuksissa, teollisuuskeskuksissa ja esikaupunkikunnissa investointien odotetaan lisääntyvän, niissäkin aikaisempaa vähemmän. Teollisuuden ja asuntorakentamisen ohella kaupan ja palveluiden investoinnit kasvavat jonkin verran.

kande i landsbygdscentra och industrialiserade landsbygdskommuner.

Förutsättningarna för näringslivets utveckling är alltså jämt bäst i stora centra och förortskommuner, men också i industrialiserade landsbygdskommuner är förväntningarna nu större än i höstas. I primärproduktionskommunerna är utsikterna dåliga. Läget inom skolväsendet har förbättrats, speciellt på centralorterna.

Arbetslösheten minskar långsammare

Sysselsättningsutvecklingen väntas bli klart sämre i år och nästa år. Arbetslösheten minskar långsammare i hela landet. Utanför centralorterna väntas arbetslösheten förbli på nästan samma nivå som i fjol. Primärproduktionskommunerna har landets sämsta sysselsättningsutveckling. Trots försiktigare uppskattningar fortsätter arbetslösheten ännu att sjunka rätt kraftigt i stora centra och förortskommuner.

Samarbete inom ekonomiska regioner anses viktigast

Det mellankommunala samarbetet fungerar rätt bra i hela landet. Problem förekommer närmast i industricentra och landsbygdscentra. I stora centra och förortskommuner däremot har förväntningarna stigit sedan hösten. De kommunala beslutsfattarna betonar särskilt betydelsen av samarbetet inom de ekonomiska regionerna. Man går även in för att stärka samarbetet med näringslivet. Samarbetet inom landskapen har minskat i betydelse ända sedan hösten 1996. De internationella kontakterna har ökat snabbare i stora centra än i andra kommuner.

Investeringsutvecklingen försämras år 2000

Investeringarna inom bostadsbyggandet och industrin ökar i år. Bostadsbyggandet är livligt speciellt i förortskommuner, utpendlingskommuner på landsbygden och stora centra. I industricentra är byggnadsaktiviteten däremot inte så livlig som man uppskattade i höstas. Industrins investeringar är störst i förortskommunerna, där närmare hälften av svarspersonerna väntar sig en ökning av investeringarna. År 2000 avmattas investeringstillväxten avsevärt. Investeringarna väntas öka endast i stora centra, industricentra och förortskommuner, och även där blir tillväxten mindre än tidigare. Investeringarna ökar inte bara inom bostadsbyggande och industri, utan även i någon mån inom handel och service.

Kuntien keinot taloutensa tasapainottamiseksi vuonna 2000, % (kys. 4)

	Tulovero- prosentin korotus	Kiinteistö- veron korotus	Maksujen korotukset	Henkilöstön irtisanominen	Henkilöstön lomautus	Investointien vähentä- minen	Käyttö- omaisuuden realisointi	Muu toiminnan tehosta- minen	Ei tarvetta sopeutus- toimiin
Suuret keskuskeskukset	10	24	58	18	12	33	53	26	7
Teollisuuskeskukset	14	27	58	17	12	54	56	24	5
Esikaupunkikunnat	5	23	66	7	3	26	38	31	8
Maaseutukeskukset	19	32	77	24	19	54	56	30	2
Teollistuneet maaseutukunnat	29	27	59	19	15	51	54	27	4
Maaseudun pendelikunnat	36	22	63	11	8	38	32	19	7
Alkutuotantokunnat	28	22	63	17	18	40	43	22	5
Keskusaluekunnat	20	23	63	15	11	33	43	24	7
Muut kunnat	25	25	64	17	16	47	48	25	4
Koko maa	23	24	63	16	14	41	46	25	5

Kuntien keinot taloutensa tasapainottamiseksi vuotta 2000 seuraavat 2–3 vuotta, % (kys. 4)

	Tulovero- prosentin korotus	Kiinteistö- veron korotus	Maksujen korotukset	Henkilöstön irtisanominen	Henkilöstön lomautus	Investointien vähentä- minen	Käyttö- omaisuuden realisointi	Muu toiminnan tehosta- minen	Ei tarvetta sopeutus- toimiin
Suuret keskuskeskukset	22	47	57	24	22	41	38	30	6
Teollisuuskeskukset	21	36	61	23	16	38	45	27	4
Esikaupunkikunnat	33	43	62	14	6	49	43	29	5
Maaseutukeskukset	30	33	54	25	22	45	47	26	2
Teollistuneet maaseutukunnat	39	60	60	28	19	50	37	30	0
Maaseudun pendelikunnat	32	42	49	16	14	51	33	18	4
Alkutuotantokunnat	42	40	60	24	24	47	39	24	2
Keskusaluekunnat	32	45	55	20	18	45	37	23	4
Muut kunnat	37	40	60	24	20	47	41	26	2
Koko maa	35	42	58	23	20	46	40	25	3

EU-jäsenyys vaikuttaa myönteisesti elinkeinoelämän kehittymiseen

Kuntien päättäjät arvioivat Suomen EU-jäsenyyden vaikuttavan myönteisesti elinkeinoelämän kehittymiseen. Sen sijaan kunnan omaan toimintaan jäsenyydellä on vähemmän vaikutusta. Suurten keskusten, teollisuuskeskusten ja esikaupunkikuntien arvioidaan hyötyvän jäsenyydestä myös omassa toiminnassaan. Keskusseutujen ulkopuolella, erityisesti alkutuotantokunnissa, näkemykset ovat edelleen varsin kielteiset.

EU-medlemsskapet inverkar positivt på näringslivets utveckling

De kommunala beslutsfattarna uppskattar att EU-medlemsskapet har en positiv inverkan på näringslivets utveckling. Kommunens egen verksamhet berörs däremot inte lika mycket. I stora centra, industricentra och förortskommuner bedömer man dock att medlemsskapet gynnar även den egna verksamheten. Inställningen till medlemsskapet är ännu ganska negativ utanför centralorterna, särskilt i primärproduktionskommunerna.

Uusimaa

Uudenmaan yleiset kehitysnäkymät ovat hyvät. Pääkaupunkiseutu kehittyy parhaiten koko maassa, alueen kuntien rahoitustilanne on parantunut. Uudenmaan kuntien verotulot kasvavat vuosina 1999-2000. Pääkaupunkiseudun kunnat vähentävät velanottoaan. Pääkaupunkiseudun ulkopuolella sosiaali- ja terveystalouden järjestämisedellytykset ovat varsin hyvät. Pääkaupunkiseudulla ongelmia on enemmän. Työttömyyden aleneminen hyödyttää myös kuntia. Uudenmaan työllisyyskehitys näyttää valoisalta tänä ja ensi vuonna. Kuntien yhteistyö sujuu aikaisempaa paremmin. Pääkaupunkiseudulla yhteistyö valtionhallinnon kanssa tiivistyy. Investointikehitys on varsin myönteistä, eniten lisääntyvät kaupan ja palvelujen investoinnit. Suomen EU-jäsenyyden vaikutukset arvioidaan myönteisiksi koko maakunnassa.

Uudenmaan kehitysnäkymät myönteisimmät koko maassa

Uudenmaan kuntien yleiset kehitysnäkymät ovat maan valoisimmat, toiveet ovat lisääntyneet koko maakunnassa. Pääkaupunkiseudulla lähes 90 prosenttia vastaajista arvioi kuntansa kehityksen paranevan lähitulevaisuudessa, yksikään ei odota sen huononevan. Pääkaupunkiseudun ulkopuolella näkemykset ovat varovaisemmat.

Pääkaupunkiseudun rahoitusnäkymät maan valoisimmat

Pääkaupunkiseudun kuntien taloustilanne on paras koko maassa. Rahoitusongelmat askarruttavat edelleen kuntien päättäjiä, mutta näkymät ovat selvästi paremmat kuin muissa kunnissa. Pääkaupunkiseudun ulkopuolella tilanne on oleellisesti huonompi, odotukset ovat synkentyneet viime syksystä. Kuntien tulojen arvioidaan kasvavan koko maakunnassa vuosina 1999-2000. Pääkaupunkiseudulla kasvuodotukset ovat pienentyneet syksystä, sen sijaan muissa kunnissa ne ovat vahvistuneet. Pääkaupunkiseudun kuntien tulot lisääntyvät kuitenkin edelleen muita kuntia nopeammin. Uudenmaan kunnat eivät aio nostaa tuloveroprosenttiaan vuonna 2000, pääkaupunkiseudulla korotuksilta pyritään välttymään myös vuonna 2001. Muissa kunnissa korotuspaineiden arvioidaan kasvavan ensi vuoden jälkeen. Pääkaupunkiseudun kunnat vähentävät velkaansa tänä ja ensi vuonna, muualla maakunnassa sen arvioidaan pysyvän suunnilleen viime vuotisella tasolla.

Verojen korotukset ajankohtaisia ensi vuoden jälkeen

Pääkaupunkiseudulla taloutta tasapainotetaan ensi vuonna erityisesti käyttömaksuilla realisoimalla ja maksuja nostamalla. Verojen korotuksia ja henkilöstösäästöjä pyritään välttämään, myöskin investointien vähentämistä ei pidi-

tä hyvänä ratkaisuna. Seuraavan 2-3 vuoden aikana tilanteen odotetaan muuttuvan siten, että kunnat joutuvat harkitsemaan tulovero- ja kiinteistöveroprosenttien nostamista. Sen sijaan yksikään pääkaupunkiseudun kunnista ei aio irtisanoa tai lomauttaa henkilöstöä. Pääkaupunkiseudun ulkopuolella kunnat realisoivat käyttömaksuistaan ja nostavat maksuja, mutta joutuvat myös turvautumaan henkilöstön irtisanomisiin tasapainottaessaan talouttaan ensi vuonna. Vuoden 2000 jälkeen maksujen korotukset lisääntyvät, myös veron korotusten arvioidaan yleistyvän.

Pääkaupunkiseudulla ongelmia päivähoidon ja vanhusten hoidon järjestämisessä

Pääkaupunkiseudun ulkopuolella sosiaali- ja terveystalouden järjestämisedellytykset ovat varsin hyvät, näkymät ovat parantuneet selvästi viime vuodesta. Pääkaupunkiseudulla ongelmia on edelleen runsaasti päivähoidon ja vanhusten hoidon järjestämisessä. Sen sijaan terveydenhoitopalvelujen tilanne on oleellisesti valoisampi. Näkemykset elinkeinoelämän kehittämisedellytyksistä ovat ristiriitaiset Uudellamaalla. Pääkaupunkiseudulla ongelmien arvioidaan vähenevän, sen sijaan muualla maakunnassa näkymät ovat huonommat syksystä 1991. Kunnallistekniset asiat askarruttavat kuntien päättäjiä aikaisempaa enemmän, ongelmien arvioidaan kasvavan lähivuosina koko maakunnassa. Pääkaupunkiseudun asumistilanne näyttää synkältä, lähes 70 prosenttia vastaajista odottaa kehityksen heikentyvän tulevaisuudessa. Koulutoimen vaikeudet ovat pienentyneet pääkaupunkiseudun ulkopuolella.

Uudenmaan työllisyyskehitys valoisa

Uudenmaan työllisyyskehityksen arvioidaan jatkuvan myönteisenä. Tänä vuonna pääkaupunkiseudun kunnissa työttömyyden aleneminen on Lahden ja Joen-

seutujen ohella nopeinta koko maassa. Muualla maakunnassa työttömyyden määrän supistuminen on syksyisiä arvioita hitaampaa. Ensi vuonna työttömyyden arvioidaan vähenevän selvästi koko maakunnassa.

Pääkaupunkiseudulla yhteistyö valtionhallinnon kanssa tiivistymässä

Kuntien yhteistyöedellytykset ovat vahvistuneet viime syksystä. Pääkaupunkiseudulla yhteistyö sujuu edelleen hienommin kuin muualla maakunnassa. Uudellamaalla korostetaan erityisesti kansainvälisiä yhteyksiä ja suhteita elinkeinoelämään. Sen sijaan seutukunnallisen yhteistyön merkitys on pienentynyt. Pääkaupunkiseudulla suhteet valtionhallintoon ovat tiivistymässä, ongelmien odotetaan vähenevän selvästi lähivuosina.

Kaupan ja palveluiden investoinnit vilkastuvat Uudellamaalla

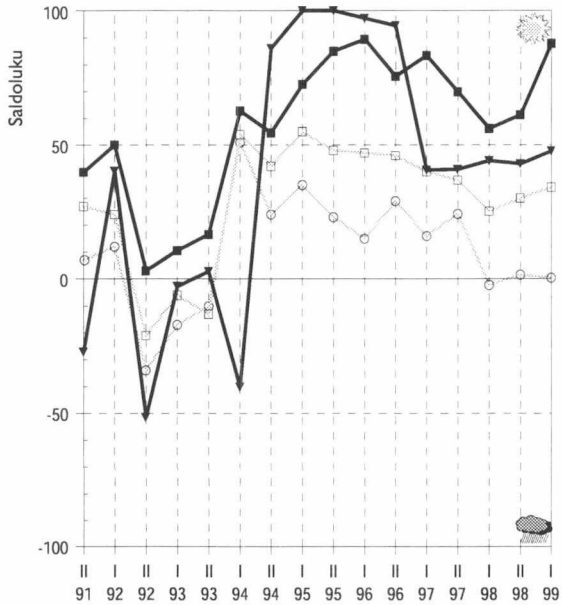
Pääkaupunkiseudulla investoinnit lisääntyvät nopeasti tänä vuonna. Kaupan ja palveluiden investoinnit vilkastuvat eniten, mutta myös teollisuudessa ja asuntorakentamisessa odotetaan ripeää kasvua. Myös muualla maakunnassa kaupan ja palveluiden panostukset lisääntyvät nopeasti, muutoin kasvuodotukset ovat vähäisemmät. Ensi vuonna kehitys jatkuu samansuuntaisena, tosin asuntorakentamisen arvioidaan vilkastuvan myös pääkaupunkiseudun ulkopuolella.

EU-jäsenyyden merkitystä korostetaan koko maakunnassa

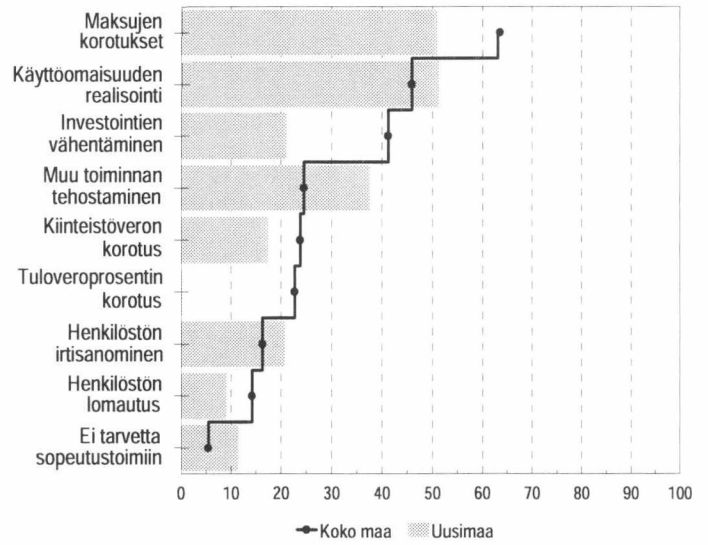
Suhtautuminen Suomen EU-jäsenyyteen on pysynyt erittäin myönteisenä koko Uudellamaalla. Jäsenyyden arvioidaan vaikuttavan myönteisesti sekä elinkeinoelämän kehittämiseen että kunnan omaan toimintaan. Pääkaupunkiseudun ulkopuolella odotukset ovat kasvaneet edellisvuodesta.

Kehitysnäkymät (Kysymykset 10, 4, 5b ja 9)

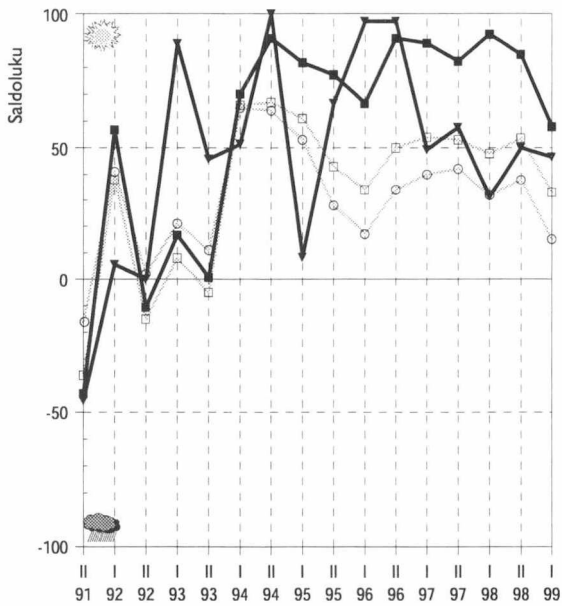
Kunnan tuleva kehitys

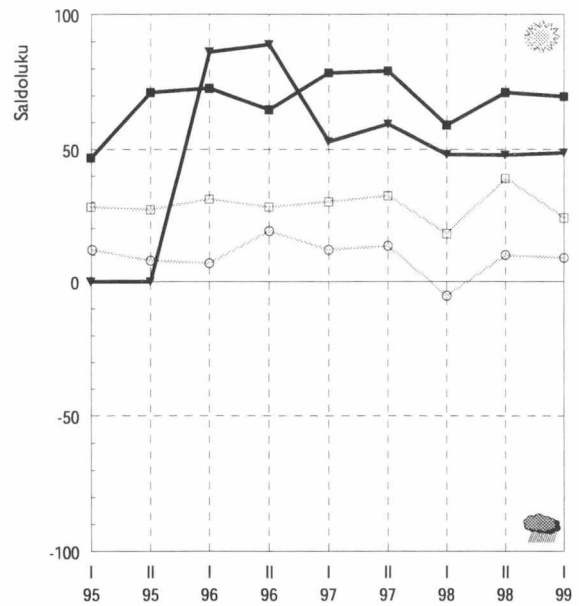
Kuntatalouden tasapainottamiskeinot 2000, %

Työttömyyden kehitysnäkymät

EU-jäsenyyden vaikutus

maakunnan

- keskusaluekunnat
- ▼ muut kunnat

koko maan

- keskusaluekunnat
- muut kunnat

Itä-Uusimaa

Maakunnan yleiset kehitysnäkymät ovat heikentyneet viime syksystä. Varsinkin Porvoon seudun ulkopuolella odotukset ovat synkät. Kuntien rahoitustilanne on edelleen varsin vaikea, mitä uhkaa heikentää verotulojen kasvun tyrehtyminen vuonna 2000. Kireä talous heijastuu myös verotukseen, johon odotetaan korotuksia. Myös velanotto kasvaa. Kuntien päivähoitotilanne kohenee lähivuosina. Sen sijaan vanhusten hoito ja terveydenhoito aiheuttavat huolta kuntien päättäjille. Työllisyys alenee koko maakunnassa, tosin hitaammin kuin vielä syksyllä arvioitiin. Kuntien yhteistyö on parantunut. Investointikehitys heikentyy ensi vuonna. Suomen EU-jäsenyyteen suhtaudutaan varsin myönteisesti koko maakunnassa.

Maakunnan kehitys heikentyy lähivuosina

Itä-Uudenmaan yleiset kehitysnäkymät ovat oleellisesti huonommat kuin viime syksynä. Kehityksen odotetaan heikentyvän koko maakunnassa, mutta erityisesti Porvoon seudun ulkopuolella näkymät ovat synkät. Vielä syksyllä puolet vastaajista arvioi kehityksen paranevan, nyt 60 prosenttia arvioi sen heikentyvän.

Kuntien verotulot vähenevät vuonna 2000

Kuntien rahoitustilanne pysyy heikkona lähivuosina, vaikka näkymät ovatkin hieman paremmat kuin viime syksynä. Verotulokehityksen arvioidaan huonontuvan. Tulot kasvavat tänä vuonna vielä Porvoon seudulla, mutta vähenevät ensi vuonna koko maakunnassa. Taloustilanteen pysyessä kireänä useat kunnat joutuvat nostamaan tuloveroprosenttiaan. Porvoon seudulla korotukset ajoittuvat ensi vuodelle, muissa kunnissa vuodelle 2001. Kuntien velanotto lisääntyy tänä vuonna, Porvoon seudun ulkopuolella myös vuonna 2000.

Porvoon seudulla kiristetään kiinteistöverotusta

Porvoon seudulla kunnat tasapainottavat talouttaan vuonna 2000 korottamalla maksuja ja realisoimalla käyttöomaisuutta. Lähes puolet vastaajista arvioi kuntansa nostavan tulovero- ja kiinteistöveroprosentteja. Porvoon seudun ulkopuolella tasapainotustoimenpiteisiin kuuluu ensi sijassa maksujen korotuksia. Seuraavan 2-3 vuoden aikana Porvoon seudulla joudutaan harkitsemaan henkilöstön irtisanomisia. Käyttöomaisuuden realisointi on kuitenkin yleisin keino tasapainottaa kuntien taloutta. Maksujen

korotuksiin turvaututaan aikaisempaa harvemmin. Muualla maakunnassa kunnat aikovat kiristää verotusta, vähentää investointeja sekä nostaa palvelumaksuja.

Terveydenhoidon ongelmat lisääntyvät Porvoon seudun ulkopuolella

Porvoon seudulla päivähoiton ja vanhusten hoidon järjestäminen askarruttaa kuntien päättäjiä. Sen sijaan terveydenhoitopalvelujen näkymät ovat valoisimmat syksystä 1995. Porvoon seudun ulkopuolella terveydenhoidon järjestämismahdollisuudet näyttävät synkiltä, lähes 90 prosenttia vastaajista arvioi ongelmien lisääntyvän. Sosiaalipalvelujen, varsinkin päivähoiton, tilanteen arvioidaan paranevan lähitulevaisuudessa. Näkemykset elinkeinoelämän kehittämisestä ovat edelleen ristiriitaiset. Porvoon seudulla näkymät ovat varsin hyvät. Muualla maakunnassa elinkeinoelämän kehittäminen sujuu huonosti, vaikeudet ovat suurimmat keväästä 1995. Porvoon seudun kuntien kaavoitustilanne on erittäin hyvä, noin 3/4 vastaajista arvioi vaikeuksien vähenevän. Sen sijaan kunnallistekniikan ylläpidossa on edelleen ongelmia koko maakunnassa. Porvoon seudun asumistilanne on maan huonoin.

Itä-Uudenmaan työllisyyskehitys pysyy varsin myönteisenä

Työttömyys vähenee tänä ja ensi vuonna koko maakunnassa. Työttömyyden odotetaan kuitenkin alenevan selvästi hitaammin kuin vielä syksyllä arvioitiin.

Kuntien yhteistyöedellytykset paranevat

Kuntien yhteistyöodotukset ovat kasvaneet viime syksystä koko maakunnassa. Porvoon seudulla yhteistyö sujuu edel-

leen paremmin kuin muissa kunnissa. Seutukunnallisen ja maakunnallisen yhteistoiminnan merkityksen arvioidaan pienentyvän koko maakunnassa, vaikka Porvoon seudun ulkopuolella maakuntatasoista yhteistyötä pidetäänkin edelleen keskeisimpänä. Porvoon seudulla korostetaan aikaisempaa enemmän kansainvälisiä yhteyksiä sekä suhteita elinkeinoelämään.

Investointikehitys heikkenee vuonna 2000

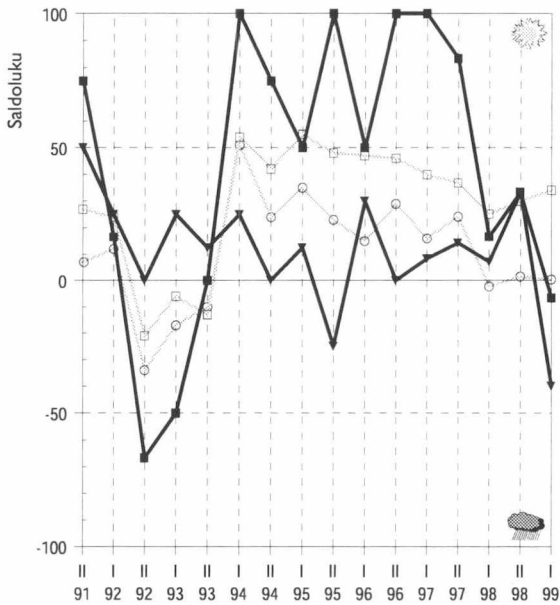
Asuntorakentamisen investoinnit vilkastuvat koko maakunnassa, Porvoon seudun ulkopuolella kasvuodotukset ovat lisääntyneet oleellisesti viime syksystä. Näissä kunnissa myös teollisuuden panostukset lisääntyvät tänä vuonna. Porvoon seudulla teollisuuden investoinnit saattavat jopa vähentyä. Näkymät ovat muuttuneet oleellisesti viime syksystä, sillä vielä syksyllä lähes 90 prosenttia vastaajista arvioi investointien lisääntyvän. Vuonna 2000 investointikehitys heikentyy. Porvoon seudulla teollisuuden sekä kaupan ja palveluiden investoinnit vähenevät selvästi. Muissa kunnissa niiden odotetaan pysyvän tämän vuotisella tasolla. Asuntorakentamisen kasvu hidastuu huomattavasti koko maakunnassa.

Porvoon seudun ulkopuolella suhtaudutaan aikaisempaa myönteisemmin Suomen EU-jäsenyyteen

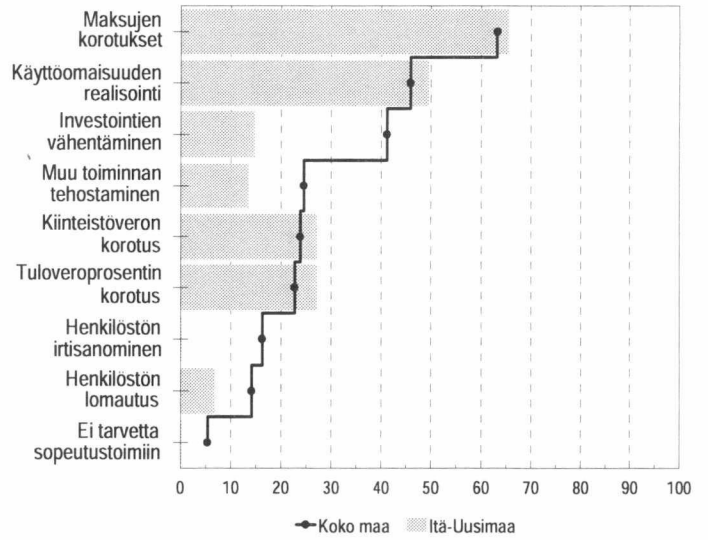
Porvoon seudun ulkopuolella Suomen EU-jäsenyyteen suhtaudutaan oleellisesti aikaisempaa myönteisemmin. Sen arvioidaan hyödyttävän erityisesti elinkeinoelämän kehittämistä. Porvoon seudulla jäsenyyden arvioidaan vaikuttavan myönteisesti kunnan toimintaan ja elinkeinoelämän kehittämiseen.

Kehitysnäkymät (Kysymykset 10, 4, 5b ja 9)

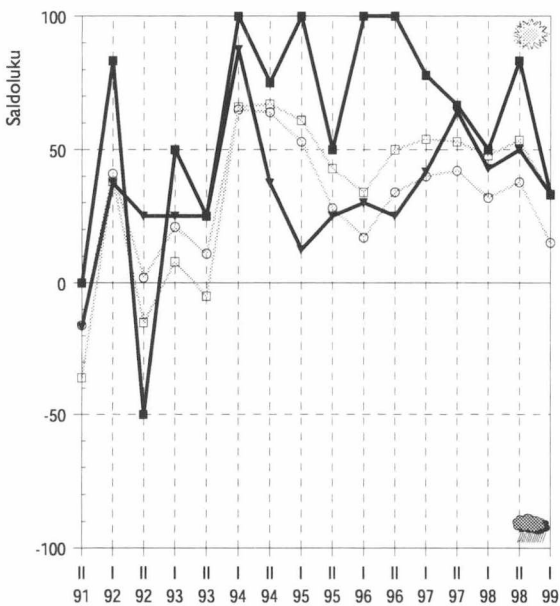
Kunnan tuleva kehitys

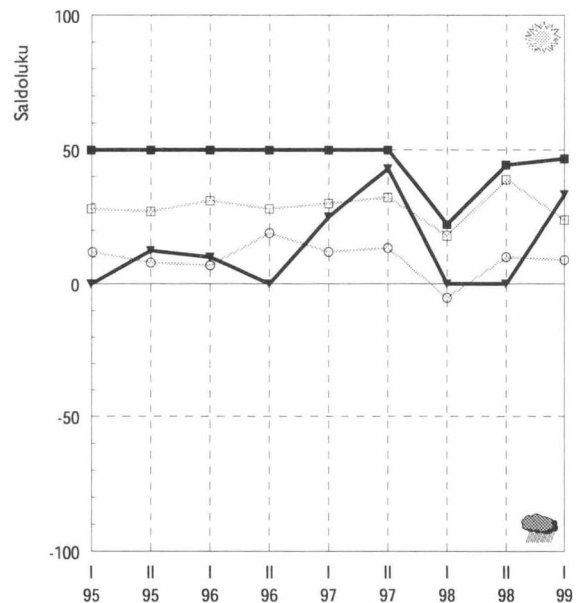
Kuntatalouden tasapainottamiskeinot 2000, %

Työttömyyden kehitysnäkymät

EU-jäsenyyden vaikutus

maakunnan

- keskusaluekunnat
- ▼ muut kunnat

koko maan

- keskusaluekunnat
- muut kunnat

Varsinais-Suomi

Varsinais-Suomen yleiset kehitysnäkymät ovat synkentyneet. Kuntien taloustilanne on vaikea. Näkymiä heikentää verotulokehityksen huonontuminen. Verotulojen arvioidaan vähenevän vuonna 2000 koko maakunnassa. Talouden kiristytessä useat kunnat joutuvat nostamaan tuloveroprosenttiaan. Myös velanoton arvioidaan kasvavan ensi vuonna. Taloutta tasapainotetaan kuitenkin ensi sijaisesta nostamalla maksuja. Sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämisessä on ongelmia, vain päivähoitotilanne on varsin hyvä. Työttömyys helpottaa tänä ja ensi vuonna, tosin odotukset ovat aikaisempaa varovaisempia. Kuntien yhteistyöedellytykset ovat kohentuneet. Investointinäkymät ovat huonontuneet. Tänä vuonna lisääntyvät vain asuntorakentamisen investoinnit, ensi vuonna nekin vilkastuvat vain Turun seudun ulkopuolella. Suomen EU-jäsenyyteen suhtaudutaan aikaisempaa epäilevämmän koko maakunnassa.

Maakunnan kehitys heikentyy

Varsinais-Suomen yleiset kehitysnäkymät ovat huonontuneet. Näkemykset ovat synkimmät syksystä 1993.

Verotulokehitys huonontuu koko maakunnassa

Kuntien talousnäkymät eivät ole muuttuneet syksystä, tilanteen arvioidaan pysyvän kireänä lähivuosina. Keskeisesti huonoon talouskehitykseen vaikuttaa verotulojen kasvun pysähtyminen. Verotulot vähenevät vuonna 2000 koko maakunnassa, Turun seudun ulkopuolella jo tänä vuonna. Verotulokertymän turvaamiseksi useat kunnat joutuvat nostamaan tuloveroprosentteja vuosille 2000 ja 2001. Velanotto lisääntyy ensi vuonna koko maakunnassa.

Verotus kiristyy Varsinais-Suomen kunnissa

Varsinais-Suomen kunnat tasapainottavat talouttaan ensi vuonna ensisijaisesti korottamalla maksuja. Myös investointien vähentäminen sekä tulovero- ja kiinteistöveroprosenttien nostaminen kuuluvat useiden kuntien keinovalikoimaan. Sen sijaan henkilöstöstästöihin ja käyttöomaisuuden myyntiin turvaututaan harvemmin. Talouden tasapainottamistoimenpiteiden ei uskota muuttuvan olennaisesti seuraavan 2-3 vuoden aikana, mutta veronkorotusten arvioidaan yleistyvän jonkin verran koko maakunnassa.

Turun seudulla päivähoitojärjestäminen helpottamassa

Sosiaali- ja terveyspalveluiden järjestämisessä on ongelmia, vaikka tilanne

onkin parempi kuin useimmissa muissa maakunnissa. Huonoimmat näkymät ovat terveyspalveluissa. Myös vanhusten hoito askarruttaa kuntien päättäjiä. Päivähoidon tilanne on varsin hyvä, Turun seudulla vaikeudet ovat pienentyneet koko ajan keväästä 1997.

Työllisyyskehitys heikentyy koko maakunnassa

Työttömyys vähenee vuosina 1999-2000 koko maakunnassa. Arviot ovat kuitenkin selvästi varovaisemmat kuin viime syksynä. Varsinkin Turun seudun ulkopuolella työttömyyden aleneminen jää varsin vähäiseksi.

Kuntien yhteistyöedellytykset parantuneet

Kuntien yhteistyöodotukset ovat kasvaneet syksystä koko maakunnassa. Seutukunnallista yhteistoimintaa pidetään tärkeimpänä. Turun seudulla korostetaan aikaisempaa enemmän myös suhteita elinkeinoelämän kanssa. Kansainvälisiä yhteyksiä painotetaan entistä vähemmän, lisäksi suhteet valtionhallintoon koetaan ongelmallisiksi koko maakunnassa.

Investointikehitys varsin heikko koko maakunnassa

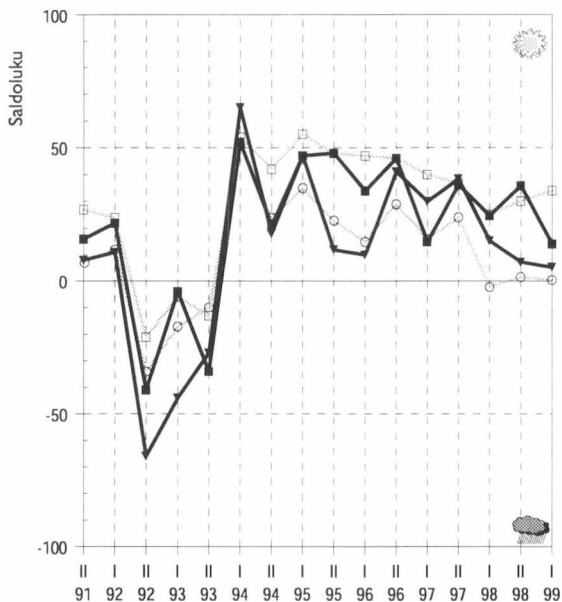
Investointien kasvu jää tänä vuonna asuntorakentamista lukuun ottamatta varsin vähäiseksi koko maakunnassa. Vuonna 2000 investointikehityksen arvioidaan edelleen huonontuvan. Teollisuuden sekä kaupan ja palveluiden investoinnit saattavat jopa vähentyä. Asuntorakentaminen lisääntyy lähinnä Turun seudun ulkopuolella.

Suomen EU-jäsenyyteen suhtaudutaan epäilevästi

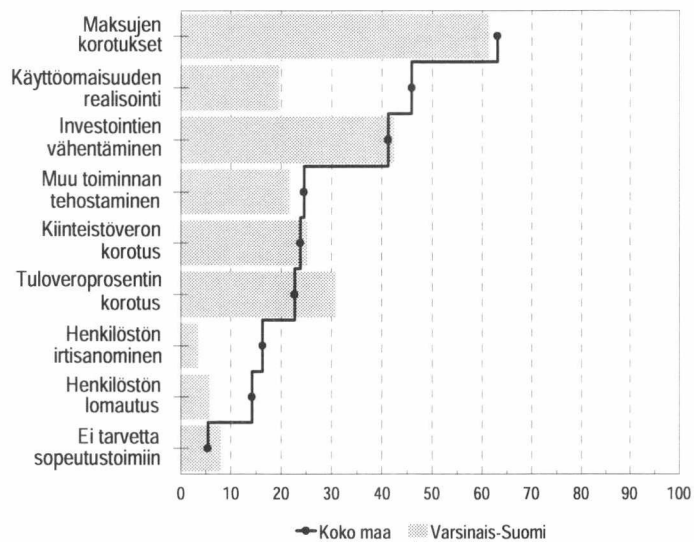
EU-jäsenyyteen suhtaudutaan aikaisempaa epäilevämmän koko maakunnassa. Varsinkin Turun seudulla näkemykset ovat muuttuneet selvästi viime syksystä. Turun seudun ulkopuolella jäsenyyden arvioidaan hyödyttävän elinkeinoelämän kehittämistä.

Kehitysnäkymät (Kysymykset 10, 4, 5b ja 9)

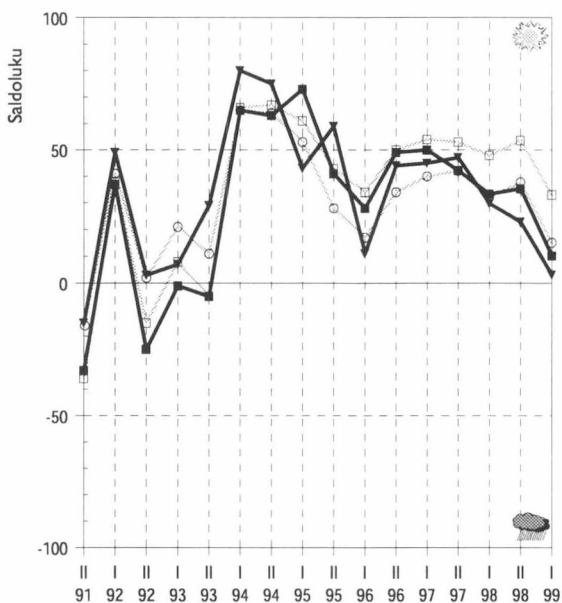
Kunnan tuleva kehitys

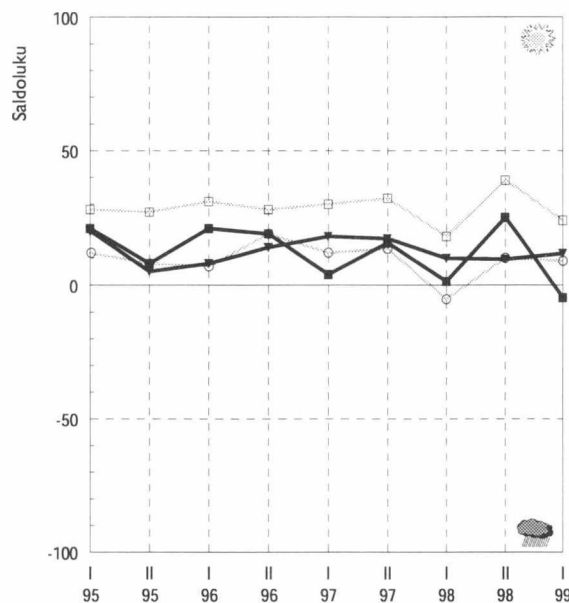
Kuntatalouden tasapainottamiskeinot 2000, %

Työttömyyden kehitysnäkymät

EU-jäsenyyden vaikutus

maakunnan

- keskusaluekunnat
- ▼ muut kunnat

koko maan

- keskusaluekunnat
- muut kunnat

Satakunta

Satakunnan yleiset kehitysnäkymät ovat myönteiset. Porin seudulla toiveet ovat suuremmat kuin muualla maakunnassa, näkemykset ovat kuitenkin lähestyneet viime syksystä. Kuntien talousongelmat lisääntyvät lähitulevaisuudessa. Talouden kiristyminen merkitsee paineita kuntien tuloveroprosentteihin, myös velanoton arvioidaan lisääntyvän. Kuntien päivähoitotilanne on parantunut, sen sijaan vanhusten hoidossa ja terveydenhoidossa näkymät ovat synkemmät. Työttömyys helpottaa Porin seudulla, muualla maakunnassa työllisyyskehitys on huonompi. Porin seudulla kuntien yhteistyö sujuu hyvin. Investointikehitys heikentyy vuonna 2000 koko maakunnassa. Porin seudulla EU-jäsenyyteen suhtaudutaan myönteisesti, muualla maakunnassa sen vaikutukset arvioidaan kielteisiksi.

Näkemykset kuntien tulevasta kehityksestä lähentyneet Satakunnassa

Porin seudun yleiset kehitysnäkymät ovat edelleen valoisammat kuin muualla maakunnassa. Näkemykset tulevasta ovat kuitenkin lähentyneet maakunnan sisällä. Porin seudulla toiveet ovat jonkin verran varovaisemmat kuin syksyllä. Toisaalta Porin seudun ulkopuolella tulevaisuuteen suhtaudutaan aikaisempaa myönteisemmin.

Kuntien talous kiristyy lähitulevaisuudessa

Satakunnan kuntien taloustilanne näyttää synkältä. Porin seudulla näkemykset ovat selvästi kielteisemmät kuin syksyllä. Porin seudun ulkopuolisten kuntien tulot pienenevät tänä ja ensi vuonna, kehitysnäkymät ovat synkimät syksystä 1993. Porin seudulla verotulot lisääntyvät tänä ja ensi vuonna, mutta kasvun arvioidaan hidastuvan aikaisemmasta. Talouden kiristyessä useat kunnat joutuvat nostamaan tuloveroprosenttiaan kahden seuraavan vuoden aikana. Korotukset ajoittuvat kuitenkin erityisesti vuodelle 2000. Porin seudun kunnat lisäävät velanottoaan tänä ja ensi vuonna. Muualla maakunnassa velkamäärän ei uskota juurikaan kasvavan.

Verotuksen arvioidaan kiristyvän lähivuosina

Kunnat tasapainottavat talouttaan ensi vuonna erityisesti nostamalla maksuja. Toisaalta kunnat joutuvat vähentämään investointejaan. Kolmasosa vastaajista arvioi kuntansa nostavan tulo- tai kiinteistöveroprosentteja. Po-

rin seudun ulkopuolella useat kunnat tasapainottavat talouttaan realisoimalla käyttöomaisuutta. Seuraavan 2-3 vuoden aikana kiinteistöveron korotukset yleistyvät koko maakunnassa. Maksujen nostaminen on kuitenkin keskeisin keino talouden tasapainotuksessa.

Päivähoidon vaikeudet helpottamassa

Kuntien päivähoitotilanne on varsin hyvä. Sen sijaan vanhusten hoidon näkymät ovat synkät koko maakunnassa. Tämän lisäksi Porin seudun ulkopuolella vastaajia huolestuttavat terveydenhoidon vaikeudet. Elinkeinoelämän kehittämisedellytyksistä on edelleen ristiriitaisia näkemyksiä. Porin seudulla toiveet paremmasta ovat kasvaneet viime syksystä, muualla maakunnassa elinkeinoelämän vaikeudet arvioidaan varsin suuriksi. Myös koulutoimen kehitys nähdään eri tavoin. Porin seudun ulkopuolella ongelmien arvioidaan kasvavan lähivuosina, sen sijaan keskusseudulla tilanne on helpottamassa. Asumistilanne on heikentynyt Porin seudulla. Kulttuuritoimen kysymykset askarruttavat kuntien päättäjiä koko maakunnassa, vapaa-aikatoimen ongelmat lisääntyvät Porin seudun ulkopuolella.

Työttömyyden aleneminen pysähtyy Porin seudun ulkopuolella

Työttömyys helpottaa Porin seudulla tänä ja ensi vuonna, työttömyys alenee kuitenkin hitaammin kuin vielä syksyllä arvioitiin. Muualla maakunnassa työllisyyskehitys heikentyy oleellisesti jo tänä vuonna. Työttömyyden vähenemisen odotetaan pysähtyvän.

Porin seudulla kuntien yhteistyö sujuu hyvin

Porin seudun kuntien yhteistyöodotukset ovat kasvaneet selvästi viime syksystä, puolet vastaajista arvioi ongelmien olevan poistumassa. Sen sijaan muualla maakunnassa yhteistyö sujuu aikaisempaa huonommin. Satakunnassa korostetaan seutukunnallisen yhteistyön merkitystä. Myös suhteita elinkeinoelämän kanssa pyritään tiivistämään.

Investointikehitys heikentyy vuonna 2000

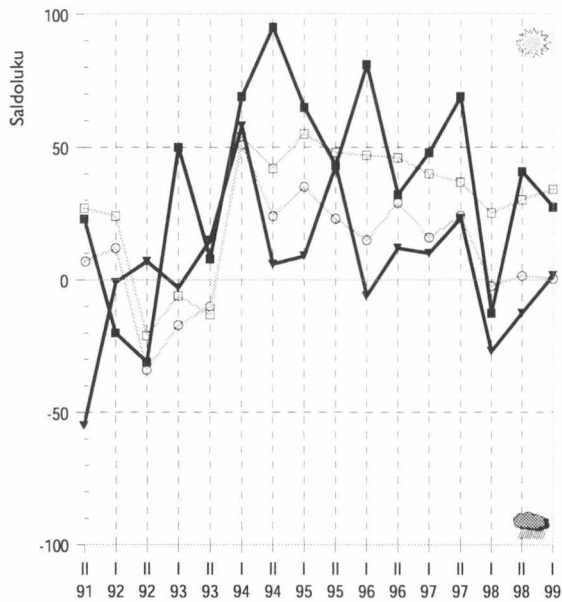
Asuntorakentaminen on vilkasta Porin seudulla tänä vuonna, muualla maakunnassa rakentaminen on selvästi vähäisempää. Teollisuuden investoinnit lisääntyvät koko maakunnassa, tosin hitaammin kuin viime vuonna. Kaupan ja palvelujen investoinnit vilkastuvat varsinkin Porin seudulla. Vuonna 2000 investointien kehitys heikentyy. Investointien kasvu pysähtyy Porin seudun ulkopuolella, keskusseudulla investoinnit lisääntyvät syksyisiä arvioita hitaammin. Siellä pieniä kasvuodotuksia on vain teollisuudessa ja asuntorakentamisessa.

Porin seutu hyötyy muuta maakuntaa enemmän Suomen EU-jäsenyydestä

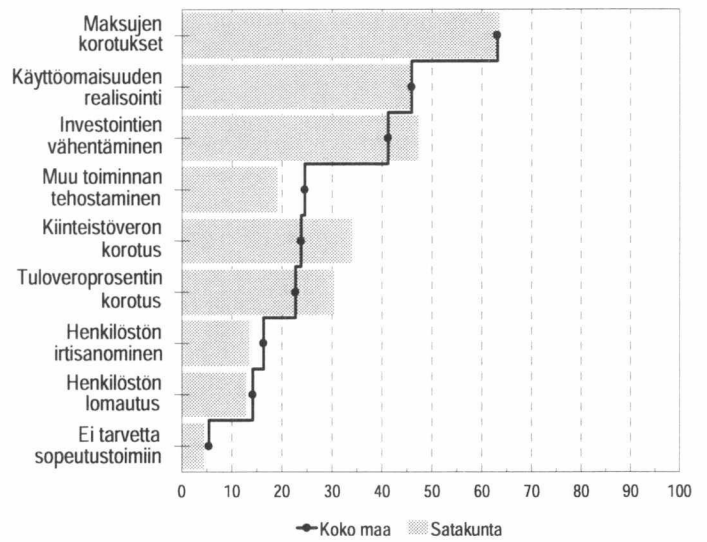
Porin seudulla suhtaudutaan edelleen myönteisesti Suomen EU-jäsenyyteen, tosin näkemykset ovat selvästi aikaisempaa varovaisemmat. Muualla maakunnassa arviot ovat kielteisemmät, jäsenyyden vaikutukset ovat vähäiset sekä kunnan oman toiminnan että elinkeinoelämän kehittymisen kannalta.

Kehitysnäkymät (Kysymykset 10, 4, 5b ja 9)

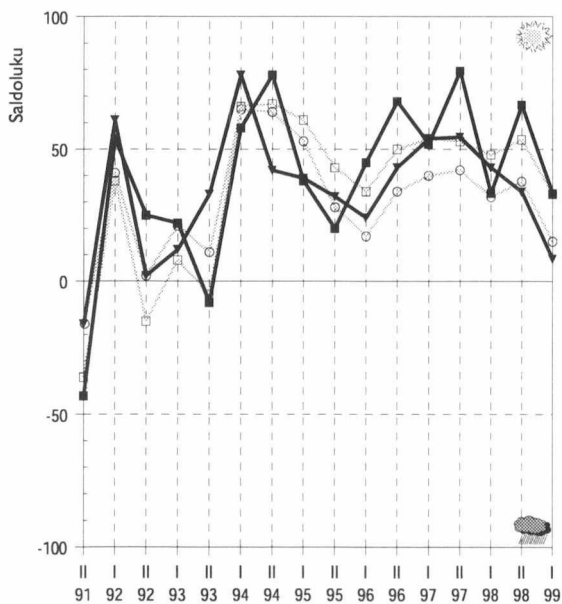
Kunnan tuleva kehitys

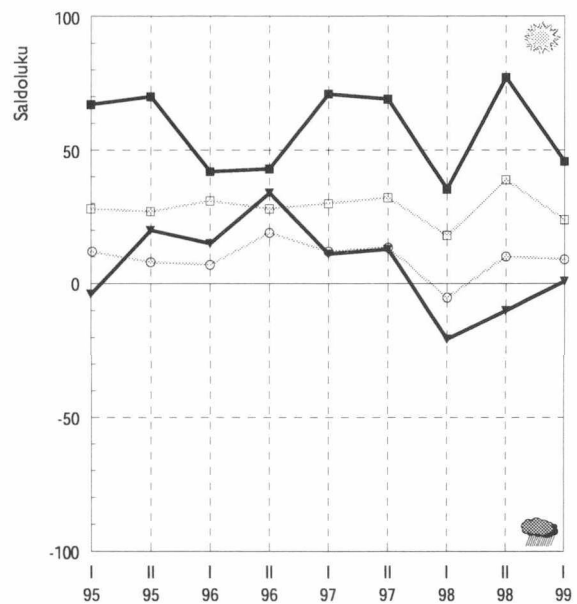
Kuntatalouden tasapainottamiskeinot 2000, %

Työttömyyden kehitysnäkymät

EU-jäsenyyden vaikutus

maakunnan

- keskusaluekunnat
- ▼ muut kunnat

koko maan

- keskusaluekunnat
- muut kunnat

Kanta-Häme

Hämeenlinnan seudun yleiset kehitysnäkymät ovat heikentyneet viime syksystä, sen sijaan muualla maakunnassa toiveet paremmasta ovat kasvaneet. Kuntien taloudessa ei ole suurta liikkumavaraa, mitä tilannetta hankaloittaa verotulojen heikko kehitys. Kuntien velanotto lisääntyy vuosina 1999-2000. Taloutta tasapainotetaan erityisesti käyttöomaisuutta realisoimalla, investointeja vähentämällä ja maksuja nostamalla. Vanhusten hoidon ja terveystalvelujen järjestämisessä on vaikeuksia, sen sijaan kuntien päivähoitotilanne on kohentunut. Työttömyys helpottaa tänä ja ensi vuonna koko maakunnassa. Kuntien yhteistyö sujuu hyvin, Hämeenlinnan seudulla näkymät ovat valoisimmat koko maassa. Asuntorakentaminen vilkastuu varsinkin Hämeenlinnan seudulla. Kanta-Hämeessä suhtaudutaan myönteisesti Suomen EU-jäsenyyteen.

Hämeenlinnan seudun ulkopuolella valoisimmat kehitysnäkymät syksystä 1991

Näkemykset Kanta-Hämeen tulevasta kehityksestä ovat muuttuneet oleellisesti viime syksystä. Tuolloin Hämeenlinnan seudun näkymät olivat valoisimpia koko maassa. Nyt näkymät ovat huonontuneet, toiveet ovat synkimmät syksystä 1993. Muualla maakunnassa syksyn huonot kehitysarviot ovat muuttuneet niin, että näkymät ovat Uudenmaan jälkeen valoisimpia koko maassa.

Kuntien verotulokehitys heikentyy

Kuntien talous pysyy kireänä lähivuosina, vaikka näkemykset ovatkin nyt hieman myönteisemmät kuin viime syksynä. Kuntien ongelmana on verotulojen heikko kehitys. Hämeenlinnan seudulla kasvu näyttää jäävän tänä vuonna selvästi heikommaksi kuin vielä syksyllä arvioitiin, lisäksi kasvun uskotaan pysähtyvän vuonna 2000. Muualla maakunnassa tulot saattavat jopa vähentyä tänä vuonna, tosin niiden odotetaan kasvavan uudelleen ensi vuonna. Viidennes vastaajista arvioi kuntansa korottavan tuloeroproosenttiaan kahden seuraavan vuoden aikana. Kuntien velanotto lisääntyy tänä ja ensi vuonna koko maakunnassa.

Verotus kiristyy 2-3 seuraavan vuoden aikana

Hämeenlinnan seudulla taloutta tasapainotetaan tänä vuonna erityisesti käyttöomaisuutta realisoimalla, mutta myös investointeja vähentämällä ja maksuja nostamalla. Muualla maakunnassa saatetaan lisäksi joutua irtisanomaan henkilöstöä. Seuraavan 2-

3 vuoden aikana talouden tasapainotamisessa käytetään entistä enemmän veroratkaisuja, erityisesti kiinteistöveroproosentteja aiotaan nostaa. Säästöjä haetaan myös henkilöstöä lomauttamalla. Maksujen korottaminen, investointien vähentäminen ja käyttöomaisuuden myynti pysyvät useimpien kuntien toimenpidevalikoimassa.

Päivähoitotilanne helpottamassa koko maakunnassa

Vanhusten hoitopalvelujen ja terveydenhoitopalvelujen järjestämisessä on vaikeuksia lähivuosina koko maakunnassa. Sen sijaan päivähoitotilanne on hiljalleen helpottamassa. Ympäristöasiat huolestuttavat aikaisempaa enemmän kuntien päättäjiä Hämeenlinnan seudulla, sen sijaan kuntien kaavoitustilanne on valoisin syksystä 1992. Elinkeinoelämän kehittämisedellytykset ovat parantuneet selvästi koko maakunnassa. Asumistilanteen arvioidaan huonontuvan lähivuosina Hämeenlinnan seudulla. Koulutoimen näkymät ovat kohentuneet viime vuodesta koko maakunnassa, mutta kuntien päättäjien huoli kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen järjestämisestä on kasvanut.

Työttömyys alenee koko maakunnassa

Työttömyyden arvioidaan helpottavan tänä ja ensi vuonna koko maakunnassa. Kasvuodotukset ovat kuitenkin varovaisemmat kuin viime syksynä. Hämeenlinnan seudulla työllisyyskehitys on edelleen parempi kuin muualla maakunnassa.

Hämeenlinnan seudulla maan valoisimmat yhteistyönäkymät

Kuntien yhteistyö sujuu erittäin hyvin Kanta-Hämeessä, Hämeenlinnan seudulla toiveet ovat suurimmat koko maassa. Lähes kaikki vastaajat korostavat seutukunnallisen yhteistoiminnan merkitystä. Myös suhteita elinkeinoelämän kanssa pyritään tiivistämään entisestään. Hämeenlinnan seudun ulkopuolella pidetään tärkeinä suhteita valtionhallintoon, toiveet ovat kasvaneet oleellisesti aikaisemmasta.

Asuntorakentaminen lisääntyy Hämeenlinnan seudulla

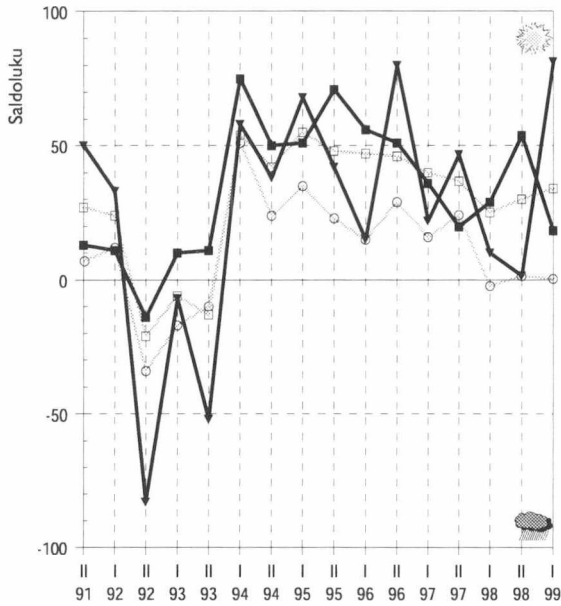
Asuntorakentaminen pysyy vilkkaana tänä vuonna Hämeenlinnan seudulla, muualla maakunnassa kasvuodotukset ovat selvästi vähäisemmät. Teollisuuden investoinnit lisääntyvät koko maakunnassa. Hämeenlinnan seudun ulkopuolella kasvuodotukset ovat lisääntyneet syksystä. Kaupan ja palvelujen investoinnit kasvavat Hämeenlinnan seudun ulkopuolella, mutta vähenevät keskuseudulla. Ensi vuonna teollisuuden sekä kaupan ja palvelujen investoinnit vähenevät Hämeenlinnan seudulla, mutta ne kasvavat vielä muualla maakunnassa. Asuntorakentaminen lisääntyy vielä keskuseudulla, mutta investointien kasvu pysähtyy muualla maakunnassa.

Kanta-Häme hyötyy Suomen EU-jäsenyydestä

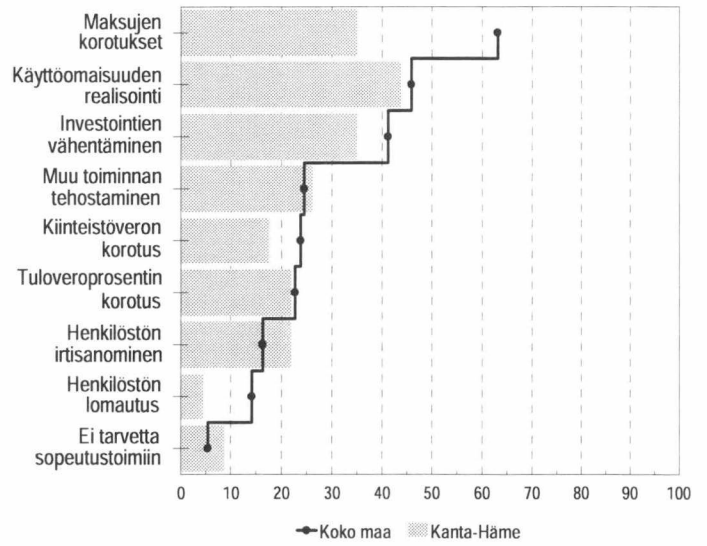
Kanta-Hämeessä suhtautuminen Suomen EU-jäsenyyteen on pysynyt myönteisenä. Odotukset ovat suurimmat keväästä 1995. Eniten jäsenyydestä on hyötyä elinkeinoelämän kehittymiselle, mutta sen arvioidaan vaikuttavan myönteisesti myös kunnan omaan toimintaan.

Kehitysnäkymät (Kysymykset 10, 4, 5b ja 9)

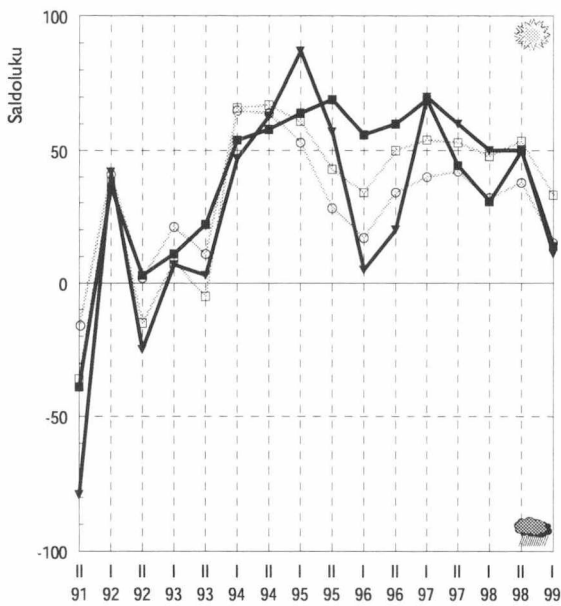
Kunnan tuleva kehitys

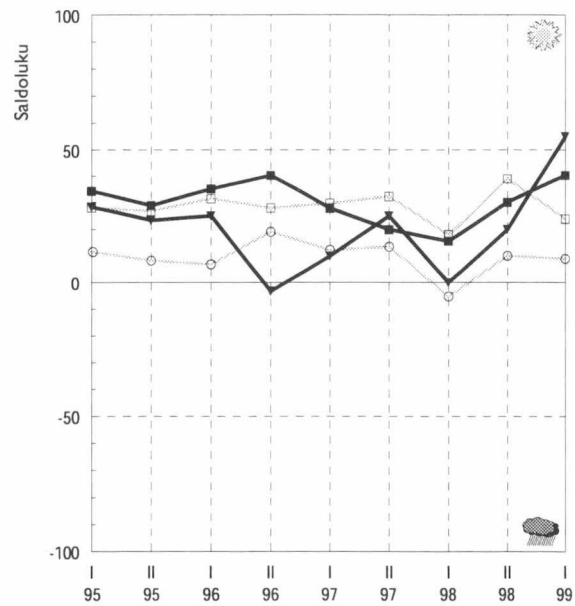
Kuntatalouden tasapainottamiskeinot 2000, %

Työttömyyden kehitysnäkymät

EU-jäsenyyden vaikutus

maakunnan

- keskusaluekunnat
- ▼ muut kunnat

koko maan

- keskusaluekunnat
- muut kunnat

Pirkanmaa

*Tampereen seudun kehitys paranee tulevaisuudessa. Muualla maakunnassa näkymät ovat selvästi huonommat. Kuntien talousvaikeudet kasvavat edelleen koko maakunnassa. Tampereen seudulla verotulojen odotetaan lisääntyvän. Muissa kunnissa näkymät ovat huonommat, verotulot vähenevät vuosina 1999-2000. Kuntien velanoton arvioidaan lisääntyvän varsinkin Tampereen seudun ulkopuolella. Rahoitusongelmat heijastuvat myös sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämiseen, joiden odotetaan vaikeutuvan lähivuosina. Työttömyys helpottaa tänä ja ensi vuonna koko maakunnassa. Kuntien yhteistyö sujuu hyvin, varsinkin Tampereen seudulla odotukset ovat kasvaneet aikaisemmasta. Investoinnit vilkastuvat tänä vuonna. Eniten lisääntyvät asun-
torakentamisen investoinnit.*

Tampereen seudulla valoisat näkymät, muualla maakunnassa kehitys heikentyy

Pirkanmaan yleisestä kehityksestä on ristiriitaisia näkemyksiä. Tampereen seudulla näkymät ovat valoisimpia koko maassa. Muualla maakunnassa kehityksen arvioidaan heikentyvän lähitulevaisuudessa. Toiveet ovat synkimmät syksystä 1992.

Velanotto kasvaa Pirkanmaan kunnissa

Pirkanmaan kuntien rahoitustilanne on edelleen heikko, vaikka nyt toiveet ovatkin hieman syksyistä valoisamat. Tampereen seudun kuntien verotulot lisääntyvät tänä ja ensi vuonna. Muualla maakunnassa näkymät ovat selvästi huonommat, tulojen arvioidaan vähenevän vuosina 1999-2000. Talouden kiristytessä kunnat joutuvat lisäämään velanottoaan. Varsinkin Tampereen seudun ulkopuolella kuntien velan odotetaan kasvavan tänä ja ensi vuonna. Viidennes vastaajista uskoo kuntansa korottavan tuloveroprosenttia kahden seuraavan vuoden aikana.

Verotusta joudutaan kiristämään 2-3 seuraavan vuoden aikana

Maksujen korotuksia pidetään keskeisimpänä keinona tasapainottaa kuntien taloutta ensi vuonna. Tampereen seudun ulkopuolella myös käyttöomaisuuden realisoinnin ja investointien vähentämisen merkitys kuntien rahoituksen turvaamisessa kasvaa. Kunnat tasapainottavat talouttaan seuraavan 2-3 vuoden aikana myös tulovero- ja kiinteistöveroprosentteja nostamalla,

sen sijaan henkilöstösäästöjä pyritään välttämään koko maakunnassa.

Vanhusten hoidon järjestämisessä vaikeuksia

Sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämisessä nähdään edelleen ongelmia lähitulevaisuudessa. Tampereen seudun ulkopuolella varsinkin vanhusten hoidon ja terveydenhoidon tilanne huolestuttaa kuntien päättäjiä. Tampereen seudulla päivähoitotilanne on varsin hyvä, mutta vanhusten hoidon vaikeuksien arvioidaan kasvavan. Elinkeinoelämän kehittäminen sujuu aikaisempaa paremmin Tampereen seudulla. Myös muualla kehittämismahdollisuudet ovat parantuneet, mutta näkymät ovat edelleen huonommat kuin Tampereen seudulla.

Työttömyys alenee tänä ja ensi vuonna koko maakunnassa

Pirkanmaan työllisyystilanne on edelleen varsin hyvä, vaikka työttömyyden aleneminen hidastuu jonkin verran tänä ja ensi vuonna. Tampereen seudulla työttömyys helpottaa enemmän kuin muualla maakunnassa.

Tampereen seudulla kuntien yhteistyö sujuu hyvin

Kuntien yhteistyöodotukset ovat lisääntyneet viime syksystä. Varsinkin Tampereen seudulla yhteistyön arvioidaan sujuvan erittäin hyvin. Pirkanmaalla korostetaan varsin yksimielisesti seutukunnallisen yhteistoiminnan merkitystä. Tampereen seudun ulkopuolella myös suhteita elinkeinoelämän kanssa pyritään tiivistämään tule-

vaisuudessa, sen sijaan maakunnallinen yhteistyö vähenee.

Tampereen seudulla edelleen valoisat investointinäkymät

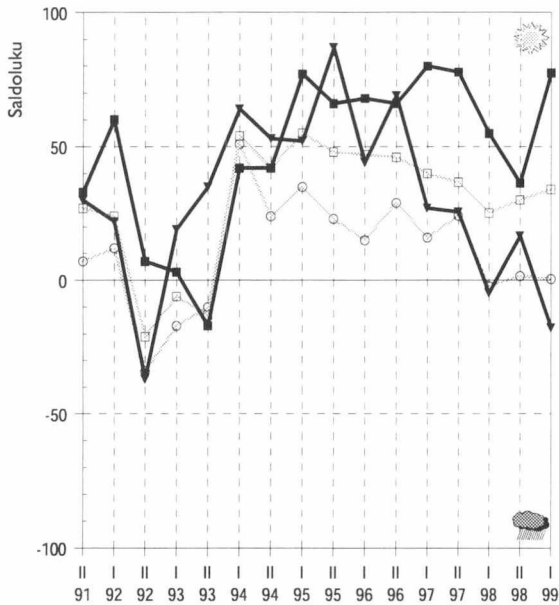
Tampereen seudulla investoinnit lisääntyvät ripeästi tänä vuonna. Eniten kasvavat asuntorakentamisen investoinnit. Myös teollisuudessa sekä kaupan ja palveluiden aloilla on kasvu-toiveita. Tampereen seudun ulkopuolella investointien kasvu on vähäisempää. Teollisuuden ja asuntorakentamisen investoinnit lisääntyvät varsin hitaasti, lisäksi kaupan ja palveluiden aloilla ne vähenevät. Vuonna 2000 investoinnit lisääntyvät edelleen Tampereen seudulla, mutta eri toimialoilla kasvu hidastuu tämän vuotisesta. Muualla maakunnassa investoinnit pysyvät suunnilleen tämän vuotisella tasolla.

Pirkanmaa hyötyy Suomen EU-jäsenyydestä

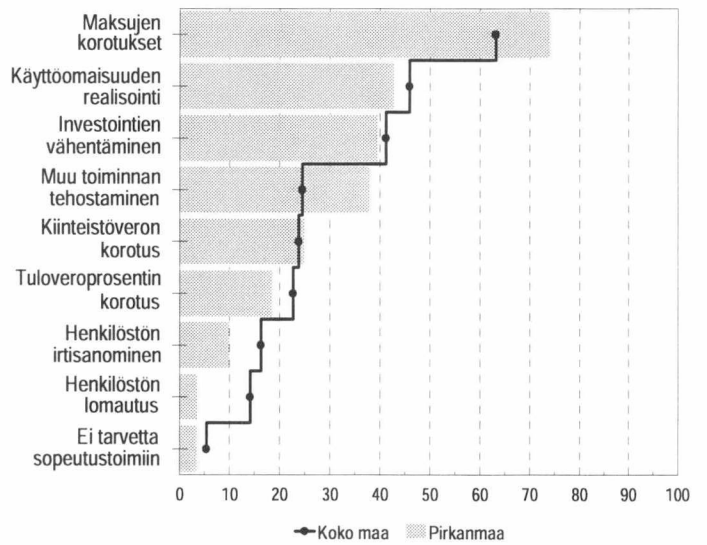
Pirkanmaalla suhtaudutaan erittäin myönteisesti Suomen EU-jäsenyyteen. Toiveet ovat kasvaneet huomattavasti koko maakunnassa. Suurin hyöty jäsenyydestä kohdistuu elinkeinoelämän kehittämiseen, mutta sen arvioidaan vaikuttavan myönteisesti myös kunnan omaan toimintaan.

Kehitysnäkymät (Kysymykset 10, 4, 5b ja 9)

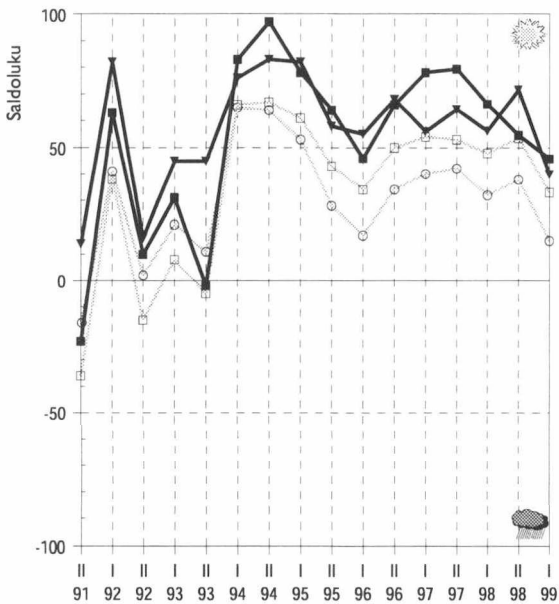
Kunnan tuleva kehitys

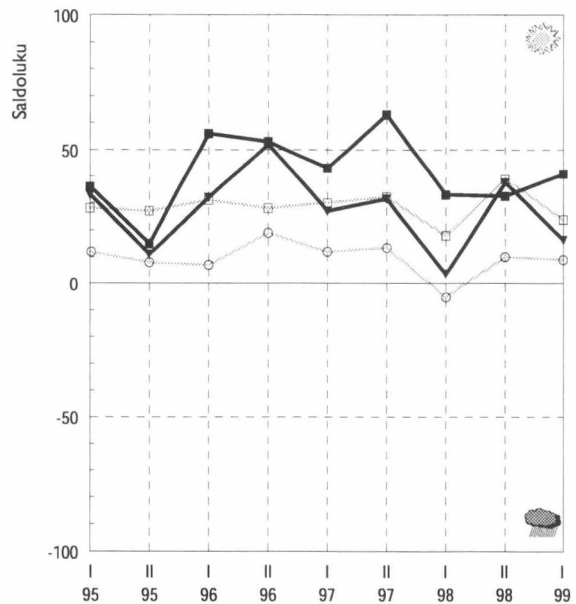
Kuntatalouden tasapainottamiskeinot 2000, %

Työttömyyden kehitysnäkymät

EU-jäsenyyden vaikutus

maakunnan

■ keskusaluekunnat

▼ muut kunnat

koko maan

□ keskusaluekunnat

○ muut kunnat

Päijät-Häme

Lahden seudun kehitysnäkymät ovat valoisat. Muualla maakunnassa kehitys heikentyy. Kuntien rahoitusvaikeudet kasvavat. Lahden seudun ulkopuolella ongelmana on heikko verotulokehitys. Talouden kireys näkyy velanoton lisääntymisenä, myös tuloveroprosentteja joudutaan korottamaan. Lahden seudulla näkymät ovat paremmat, esimerkiksi verotulojen arvioidaan lisääntyvän ripeästi. Näissä kunnissa ei ole tällä hetkellä tarvetta veron korotuksiin tai velanoton lisäämiseen. Vanhusten hoidossa ja terveydenhoidossa nähdään runsaasti ongelmia. Elinkeinoelämän kehittäminen sujuu hyvin Lahden seudulla, jonka työllisyyskehitys on maan valoisin. Muualla maakunnassa työttömyys kasvaa. Kuntien yhteistyö sujuu huonosti koko maakunnassa. Investoinnit kasvavat Lahden seudulla tänä vuonna, kehitys heikentyy vuonna 2000. Muissa kunnissa ei ole kasvuodotuksia edes tänä vuonna. Lahden seutu hyötyy Suomen EU-jäsenyydestä, muualla maakunnassa toiveet ovat vähäiset.

Maakunnan yleiset kehitysnäkymät eriytyvässä

Päijät-Hämeen kehitys näyttää olevan eriytyvässä. Lahden seudulla toiveet paremmasta ovat lisääntyneet huomattavasti, 3/4 vastaajista arvioi kunnan tilanteen kohentuvan tulevaisuudessa. Muualla maakunnassa kehitys heikentyy, näkymät ovat synkimmät syksystä 1991.

Lahden seudun ulkopuolisten kuntien taloustilanne heikko

Kuntien päättäjiä huolestuttaa kuntien taloudellinen tilanne. Rahoitusvaikeudet ovat edelleen suuret. Lahden seudun ulkopuolella verotulot vähenevät huomattavasti tänä ja ensi vuonna, näkymät ovat synkimmät koko maassa. Lahden seudulla tilanne on selvästi parempi. Verotulot lisääntyvät nopeasti tänä vuonna, mutta kasvun arvioidaan hidastuvan vuonna 2000. Talouden kiristyksessä paineet tuloveroprosentin korotuksille kasvavat Lahden seudun ulkopuolella, niiden arvioidaan ajoittuvan erityisesti vuodelle 2000. Myös kuntien velanoton odotetaan lisääntyvän selvästi tänä ja ensi vuonna. Lahden seudulla päätöksiä verotuksen kiristämisestä siirretään tulevaisuuteen, myöskään velan ei uskota lisääntyvän.

Lahden seudun ulkopuolella joudutaan käyttämään useita keinoja kuntien talouden tasapainottamiseksi

Lahden seudun ulkopuolella kuntien talousnäkymät ovat keskusseutuja selvästi synkemmät. Näissä kunnissa joudutaan käyttämään useita talouden tasapainottamiskeinoja. Lähes kaikki kunnat vähentävät investointejaan ensi vuonna. Tuloveroprosentin korotukset ovat yleisiä, kiinteistöverotusta kiristetään vähemmän. Käyttöomaisuutta realisoidaan ja maksuja korotetaan pyrittäessä tasapainottamaan kuntien taloutta. Lahden

seudulla yleisin toimenpide on maksujen korotukset. Ensi vuoden jälkeen henkilöstösäästöt yleistyvät erityisesti Lahden seudun ulkopuolella. Lahden seudulla kiristetään tuloverotusta.

Vanhusten hoidon ja terveyspalveluiden järjestämisessä ongelmia

Vanhusten hoidon ja terveydenhoidon tilanne heikentyy lähitulevaisuudessa koko maakunnassa. Lahden seudun ulkopuolella näkymät ovat keskusseutua huonommat. Päivähoitotilanne on helpottamassa vain Lahden seudun ulkopuolella, keskusseudulla vaikeuksien arvioidaan kasvavan. Ympäristöasiat huolestuttavat aikaisempaa enemmän koko maakunnassa, sen sijaan kuntien kaavoitustilanne on paras syksystä 1994. Elinkeinoelämän kehittäminen sujuu edelleen hyvin Lahden seudulla, muualla maakunnassa kehittämismahdollisuudet ovat kaventuneet. Kuntien asumistilanne on valoisin keväästä 1992. Koulutoimen näkymät ovat huonontuneet Lahden seudun ulkopuolella, lähes puolet vastaajista arvioi vaikeuksien lisääntyvän lähivuosina. Lahden seudulla kulttuuritoimen järjestämisedellytykset ovat heikentyneet.

Lahden seudulla työttömyys helpottaa, muualla maakunnassa näkymät ovat synkät

Lahden seudun työllisyysnäkymät ovat maan valoisimmat. Kaikki vastaajat arvioivat työttömyyden helpottavan tänä vuonna ja lähes yhtä moni ensi vuonna. Muualla maakunnassa näkymät ovat oleellisesti synkemmät, työttömyyden odotetaan kasvavan selvästi vuosina 1999-2000.

Lahden seudun ulkopuolella kuntien yhteistyö sujuu huonosti

Kuntien yhteistyö sujuu huonosti. Lah-

den seudun ulkopuolella vaikeuksien arvioidaan lisääntyvän lähivuosina, keskusseudulla toiveet ovat hieman paremmat. Lahden seudulla pyritään tiivistämään suhteita elinkeinoelämän kanssa. Maakunnallista yhteistyötä pidetään hieman tärkeämpänä kuin toimintaa omaissa seutukunnissa. Useimmista muista alueista poiketen yhteyksiä valtionhallintoon pyritään lisäämään. Muualla maakunnassa yhteistyötoiveet ovat yleisesti pienentyneet, varsinkin kansainvälisten yhteyksien arvioidaan vähenevän lähivuosina.

Lahden seudulla investoinnit lisääntyvät tänä vuonna

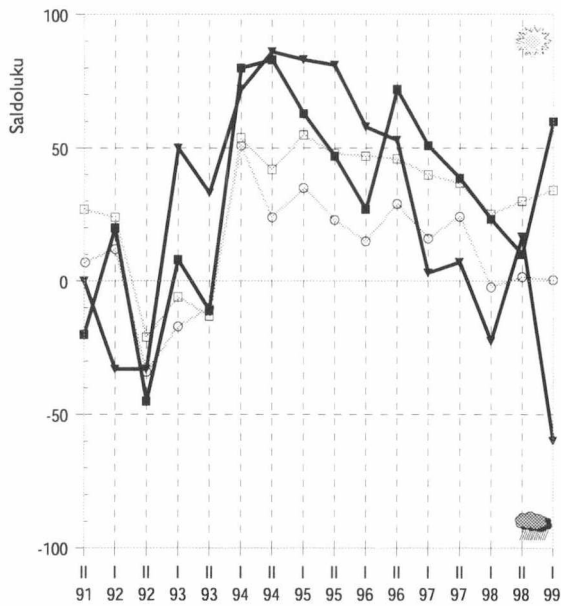
Lahden seudun investointinäkymät ovat valoisat. Asuntorakentamisen, teollisuuden sekä kaupan ja palvelujen investointien arvioidaan lisääntyvän tänä vuonna. Muualla maakunnassa tilanne on oleellisesti huonompi. Asuntorakentamisen investoinnit pysyvät suunnilleen viime vuotisella tasolla. Muutoin investointien odotetaan vähentyvän selvästi. Vuonna 2000 tilanne näyttää heikentyvän myös Lahden seudun kunnissa. Kasvuodotuksia on lähinnä asuntorakentamisessa. Muualla maakunnassa näkymät ovat samanlaiset kuin tänä vuonna, investointikehitys pysyy huonona.

Lahden seudun ulkopuolella suhtaudutaan kielteisesti Suomen EU-jäsenyyteen

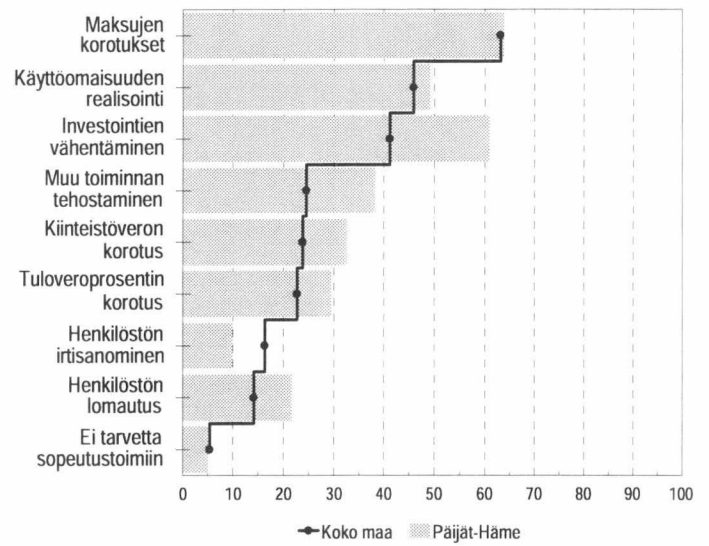
Lahden seudulla suhtaudutaan erittäin myönteisesti Suomen EU-jäsenyyteen. Sen odotetaan vaikuttavan myönteisesti sekä elinkeinoelämän kehittämiseen että kunnan omaan toimintaan. Muualla maakunnassa toiveet ovat oleellisesti aikaisempaa vähäisemmät. Jäsenyyden vaikutukset arvioidaan kielteisiksi myös elinkeinoelämän kehittymiselle.

Kehitysnäkymät (Kysymykset 10, 4, 5b ja 9)

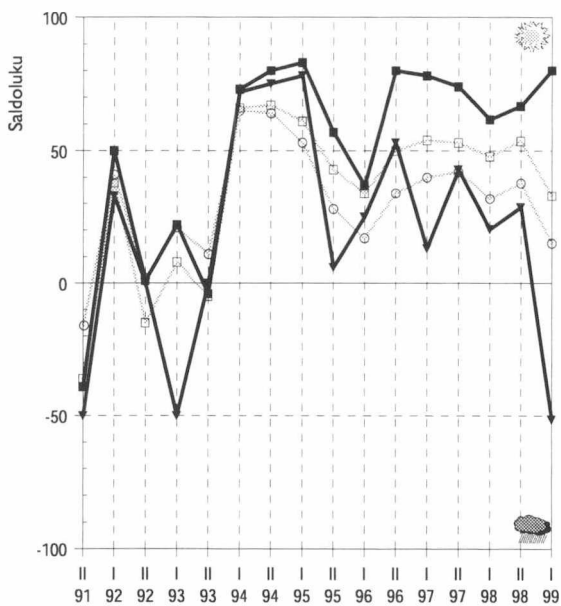
Kunnan tuleva kehitys

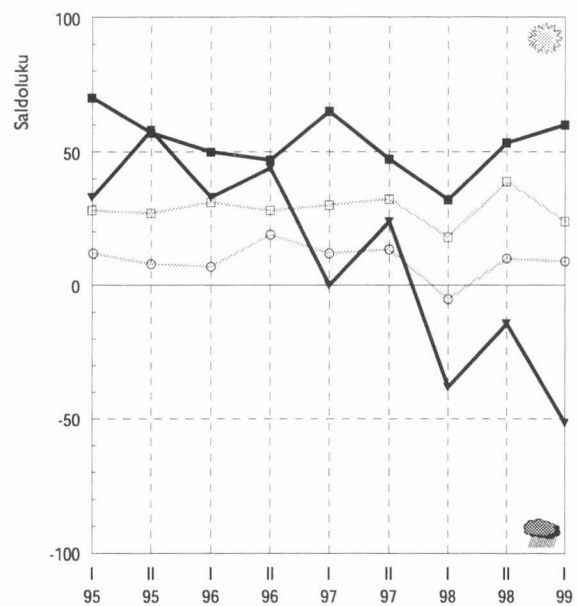
Kuntatalouden tasapainottamiskeinot 2000, %

Työttömyyden kehitysnäkymät

EU-jäsenyyden vaikutus

maakunnan

- keskusaluekunnat
- ▼ muut kunnat

koko maan

- keskusaluekunnat
- muut kunnat

Kymenlaakso

Kymenlaakson keskusseutujen kuntien kehitys paranee selvästi lähitulevaisuudessa. Muualla maakunnassa toiveet ovat pienemmät. Kuntien rahoitustilanne on kireä, erityisesti keskusseutujen ulkopuolella ongelmat lisääntyvät nopeasti. Verotulokehitys jatkuu myönteisenä ainakin tänä vuonna, tulot kasvavat koko maakunnassa. Kuntien päättäjiä huolestuttaa vanhusten hoidon ja terveydenhoidon tilanne. Päivähoito pystytään järjestämään vaikeuksitta erityisesti keskusseutujen ulkopuolella. Kymenlaakson työllisyysnäkömät ovat valoisat. Investointinäkömät heikentyvät oleellisesti, investointien arvioidaan vähenevän kaikilla toimialoilla ensi vuonna. Kymenlaakson arvioidaan hyötyvän Suomen EU-jäsenyydestä, varsinkin elinkeinoelämän kehittämiseen sillä on myönteinen vaikutus.

Keskusseuduilla valoisat näkömät

Kymenlaakson keskusseuduilla kuntien kehitysnäkömät ovat valoisat, kuntien tilanne on paras keväästä 1994. Muualla maakunnassa toiveet ovat vähäisemmät.

Kuntien velanotto lisääntyy vuosina 1999-2000

Kuntien rahoitustilanne kiristyy lähivuosina. Näkömät ovat synkimmät keskusseutujen ulkopuolella. Verotulot lisääntyvät tänä vuonna koko maakunnassa, kasvun odotetaan kuitenkin hidastuvan vuonna 2000. Muutamat kunnat joutuvat nostamaan tuloveroprosenttiaan ensi vuonna. Korotuksia ei aiota toteuttaa vuonna 2001. Kireä taloustilanne heijastuu kuntien velanottoon, jonka arvioidaan lisääntyvän tänä ja ensi vuonna. Keskusseuduilla velanotto lisääntyy erityisesti tänä vuonna, muualla maakunnassa vuonna 2000.

Kiinteistöverotusta kiristetään 2-3 % seuraavan vuoden aikana

Kymenlaakson kunnat tasapainottavat talouttaan tänä vuonna erityisesti käyttömaisuuksilla realisoimalla, mutta myös maksuja nostamalla ja investointeja vähentämällä. Keskusseuduilla joudutaan mahdollisesti irtisanomaan henkilöstöä. Seuraavan 2-3 vuoden aikana kiinteistöverotusta kiristetään varsin yleisesti koko maakunnassa. Tuloveroprosentteja nostetaan vain

keskusseuduilla. Keskusseutujen ulkopuolella henkilöstön irtisanomisiin ja lomautuksiin suhtaudutaan kielteisesti.

Päivähoitotilanne hyvä keskusseutujen ulkopuolella

Vanhusten hoidon ja terveydenhoidon järjestäminen on edelleen vaikeaa koko maakunnassa. Päivähoidon tilanne on oleellisesti parempi, erityisesti keskusseutujen ulkopuolella ongelmat ovat poistumassa. Elinkeinoelämän kehittämisedellytykset heikentyvät keskusseutujen ulkopuolella. Näissä kunnissa myös koulutuskysymykset askarruttavat kuntien päättäjiä. Kuntien asumisnäkömät ovat parantuneet koko maakunnassa.

Työttömyys alenee tänä ja ensi vuonna

Kymenlaakson työllisyysnäkömät ovat edelleen varsin valoisat. Työttömyys helpottaa koko maakunnassa. Vuonna 2000 työttömyyden arvioidaan edelleen alenevan, mutta hitaammin kuin tänä vuonna.

Keskusseuduilla yhteistyö sujuu aikaisempaa paremmin, muualla odotukset ovat vähäisemmät

Kuntien yhteistyönäkömät ovat ristiriitaiset. Keskusseuduilla yhteistyö sujuu hyvin, odotukset ovat kasvaneet viime syksystä. Muualla maakunnassa vaikeuksien arvioidaan lisääntyvän lähitulevaisuudessa, toiveet ovat huonontuneet koko ajan syksystä 1997. Kymenlaaksossa korostetaan seutukun-

nallista yhteistyötä, sen sijaan koko maakuntaa koskeva yhteistoiminta sujuu aikaisempaa huonommin. Kansainväliset yhteydet kasvavat koko maakunnassa.

Investointikehitys heikentyy vuonna 2000

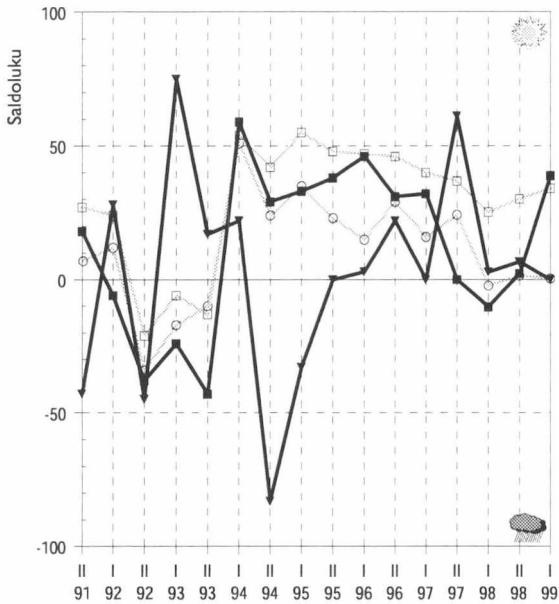
Asuntorakentaminen vilkastuu tänä vuonna koko maakunnassa. Teollisuuden investoinnit kasvavat lähinnä keskusseutujen ulkopuolella, kaupan ja palveluiden panostukset keskusseuduilla. Investointinäkömät heikentyvät oleellisesti vuonna 2000. Investointien arvioidaan vähenevän kaikilla tarkasteltavilla toimialoilla koko maakunnassa.

Suomen EU-jäsenyyden vaikutukset pääosin myönteisiä

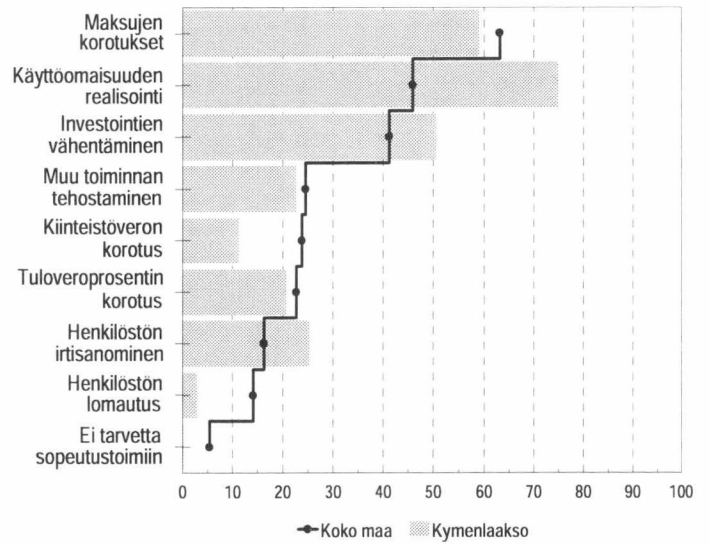
Kymenlaakson arvioidaan hyötyvän Suomen EU-jäsenyydestä. Jäsenyyden arvioidaan vaikuttavan myönteisesti erityisesti elinkeinoelämän kehittämiseen. Kunnan oman toiminnan osalta toiveet ovat vähäisemmät jonkin verran viime syksystä.

Kehitysnäkymät (Kysymykset 10, 4, 5b ja 9)

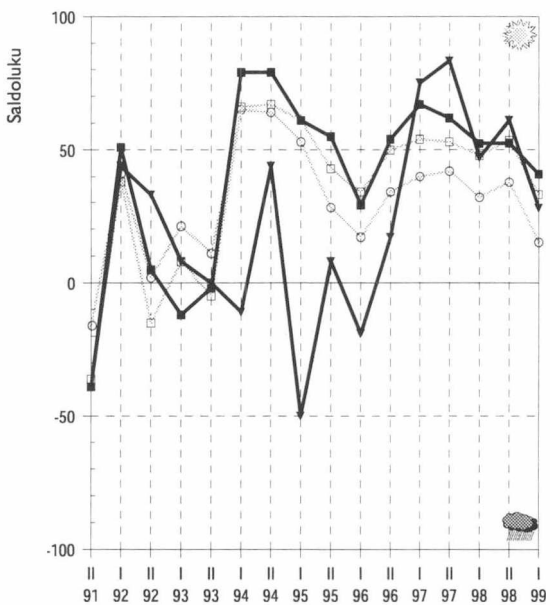
Kunnan tuleva kehitys

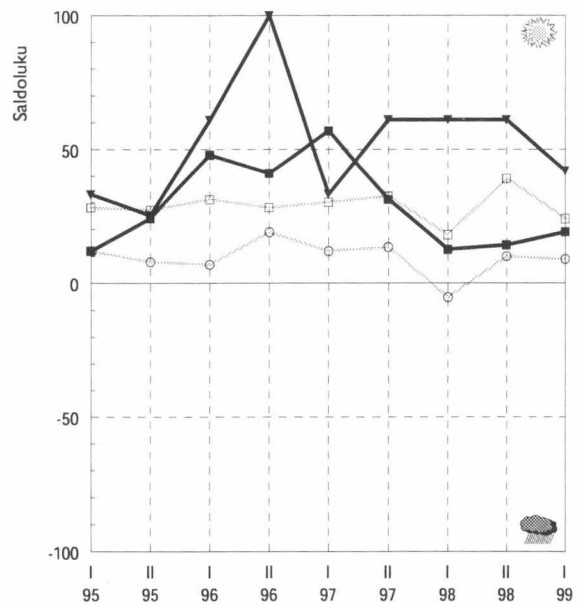
Kuntatalouden tasapainottamiskeinot 2000, %

Työttömyyden kehitysnäkymät

EU-jäsenyyden vaikutus

maakunnan

- keskusaluekunnat
- muut kunnat

koko maan

- keskusaluekunnat
- muut kunnat

Etelä-Karjala

Lappeenrannan seudun yleiset kehitysnäkymät ovat parantuneet viime syksystä. Muualla maakunnassa toiveet ovat edelleen varsin synkät. Kuntien talous pysyy kireänä. Lappeenrannan seudun ulkopuolisten kuntien verotulot vähenevät tänä ja ensi vuonna. Lappeenrannan seudulla ne kasvavat vielä tänä vuonna. Useat kunnat joutuvat korottamaan tuloveroprosenttiaan kahden seuraavan vuoden aikana. Kunnat tasapainottavat talouttaan ensi vuonna nostamalla maksuja ja myymällä käyttöomaisuuttaan. Etelä-Karjalassa sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämisen ongelmat ovat vähäisemmät kuin muualla maassa. Elinkeinoelämän kehittämisedellytykset ovat parantuneet koko maakunnassa. Lappeenrannan seudulla työttömyys alenee tänä ja ensi vuonna. Keskusseudulla näkymät ovat synkemmät, työttömyyden arvioidaan lisääntyvän erityisesti tänä vuonna. Kuntien yhteistyö sujuu hyvin koko maakunnassa. Asuntorakentaminen vilkastuu tänä vuonna, muutoin investoinnit ovat vähäisiä. Lappeenrannan seutu hyötyy Suomen EU-jäsenyydestä.

Maakunnan tuleva kehitys näyttää synkältä

Etelä-Karjalassa on eriäviä näkemyksiä kuntien tulevasta kehityksestä. Lappeenrannan seudulla toiveet paremmasta ovat kasvaneet oleellisesti viime syksystä. Kehityksen odotetaan paranevan lähitulevaisuudessa. Muualla maakunnassa näkymät ovat edelleen varsin synkät.

Velanotto vähenee Lappeenrannan seudun ulkopuolella

Etelä-Karjalan kuntien taloustilanne on edelleen vaikea, vaikka näkymät ovat hieman viime syksyistä paremmat. Lappeenrannan seudun ulkopuolisten kuntien verotulot vähenevät tänä ja ensi vuonna. Lappeenrannan seudulla verotulot lisääntyvät vielä tänä vuonna, mutta pienenevät vuonna 2000. Lahden seudulla puolet vastaajista arvioi kuntansa korottavan tuloveroprosenttiaan ensi vuodelle. Vuonna 2001 korotuksia ei tehdä yhdessäkään kunnassa. Muualla neljännes kunnista nostaa tuloveroprosenttia ensi tai sitä seuraavana vuonna. Velan odotetaan kasvavan tänä ja ensi vuonna Lappeenrannan seudulla. Muissa kunnissa velkaa pyritään vähentämään.

Lappeenrannan seudulla aiotaan nostaa kiinteistöveroprosentteja

Kunnat tasapainottavat talouttaan ensi vuonna nostamalla maksuja ja myymällä käyttöomaisuuttaan. Lappeenrannan seudulla verotuskorotukset ovat hieman yleisimpiä kuin muissa kunnissa. Lappeenrannan seudun ulkopuolella useat kunnat aikovat vähentää investointejaan. Lappeenrannan seudulla maksujen korotukset ja käyttö-

omaisuuden myynti vähenevät 2-3 seuraavan vuoden aikana. Taloutta tasapainotetaan erityisesti kiinteistöveroprosentteja nostamalla. Muualla maakunnassa yleistyvät henkilöstön irtisanomiset ja lomautukset.

Sosiaali- ja terveyspalveluiden järjestämismahdollisuudet parantuneet koko maakunnassa

Etelä-Karjalassa sosiaali- ja terveyspalveluiden järjestämisen ongelmat ovat vähäisemmät kuin muualla maassa. Päivähoidon tilanne on oleellisesti parempi kuin viime vuonna. Vanhusten hoidon järjestämisen vaikeuksien arvioidaan vähenevän tulevaisuudessa. Terveystieteiden palveluiden järjestäminen huolestuttaa vastaajia lähinnä Lappeenrannan seudun ulkopuolella. Elinkeinoelämän kehittämisedellytykset ovat parantuneet koko maakunnassa, varsinkin Lappeenrannan seudun ulkopuolella tilanne on selvästi aikaisempaa valoisampi. Kuntien asumistilanne on kohentunut koko maakunnassa. Lappeenrannan seudulla koulutuksen näkymät ovat parantuneet oleellisesti viime syksystä, nyt ongelmien arvioidaan olevan poistumassa. Sen sijaan kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen kysymykset askarruttavat edelleen kuntien päättäjiä.

Työttömyys alenee Lappeenrannan seudun ulkopuolella

Etelä-Karjalan työllisyyskehityksestä on eriäviä näkemyksiä. Lappeenrannan seudulla näkymät ovat selvästi huonommat kuin muualla maakunnassa. Lappeenrannan seudulla työttömyys kasvaa tänä vuonna. Lappeenrannan seudun ulkopuolella työttö-

myys vähenee vuosina 1999-2000.

Lappeenrannan seudulla kuntien yhteistyö sujuu aikaisempaa paremmin

Kuntien yhteistyö sujuu hyvin. Lappeenrannan seudulla odotukset ovat kasvaneet viime syksystä. Näissä kunnissa korostetaan erityisesti maakunnallisen ja seutukunnallisen yhteistyön merkitystä. Suhteita elinkeinoelämän kanssa pyritään tiivistämään tulevaisuudessa. Muualla maakunnassa seutukunnallista yhteistyötä pidetään tärkeimpänä. Maakunnalliset yhteydet ja suhteet elinkeinoelämään eivät ole yhtä tiiviitä kuin aikaisemmin.

Maakunnan investointinäkymät huonot

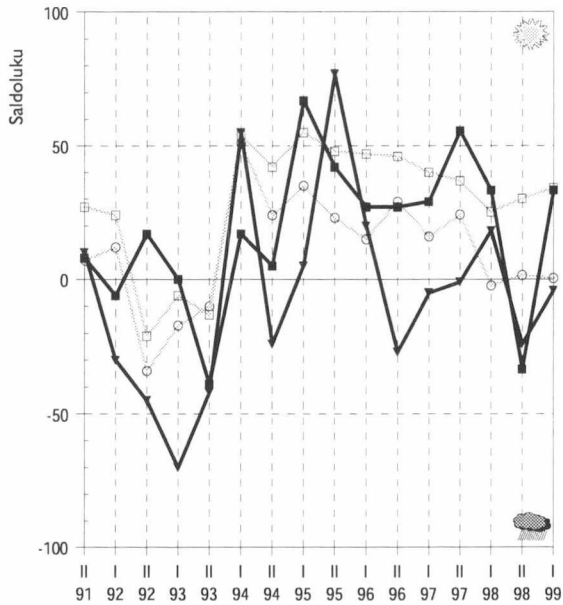
Etelä-Karjalan investointinäkymät ovat synkät. Tänä vuonna kasvuodotuksia on vain asuntorakentamisessa, jossa investointien arvioidaan kasvavan lähinnä Lappeenrannan seudulla. Investointitilanteen ei odoteta juurikaan paranevan ensi vuonna. Asuntorakentamisen investoinnit lisääntyvät hitaasti koko maakunnassa. Kaupan ja palveluiden investoinnit saattavat kasvaa Lappeenrannan seudun ulkopuolella.

Lappeenrannan seudulla myönteiset arviot Suomen EU-jäsenyydestä

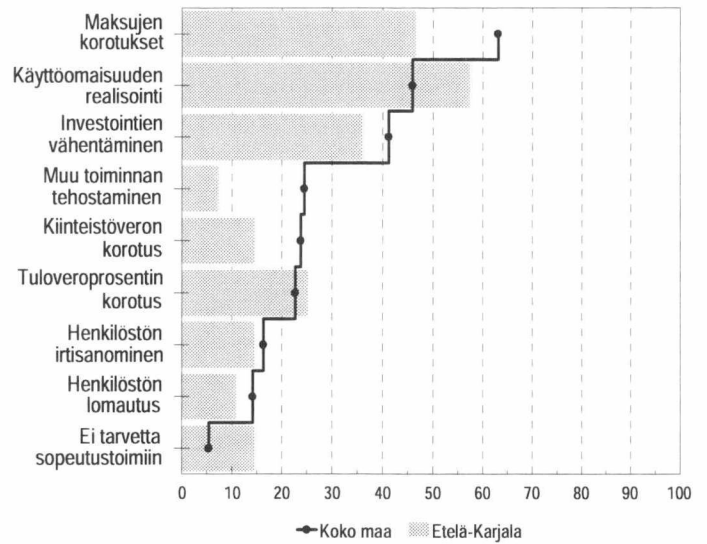
Lappeenrannan seudun arvioidaan hyötyvän Suomen EU-jäsenyydestä. Vaikutukset ovat myönteiset sekä elinkeinoelämän kehittämisen että kunnan oman toiminnan kannalta. Muualla maakunnassa odotukset ovat syksyistä vähäisemmät. Jäsenyyden vaikutukset nähdään kielteisiksi varsinkin kunnan omassa toiminnassa.

Kehitysnäkymät (Kysymykset 10, 4, 5b ja 9)

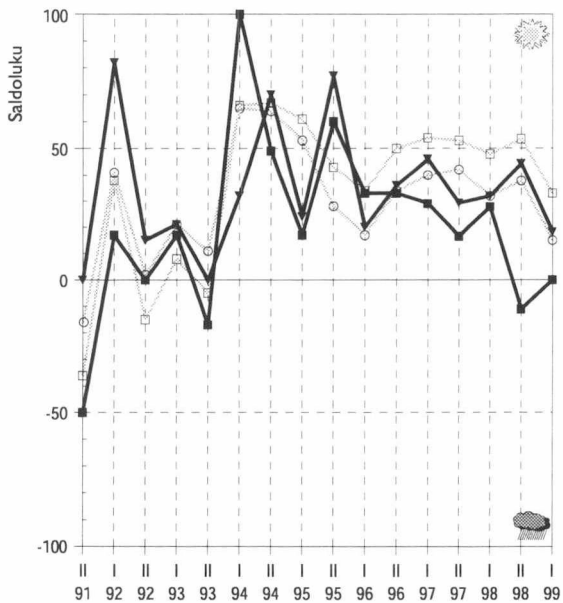
Kunnan tuleva kehitys

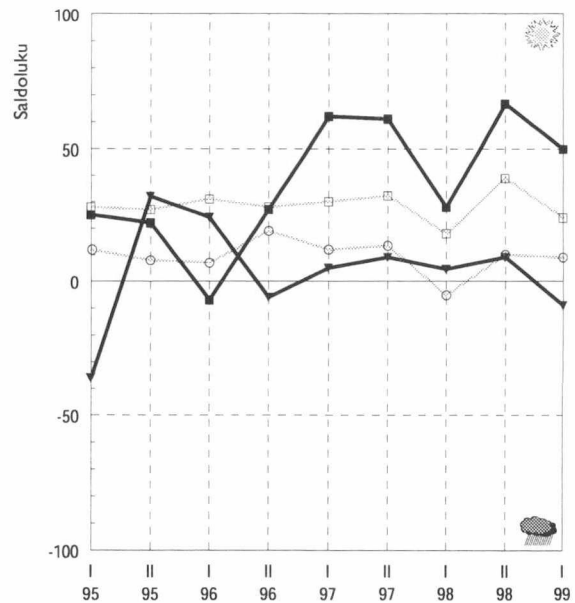
Kuntatalouden tasapainottamiskeinot 2000, %

Työttömyyden kehitysnäkymät

EU-jäsenyyden vaikutus

maakunnan

- keskusaluekunnat
- muut kunnat

koko maan

- keskusaluekunnat
- muut kunnat

Mikkelin seudun yleiset kehitysnäkymät ovat valoisat. Muualla maakunnassa vaikeudet lisääntyvät tulevaisuudessa. Kuntien taloustilanne on edelleen vaikea. Varsinkin Mikkelin seudun ulkopuolella rahoitusongelmat ovat mittavat. Kuntien verotulokehitys heikentyy. Mikkelin seudun ulkopuolella tulot vähenevät tänä ja ensi vuonna, keskusseudulla vuonna 2000. Verotusta joudutaan kiristämään seuraavan 2-3 vuoden aikana talouden tasapainottamiseksi. Vanhusten ja terveydenhoito askarruttavat kuntien päättäjiä koko maakunnassa, sen sijaan päivähoitotilanne on kohentunut. Mikkelin seudulla työttömyys alenee tänä ja ensi vuonna, muualla maakunnassa työttömyys kasvaa vastaavana aikana. Asuntorakentamisen investoinnit kasvavat Mikkelin seudulla, muutoin ei juurikaan ole kasvuodotuksia. Etelä-Savo hyötyy Suomen EU-jäsenyydestä, vaikutukset ovat myönteiset varsinkin elinkeinoelämän kehittymisen kannalta.

Mikkelin seudun kehitys paranee

Etelä-Savon yleiset kehitysnäkymät ovat edelleen ristiriitaiset. Mikkelin seudulla kehitys paranee lähivuosina. Muualla maakunnassa näkymät ovat huonommat, vaikeuksien odotetaan lisääntyvän.

Mikkelin seudun ulkopuolisten kuntien taloustilanne heikko

Kuntien rahoitusvaikeudet lisääntyvät lähivuosina koko maakunnassa. Näkymät ovat kuitenkin muuttuneet viime syksystä. Mikkelin seudulla rahoitustilanteen arvioidaan olevan aikaisempaa toiveikkaampi, muualla maakunnassa toiveet ovat nyt synkimpiä koko maassa. Kuntien verotulokehitys näyttää huonolta. Mikkelin seudun ulkopuolella verotulot vähenevät selvästi vuosina 1999-2000. Mikkelin seudulla kasvun arvioidaan pysähtyvän tänä vuonna ja verotulojen vähenevän vuonna 2000. Mikkelin seudun ulkopuolella talouden kiristymisen odotetaan heijastuvan kuntien tuloveroprosentteihin. Kolmannes vastaajista uskoo kuntansa nostavan veroprosenttia vuosina 2000-2001. Mikkelin seudulla paineet kasvavat vasta vuonna 2001. Kuntien velan arvioidaan lisääntyvän tänä ja ensi vuonna koko maakunnassa.

Verotarkaisujen merkitys talouden tasapainotuksessa kasvaa seuraavan 2-3 vuoden aikana

Mikkelin seudun päättäjät eivät näe tarvetta suuriin toimiin kuntien talouden tasapainottamisessa ensi vuonna. Kolmannes vastaajista aikoo korottaa maksuja, muilta osin toimenpiteet jää-

vät vieläkin vähäisemmiksi. Esimerkiksi yksikään kunta ei toteuta henkilöstösäästöjä. Muissa kunnissa tasapainottamistoimenpiteet ovat painokkaampia. Noin 2/3 vastaajista arvioi kuntansa realisoivan käyttöomaisuuttaan ja korottavan maksuja. Lisäksi kunnat vähentävät investointejaan ja nostavat tulovero- ja kiinteistöveroprosentteja. Kolmannes joutuu harkitsemaan henkilöstön lomauttamista. Seuraavan 2-3 vuoden aikana verotuksen arvioidaan kiristyvän Mikkelin seudulla. Myös maksuja korotetaan. Mikkelin seudun ulkopuolella odotukset ovat pitkälti samanlaiset kuin ensi vuodelle. Verotuksen kiristämisen merkitys talouden tasapainotuksessa näyttää kuitenkin korostuvan.

Kuntien päivähoitotilanne helpottamassa

Kuntien päivähoitotilanne on parantunut koko maakunnassa. Sen sijaan vanhusten hoidon ja terveystalvelujen järjestämisedellytykset heikentyvät. Näkymät ovat huonommat kuin viime syksynä. Elinkeinoelämän kehittämisen ongelmat ovat pienentyneet koko maakunnassa viime syksystä. Mikkelin seudulla päättäjiä askarruttavat kuntien kunnallistekniset asiat.

Mikkelin seudulla työttömyys helpottaa, muualla maakunnassa sen arvioidaan kasvavan

Etelä-Savon työllisyysnäkymät ovat ristiriitaiset. Mikkelin seudulla työttömyys alenee tänä ja ensi vuonna. Muualla maakunnassa näkymät ovat heikentyneet viime syksystä, työttömyyden arvioidaan lisääntyvän vuosina 1999-2000.

Kuntien yhteistyö sujuu huonosti Mikkelin seudulla

Etelä-Savon yhteistyönäkymät eivät ole muuttuneet viime syksystä. Mikkelin seudulla kuntien yhteistyön arvioidaan sujuvan edelleen huonosti. Muualla maakunnassa toiveet ovat selvästi suuremmat. Näissä kunnissa korostetaan seutukunnallista yhteistyötä sekä yhteyksiä elinkeinoelämän kanssa. Yhteydet valtionhallintoon lisääntyvät koko maakunnassa.

Maakunnan investointikehitys huono

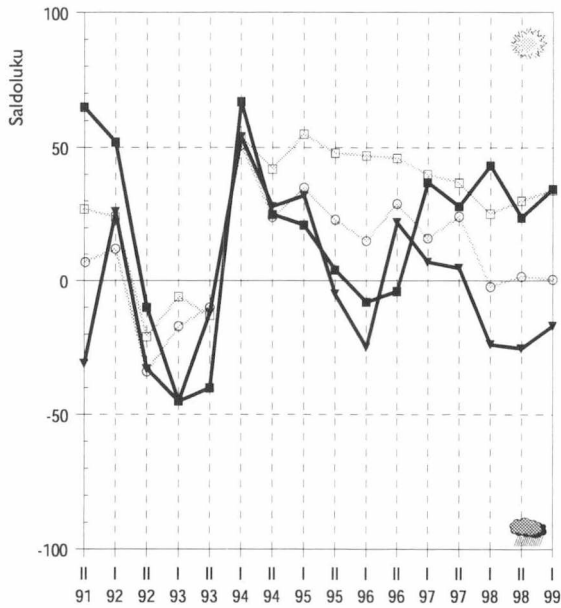
Etelä-Savon investointinäkymät ovat heikentyneet viime syksystä. Tänä ja ensi vuonna kasvuodotuksia on vain Mikkelin seudulla, jossa asuntorakentaminen vilkastuu. Teollisuuden investoinnit saattavat kasvaa hieman tänä vuonna.

Etelä-Savo hyötyy Suomen EU-jäsenyydestä

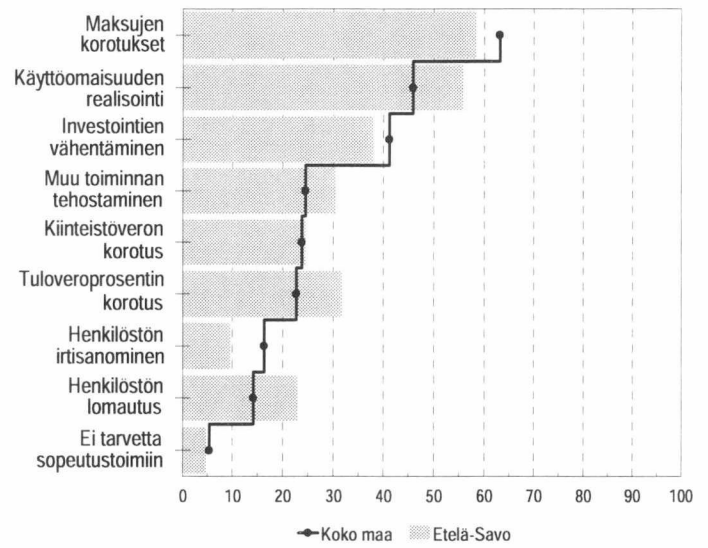
Etelä-Savossa suhtaudutaan myönteisesti Suomen EU-jäsenyyteen. Jäsenyyden arvioidaan vaikuttavan myönteisesti sekä kunnan omaan toimintaan että elinkeinoelämän kehittämiseen.

Kehitysnäkymät (Kysymykset 10, 4, 5b ja 9)

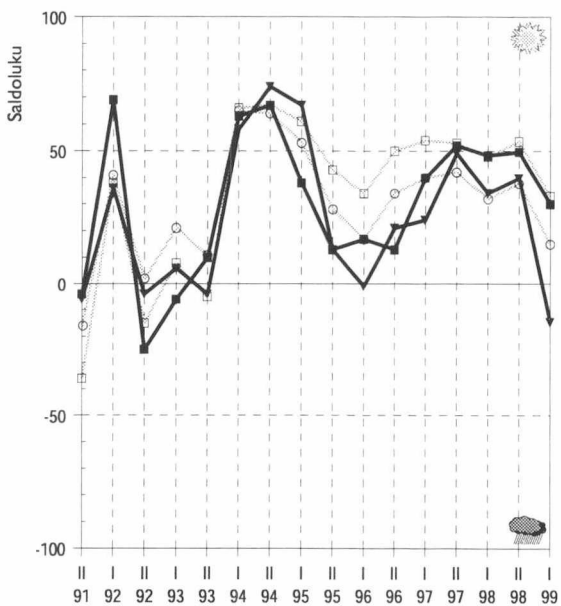
Kunnan tuleva kehitys

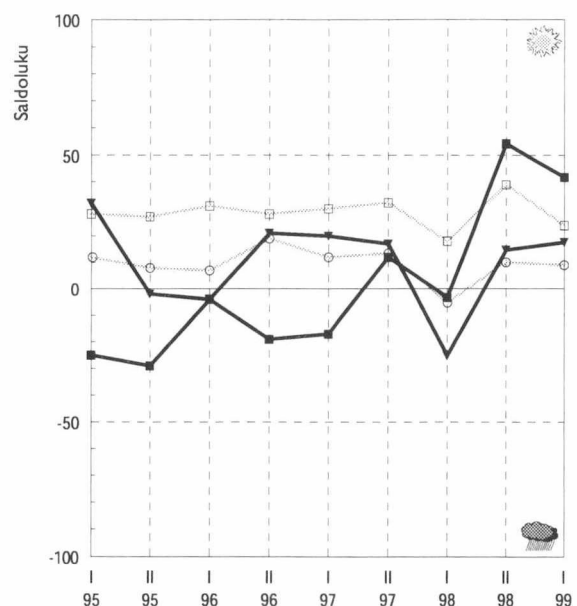
Kuntatalouden tasapainottamiskeinot 2000, %

Työttömyyden kehitysnäkymät

EU-jäsenyyden vaikutus

maakunnan

- keskusaluekunnat
- ▼ muut kunnat

koko maan

- keskusaluekunnat
- muut kunnat

Pohjois-Savo

Kuopion seudun yleiset kehitysnäkymät ovat parantuneet selvästi viime syksystä. Muualla maakunnassa kehityksen uskotaan heikentyvän tulevaisuudessa. Kuopion seudun kuntien rahoitusasema on edelleen vaikea. Tilannetta vaikeuttaa huono verotulokehitys, tulojen arvioidaan vähenevän tänä ja ensi vuonna. Kuopion seudulla ne kasvavat ainakin tänä ja ensi vuonna. Kuntien taloutta tasapainotetaan ensi vuonna maksuja korottamalla, käyttöomaisuutta realisoimalla ja investointeja vähentämällä. Kuntien kireä talous näkyy myös palvelujen järjestämisessä. Erityisesti vanhusten hoidon järjestämisessä on vaikeuksia. Elinkeinoelämän kehittämisedellytykset ovat heikentyneet viime syksystä. Kuntien yhteistyössä on ongelmia koko maakunnassa. Investoinnit lisääntyvät tänä vuonna lähinnä Kuopion seudulla, varsinkin asuntorakentaminen vilkastuu. Kuopion seudun ulkopuolella investoinnit vähenevät vuonna 2000. Kuopion seutu hyötyy Suomen EU-jäsenyydestä.

Kuopion seudun näkymät valoisat

Kuopion seudun yleiset kehitysnäkymät ovat oleellisesti paremmat kuin syksyllä. Tuolloin kehityksen arvioitiin huonontuvan, nyt yli puolet vastaajista odottaa sen paranevan. Muualla maakunnassa toiveet ovat edelleen varsin synkät, kuntien kehityksen uskotaan heikentyvän lähitulevaisuudessa.

Kuopion seudulla myönteinen verotulokehitys

Pohjois-Savon kuntien rahoitusnäkymät ovat huonot. Kuopion seudun ulkopuolella verotulokehitys heikentyy, tulojen arvioidaan vähenevän tänä ja ensi vuonna. Kuopion seudun kunnissa verotulojen odotetaan vielä kasvavan vuosina 1999-2000. Vajaa viidennes Pohjois-Savon kunnista aikoo nostaa tuloveroprosenttiaan vuodelle 2000 ja hieman useampi vuodelle 2001. Kuntien velanotto kasvaa selvästi koko maakunnassa vuonna 2000, Kuopion seudun ulkopuolella jo tänä vuonna.

Henkilöstökuluista joudutaan hakemaan säästöjä lähivuosina

Kuntien taloutta tasapainotetaan ensi vuonna erityisesti maksuja korottamalla, käyttöomaisuutta realisoimalla ja investointeja vähentämällä. Myös henkilöstön lomautuksia harkitaan useissa kunnissa. Kuopion seudun ulkopuolella joudutaan mahdollisesti toteuttamaan henkilöstön irtisanomisista. Seuraavan 2-3 vuoden aikana yleistyvät veroratkaisut. Kuopion seudulla kiristetään kiinteistöverotusta, muualla

maakunnassa erityisesti tuloverotusta. Myös henkilöstösäästöjen odotetaan yleistyvän. Kuopion seudulla henkilöstöä lomautetaan, muissa kunnissa haetaan säästöjä irtisanomisten kautta.

Vanhusten hoidossa ongelmia koko maakunnassa

Vanhusten hoidon järjestämisessä on runsaasti ongelmia koko maakunnassa, näkymät ovat huonoimmat syksystä 1991. Myös terveydenhoitopalvelut huolestuttavat kuntien päättäjiä, vaikka varsinkin Kuopion seudulla toiveet ovat selvästi syksyistä valoisammat. Päivähoitotilanne on parantunut viime vuodesta. Elinkeinoelämän kehittämisedellytykset ovat heikentyneet, erityisesti Kuopion seudulla näkymät ovat nyt synkät. Koulutoimen järjestämisessä on edelleen ongelmia koko maakunnassa. Kuopion seudulla myös vapaa-aikatoimen asiat askarruttavat kuntien päättäjiä.

Työllisyyskehitys heikentynyt viime syksystä

Pohjois-Savon työllisyysnäkymät ovat heikentyneet viime syksystä. Tuolloin työttömyyden arvioitiin helpottavan selvästi koko maakunnassa. Nyt työttömien määrän ei uskota alenevan tänä vuonna. Vuonna 2000 työttömyys vähenee Kuopion seudulla.

Kuntien yhteistyöedellytykset arvioidaan heikoiksi

Kuntien yhteistyö sujuu huonosti Pohjois-Savossa. Kuopion seudulla näkymät ovat synkimmät syksystä 1991. Muualla maakunnassa yhteistyöhön suhtaudutaan hieman myönteisemmin,

vaikka odotukset paremmasta ovat sielläkin pienentyneet syksyn jälkeen. Maakunnallisen yhteistoiminnan merkitys on vähentynyt. Myöskään kansainväliset yhteydet eivät ole yhtä tiiviitä kuin aikaisemmin. Koko maakunnassa tärkeimpinä pidetään seutukunnallista yhteistyötä ja suhteita elinkeinoelämän kanssa.

Kuopion seudun ulkopuolella investoinnit vähenevät erityisesti vuonna 2000

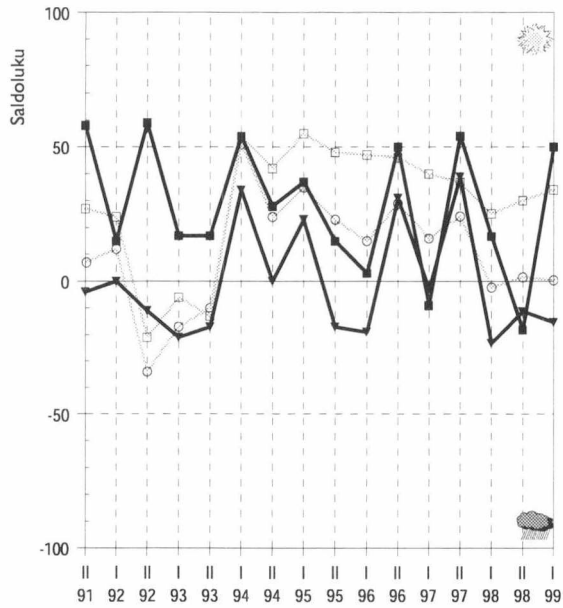
Investoinnit lisääntyvät tänä vuonna lähinnä Kuopion seudulla. Asuntorakentamisessa kasvuodotukset ovat maan suurimmat pääkaupunkiseudun ohella. Kaupan ja palveluiden investoinnit vilkastuvat myös tänä vuonna. Teollisuudessa kasvu jää vähäiseksi. Muualla maakunnassa teollisuuden ja asuntorakentamisen investoinnit saattavat lisääntyä hitaasti. Vuonna 2000 teollisuuden, asuntorakentamisen sekä kaupan ja palveluiden investoinnit kasvavat Kuopion seudulla. Muualla maakunnassa investoinnit vähenevät kaikilla tarkasteltavilla toimialoilla.

Kuopion seutu hyötyy Suomen EU-jäsenyydestä

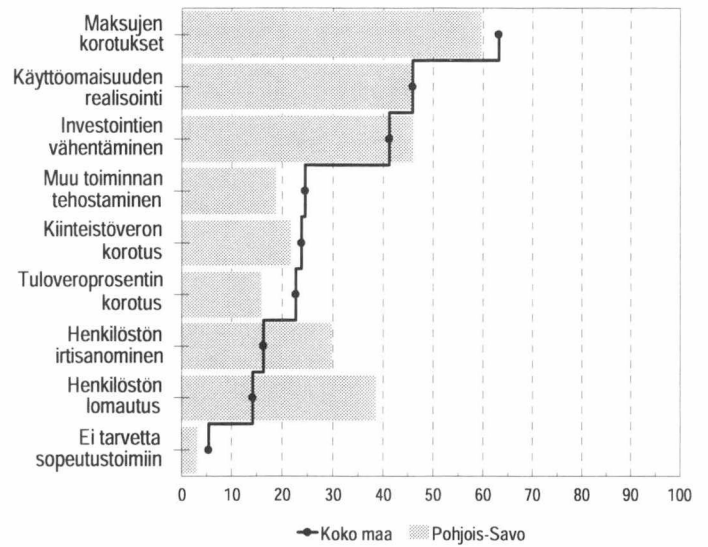
Kuopion seudulla suhtaudutaan edelleen erittäin myönteisesti Suomen EU-jäsenyyteen. Sen arvioidaan hyödyttävän sekä elinkeinoelämän kehittämistä että kunnan omaa toimintaa. Muualla maakunnassa toiveet ovat suuret elinkeinoelämän kehittämisen kannalta, sen sijaan kunnan omassa toiminnassa hyötyjen uskotaan jäävän vähäisiksi.

Kehitysnäkymät (Kysymykset 10, 4, 5b ja 9)

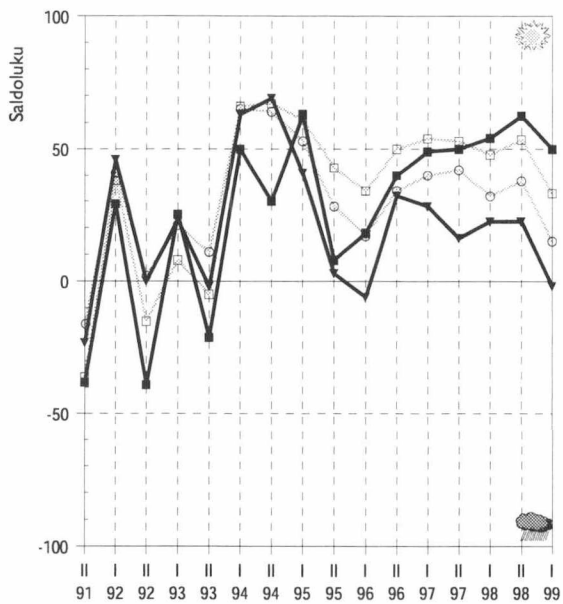
Kunnan tuleva kehitys

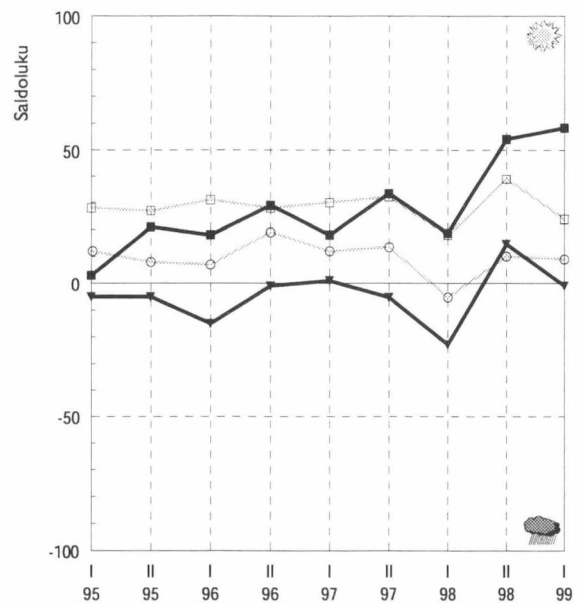
Kuntatalouden tasapainottamiskeinot 2000, %

Työttömyyden kehitysnäkymät

EU-jäsenyyden vaikutus

maakunnan

- keskusaluekunnat
- muut kunnat

koko maan

- keskusaluekunnat
- muut kunnat

Pohjois-Karjala

Joensuun seudun yleiset kehitysnäkymät ovat synkät, kehityksen odotetaan heikentyvän tulevaisuudessa. Muualla maakunnassa toiveet paremmasta ovat lisääntyneet. Kuntien taloustilanne on edelleen vaikea, mutta erityisesti Joensuun seudulla ongelmat ovat nyt vähäisemmät kuin viime vuonna. Joensuun seudun ulkopuolella verotulot vähenevät vuosina 1999-2000. Joensuun seudulla ne pysyvät suunnilleen viime vuotisella tasolla. Kireä talous heijastuu velanottoon, jonka arvioidaan lisääntyvän koko maakunnassa. Taloutta tasapainotetaan ensi vuonna erityisesti korottamalla maksuja ja realisoimalla käyttöomaisuutta. Joensuun seudulla sosiaali- ja terveyspalveluiden järjestäminen on vaikeutunut. Muualla maakunnassa kuntien päivähoitotilanne on varsin hyvä. Maakunnan työllisyysnäkymät ovat valoisat, työttömyyden odotetaan alenevan tänä ja ensi vuonna. Kuntien yhteistyö sujuu hyvin, varsinkin seutukunnallisten yhteyksien arvioidaan tiivistyvän. Investointikehitys on heikko, investoinnit vähenevät tänä vuonna teollisuutta lukuun ottamatta. Vuonna 2000 kasvu pysähtyy myös teollisuudessa. Pohjois-Karjalassa suhtaudutaan myönteisesti Suomen EU-jäsenyyteen.

Joensuun seudulla synkät kehitysnäkymät

Joensuun seudun kehitysnäkymät ovat edelleen synkät, kehityksen odotetaan heikentyvän tulevaisuudessa. Sen sijaan muualla maakunnassa toiveet paremmasta ovat kasvaneet.

Velanotto lisääntyy koko maakunnassa

Kuntien talous pysyy kireänä lähi-vuosina. Joensuun seudun kunnissa rahoitusvaikeudet ovat kuitenkin vähäisemmät kuin syksyllä. Muualla maakunnassa tilanne on vaikeampi. Joensuun seudun ulkopuolella kuntien verotulot vähenevät tänä ja ensi vuonna. Joensuun seudulla ne pysyvät viime vuotisella tasolla. Kireä taloustilanne heijastuu kuntien velanottoon, jonka arvioidaan lisääntyvän selvästi koko maakunnassa tänä ja ensi vuonna. Tuloveroprosentti pyritään pitämään ennallaan kahden seuraavan vuoden aikana.

Joensuun seudulla säästöjä ei haeta henkilöstökuluista

Pohjois-Karjalan kunnat tasapainottavat talouttaan ensi vuonna erityisesti maksuja korottamalla ja käyttöomaisuutta realisoimalla. Joensuun seudun ulkopuolella myös vähennetään investointeja. Joensuun seudulla yksikään vastaajista ei usko kuntien toteuttavan henkilöstösäästöjä. Taloutta ei myöskään tasapainoteta verotusta kiristämällä. Lähivuosina Joensuun seudun ulkopuolella säästöjä haetaan erityisesti maksujen korotuksista ja käyttö-

omaisuuden myynnistä. Veroprosenttien nostaminen on myös ajankohtaisempaa. Joensuun seudulla korotetaan kiinteistöveroprosentteja, nostetaan maksuja sekä vähennetään investointeja.

Vanhusten hoidon ja terveyspalveluiden järjestämisessä runsaasti ongelmia

Joensuun seudulla sosiaali- ja terveyspalveluiden järjestämisedellytykset näyttävät erittäin huonoilta, toiveet ovat synkimmät koko maassa. Erityisesti vanhusten hoidon ja terveyspalveluiden vaikeudet ovat lisääntyneet, mutta myös päivähoitossa on paljon ongelmia. Muualla maakunnassa päivähoitotilanne on varsin hyvä, muutoin sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämisedellytykset nähdään heikoksi. Elinkeinoelämän kehittämisessä on vaikeuksia koko maakunnassa, Joensuun seudun ulkopuolella tilannetta ei kuitenkaan nähdä yhtä huonona kuin viime syksynä. Koulutoimen kysymykset askarruttavat edelleen kuntien päättäjiä koko maakunnassa.

Työttömyys alenee Pohjois-Karjalassa

Joensuun seudun työllisyysnäkymät ovat edelleen varsin valoisat. Työttömyyden arvioidaan alenevan nopeasti tänä vuonna. Vuonna 2000 työttömyyden väheneminen hidastuu. Muualla maakunnassa näkemykset ovat varovaisempia. Työttömyyden odotetaan kuitenkin alenevan myös näissä kunnissa.

Kuntien yhteistyö sujuu aikaisempaa paremmin

Kuntien yhteistyödellytykset ovat parantuneet koko maakunnassa. Joensuun seudulla kuntien yhteistyö sujuu edelleen paremmin kuin muualla maakunnassa. Vastaajat korostavat erityisesti seutukunnallista yhteistyötä. Yhteyksiä elinkeinoelämään pyritään parantamaan, varsinkin Joensuun seudun ulkopuolella odotukset ovat kasvaneet viime syksystä. Kansainväliset yhteydet kasvavat Joensuun seudun ulkopuolella, keskusseudulla toiveet ovat pienentyneet koko ajan keväästä 1997.

Investointikehitys heikentyy varsinkin Joensuun seudulla

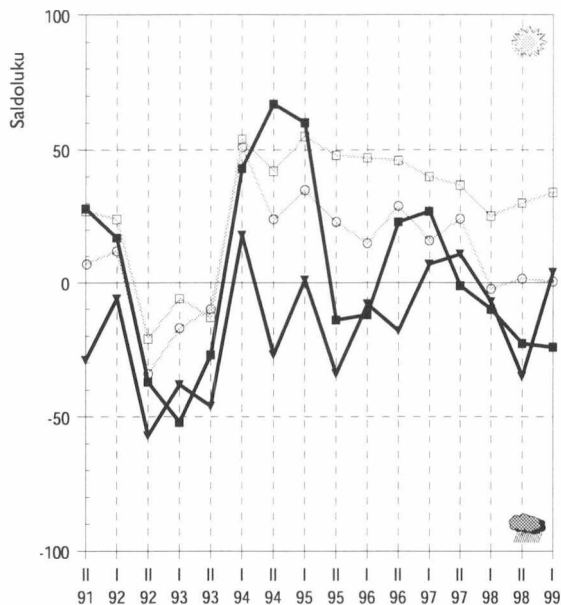
Investoinnit vähenevät tänä vuonna teollisuutta lukuun ottamatta. Teollisuuden investoinnit kasvavat koko maakunnassa, Joensuun seudun ulkopuolella kasvuodotukset ovat lisääntyneet viime syksystä. Vuonna 2000 investointien odotetaan vähenevän koko maakunnassa.

Pohjois-Karjala hyötyy EU-jäsenyydestä

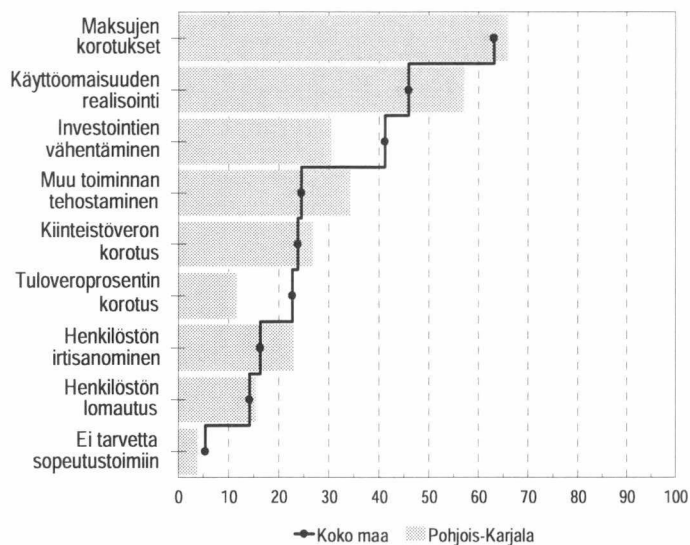
Pohjois-Karjalassa suhtaudutaan myönteisesti Suomen EU-jäsenyyteen. Sen odotetaan hyödyttävän erityisesti elinkeinoelämän kehittämistä, mutta jäsenyydellä on myönteisiä vaikutuksia myös kunnan omaan toimintaan. Joensuun seudun ulkopuolella odotukset ovat hieman suuremmat kuin keskusseudulla.

Kehitysnäkymät (Kysymykset 10, 4, 5b ja 9)

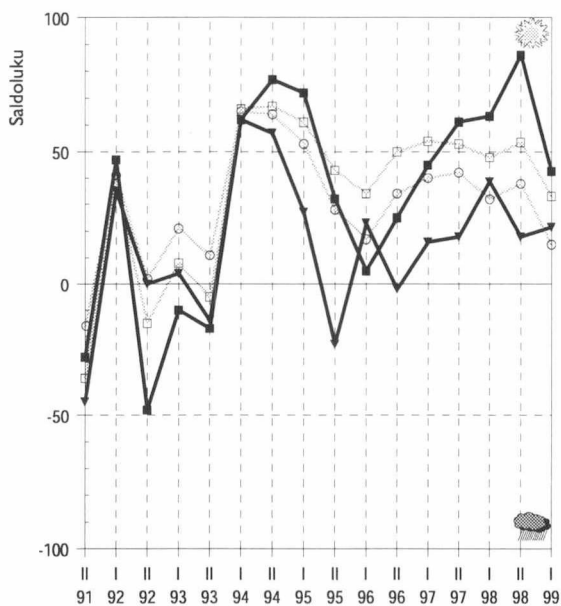
Kunnan tuleva kehitys

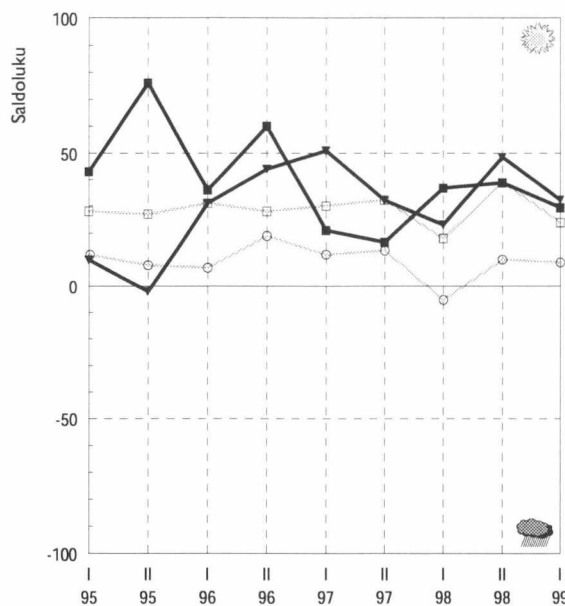
Kuntatalouden tasapainottamiskeinot 2000, %

Työttömyyden kehitysnäkymät

EU-jäsenyyden vaikutus

maakunnan

- keskusaluekunnat
- ▼ muut kunnat

koko maan

- keskusaluekunnat
- muut kunnat

Keski-Suomi

Keski-Suomen kuntien kehityksessä ei ole odotettavissa suuria muutoksia lähitulevaisuudessa. Kuntien talous pysyy kireänä. Jyväskylän seudun ulkopuolella verotulot vähenevät tänä ja ensi vuonna. Keskusseudulla ne kasvavat vielä, tosin aikaisempaa hitaammin. Vaikeasta taloustilanteesta huolimatta kunnat suhtautuvat kielteisesti tuloveroprosentin nostamiseen, sen sijaan velanoton arvioidaan lisääntyvän. Kunnat tasapainottavat talouttaan erityisesti nostamalla maksuja ja realisoimalla käyttöomaisuuttaan. Jyväskylän seudun kuntien päivähoitotilanne on huonoimpia koko maassa. Myös vanhusten hoidossa on runsaasti ongelmia. Muualla maakunnassa päivähoiton järjestäminen sujuu hyvin, enemmän vaikeuksia on vanhusten hoidossa ja terveydenhoidossa. Työttömyys alenee vuosina 1999-2000 koko maakunnassa. Jyväskylän seudulla kuntien yhteistyö sujuu hyvin, muualla maakunnassa toiveet ovat vähäisemmät. Investoinnit vilkastuvat lähinnä Jyväskylän seudulla, jossa teollisuuden ja asuntorakentamisen investoinnit lisääntyvät tänä ja ensi vuonna. Muualla maakunnassa kaupan ja palvelujen investoinnit lisääntyvät tänä vuonna, ensi vuonna kasvuodotuksia on vain teollisuudessa. Suomen EU-jäsenyyteen suhtaudutaan aikaisempaa epäilevämmiin koko maakunnassa.

Arviot kuntien tulevasta kehityksestä varovaisia

Keski-Suomen yleiset kehitysnäkymät eivät ole muuttuneet syksystä. Toiveet ovat varovaiset, eikä kuntien kehityksessä odoteta tapahtuvan suurta kohenusta lähitulevaisuudessa.

Kuntien talous kiristyy - velanotto kasvaa

Keski-Suomen kuntien taloustilanne pysyy kireänä lähivuosina. Näkemykset ovat samanlaiset koko maakunnassa. Verotulot kasvavat Jyväskylän seudun kunnissa, tosin kasvuodotukset ovat selvästi varovaisemmat kuin syksyllä. Muualla maakunnassa verotulot vähenevät jonkin verran tänä ja ensi vuonna. Tuloveroprosentin korotuksiin suhtaudutaan tällä hetkellä varsin kielteisesti koko maakunnassa. Muutama kunta saattaa nostaa veroprosenttia vuosina 2000-2001. Talouden kiristyminen heijastuu kuntien velanottoon, jonka arvioidaan lisääntyvän selvästi tänä ja ensi vuonna. Varsinkin Jyväskylän seudulla velkaa otetaan selvästi aikaisempaa enemmän.

Maksuja nostetaan ja käyttöomaisuutta realisoidaan

Keski-Suomen kunnat tasapainottavat talouttaan erityisesti nostamalla maksuja ja realisoimalla käyttöomaisuutta. Myös investointeja vähennetään vuonna 2000. Jyväskylän seudun ulkopuolella henkilöstösäästöjä harkitaan ensi vuonna. Seuraavan 2-3 vuoden aikana verotusta joudutaan kiristämään pyrit-

täessä turvaamaan kuntien rahoitusta. Henkilöstöä lomautetaan myös Jyväskylän seudulla. Muutoin tasapainottamistoimenpiteet ovat samoja kuin vuonna 2000.

Jyväskylän seudun päivähoitotilanne maan huonoimpia

Jyväskylän seudulla kuntien päivähoitotilanne on maan huonoimpia. Runsaasti ongelmia on myös vanhusten hoidossa. Sen sijaan terveydenhoito- ja palveluiden järjestämisen näkymät ovat parantuneet viime syksystä. Muualla maakunnassa päivähoitotilanne on varsin hyvä. Vanhusten hoidossa ja terveydenhoidossa on enemmän vaikeuksia. Jyväskylän ulkopuolella kuntien kaavoitustilanne näyttää myönteiseltä. Koulu- ja kulttuuritoimen vaikeudet ovat helpottaneet hieman koko maakunnassa.

Työttömyys helpottaa koko maakunnassa

Keski-Suomen työttömyys alenee tänä ja ensi vuonna, vähenemisen odotetaan kuitenkin olevan syksyn arvioita hitaampaa. Jyväskylän seudun työllisyystilanne on hieman parempi kuin muualla maakunnassa.

Kuntien yhteistyönäkymät kohentuneet Jyväskylän seudulla

Jyväskylän seudun kuntien yhteistyö sujuu hyvin. Siellä korostetaan erityisesti yhteyksiä elinkeinoelämään. Muualla maakunnassa toiveet ovat heikentyneet koko ajan syksystä 1997. Näissä kunnissa myös seutukunnallista

yhteistyötä pidetään tärkeänä. Maakunnallisen yhteistoiminnan edellytykset ovat heikentyneet viime vuosina koko maakunnassa.

Investointikehitys heikentyy ensi vuonna

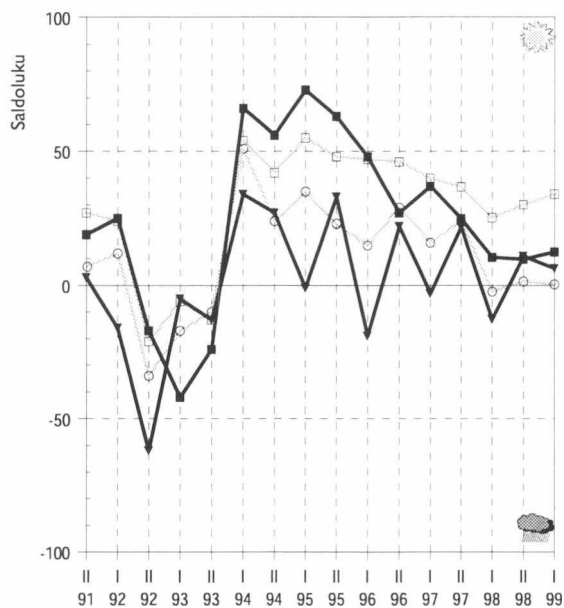
Teollisuuden ja asuntorakentamisen investoinnit lisääntyvät ripeästi Jyväskylän seudulla tänä vuonna. Muualla maakunnassa kasvu on hitaampaa. Näissä kunnissa myös kaupan ja palveluiden investoinnit lisääntyvät jonkin verran. Vuonna 2000 investointikehityksen arvioidaan heikentyvän. Teollisuuden investoinnit vilkastuvat vielä koko maakunnassa, mutta asuntorakentaminen lisääntyy vain Jyväskylän seudulla. Muutoin ei ole kasvuodotuksia.

Jyväskylän seudun ulkopuolella Suomen EU-jäsenyyteen suhtaudutaan varsin kielteisesti

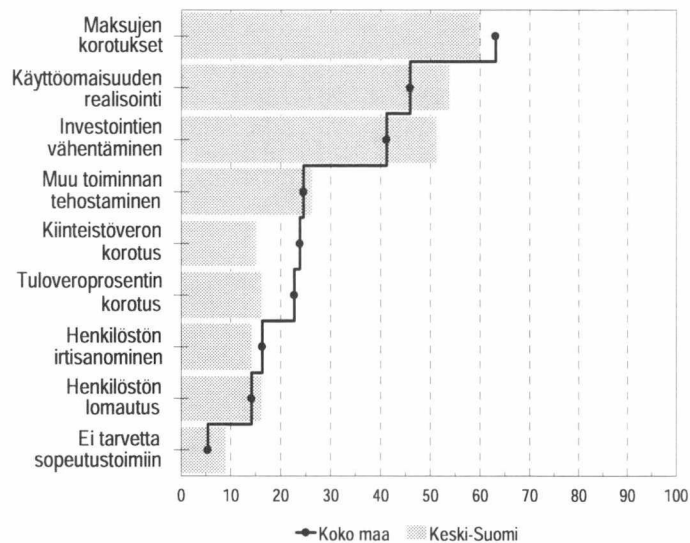
Suomen EU-jäsenyyteen suhtaudutaan aikaisempaa epäilevämmiin koko maakunnassa. Jäsenyyden arvioidaan vaikuttaa kielteisesti kuntien omaan toimintaan. Hyödyt elinkeinoelämän kehittämiselle näyttävät jäävän myös vähäisiksi. Jyväskylän seudulla jäsenyyteen suhtauduttiin vielä syksyllä erittäin myönteisesti.

Kehitysnäkymät (Kysymykset 10, 4, 5b ja 9)

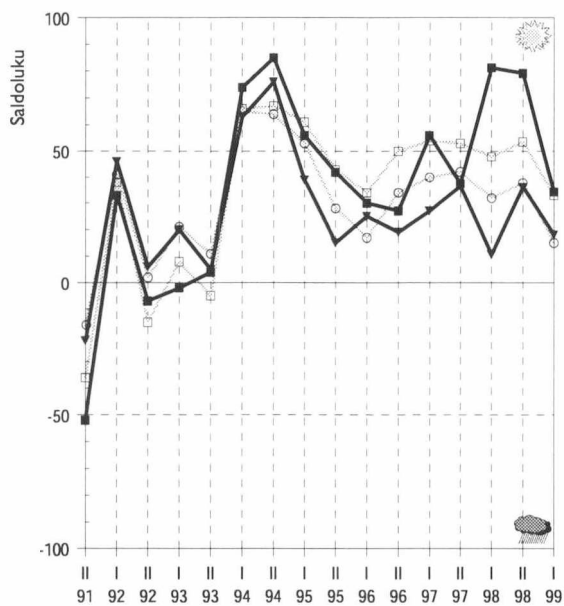
Kunnan tuleva kehitys

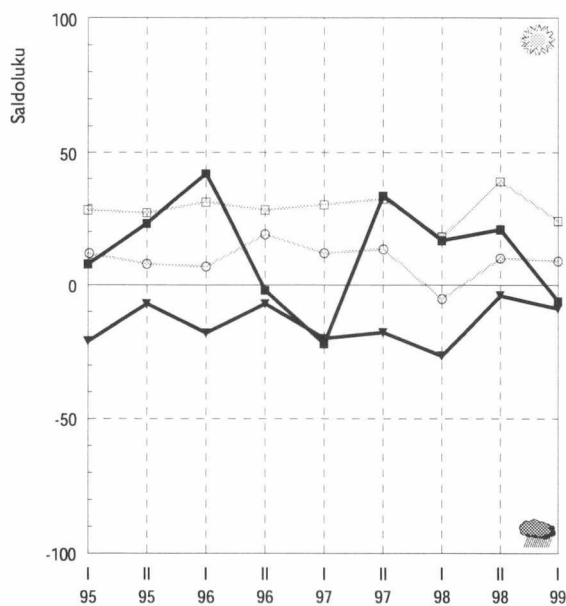
Kuntatalouden tasapainottamiskeinot 2000, %

Työttömyyden kehitysnäkymät

EU-jäsenyyden vaikutus

maakunnan

- keskusaluekunnat
- ▼ muut kunnat

koko maan

- keskusaluekunnat
- muut kunnat

Etelä-Pohjanmaa

Etelä-Pohjanmaan yleiset kehitysnäkymät ovat heikentyneet viime syksystä. Kuntien rahoitustilanne huolestuttaa edelleen kuntien päättäjiä. Seinäjoen seudulla verotulot kasvavat vielä tänä ja ensi vuonna, muualla maakunnassa niiden arvioidaan vähenevän. Kuntien velanotto kasvaa vuosina 1999-2000. Terveystoimien järjestäminen vaikeutuu koko maakunnassa. Vanhusten hoidon ja päivähoiton tilanne on selvästi helpompi. Seinäjoen seudulla elinkeinoelämän kehittäminen sujuu hyvin. Työttömyys alenee hitaasti tänä vuonna. Seinäjoen seudun yhteistyönäkymät ovat heikentyneet viime syksystä. Teollisuuden ja asuntorakentamisen investoinnit vilkastuvat tänä vuonna koko maakunnassa. Vuonna 2000 investointikehitys heikentyy Seinäjoen seudun ulkopuolella. Etelä-Pohjanmaan kunnissa suhtaudutaan Suomen EU-jäsenyyteen aikaisempaa epäilevämmän.

Kuntien kehitys heikentyy

Maakunnan yleiset kehitysnäkymät ovat heikentyneet viime syksystä. Seinäjoen seudulla ongelmien arvioidaan lisääntyvän lähitulevaisuudessa. Myös muissa kunnissa toiveet paremmasta ovat pienentyneet, mutta näkymät ovat paremmat kuin keskuseudulla.

Kunnat ottavat lisää velkaa

Etelä-Pohjanmaan kuntien rahoitusasema on edelleen heikko, mutta varsinkin Seinäjoen seudulla ongelmat arvioidaan selvästi vähäisemmiksi kuin syksyllä. Näissä kunnissa verotulokehitys jatkuu myönteisenä, kasvudotukset ovat lisääntyneet syksyn jälkeen. Muualla maakunnassa verotulojen arvioidaan vähenevän tänä ja ensi vuonna. Kolmannes vastaajista arvioi kuntansa nostavan tuloveroprosenttia ensi vuodelle, vuonna 2001 korotukset ovat harvinaisempia. Kuntien kireä taloudellinen tilanne näkyy enemmän velanoton kasvuna. Kuntien velka lisääntyy selvästi tänä ja ensi vuonna. Varsinkin Seinäjoen seudulla velanoton tarve on lisääntynyt.

Seinäjoen seudun ulkopuolella kiristetään verotusta ensi vuonna

Seinäjoen seudulla kuntien taloutta tasapainotetaan ensi vuonna maksujen korotuksilla. Muita toimenpiteitä käytetään selvästi vähemmän. Veroja ei aiota kiristää, eikä henkilöstöä irtisanota tai lomauteta. Muualla maakunnassa näkemykset ovat muutoin samanlaiset, mutta useat kunnat joutuvat harkitsemaan tulovero- ja kiinteistöveroprosenttien nostamista. Seuraavan kahden 2-3- vuoden aikana tilanne muuttuu oleellisesti Seinäjoen seu-

dulla. Maksujen merkitys talouden tasapainotuksessa pienenee. Kunnat realisoivat entistä enemmän käyttöomaisuuttaan. Tämän lisäksi verotusratkaisut tulevat keskeisemmiksi. Varsinkin kiinteistöverotusta joudutaan kiristämään. Myös henkilöstön lomautuksia harkitaan. Muualla maakunnassa taloutta tasapainotetaan erityisesti vähentämällä investointeja ja korottamalla maksuja. Käyttöomaisuutta realisoidaan ja verotukseen puututaan harvemmin kuin Seinäjoen seudulla.

Terveystoimien vaikeudet lisääntyvät koko maakunnassa

Etelä-Pohjanmaalla kuntien päättäjiä askarruttaa erityisesti terveystoimien järjestäminen. Ongelmat ovat selvästi kasvussa koko maakunnassa. Vanhusten hoidon ja varsinkin päivähoiton tilanne ovat hiljalleen helpottamassa. Seinäjoen seudulla elinkeinoelämän kehittämismahdollisuudet arvioidaan erittäin hyväksi, toiveet ovat kasvaneet syksystä. Koulutoimen näkymät ovat syksyistä valoisimmat koko maakunnassa, ongelmien ei odoteta enää lisääntyvän. Seinäjoen seudulla vapaa-aikatoimen tilanne huolestuttaa kuntien päättäjiä.

Työllisyystilanne paranee Seinäjoen seudulla vuonna 2000

Työttömyys helpottaa tänä ja ensi vuonna, tosin kehitys ei ole yhtä hyvä kuin vielä viime syksynä arvioitiin. Seinäjoen seudulla työllisyyskehitys paranee jonkin verran vuonna 2000.

Yhteistyöedellytykset heikentyneet edelleen koko maakunnassa

Seinäjoen seudun yhteistyöedellytykset ovat huonontuneet viime syksystä.

Muualla maakunnassa vaikeuksien odotetaan vähenevän, näkymät ovat nyt samanlaiset kuin keskuseudulla. Seutukunnallisen yhteistoiminnan arvioidaan olevan tiivistä Etelä-Pohjanmaalla. Seinäjoen seudun ulkopuolella suhteita elinkeinoelämään pyritään tiivistämään. Muutoin toiveet yhteistyöstä ovat pienentyneet. Kansainvälisten yhteyksien merkitystä ei pidetä yhtä keskeisinä kuin aikaisemmin.

Investointikehitys heikentyy Seinäjoen seudun ulkopuolella vuonna 2000

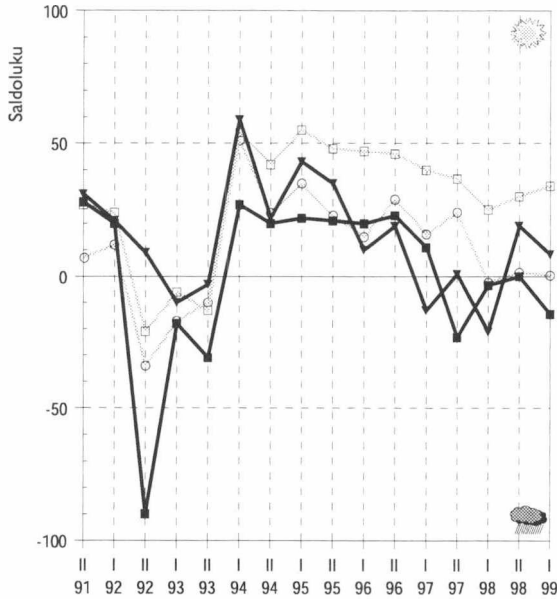
Teollisuuden ja asuntorakentamisen investoinnit lisääntyvät ripeästi tänä vuonna koko maakunnassa. Seinäjoen seudun ulkopuolella näkymät ovat valoisimmat. Kaupan ja palveluiden investoinnit pysyvät viime vuotisella tasolla. Vuonna 2000 investointikehitys muuttuu selvästi huonommaksi Seinäjoen seudun ulkopuolella. Investointien ei uskota enää kasvavan. Seinäjoen seudulla teollisuuden ja asuntorakentamisen arvioidaan vilkastuvan. Kasvudotukset ovat lisääntyneet syksystä.

EU-jäsenyyteen suhtaudutaan aikaisempaa epäilevämmän

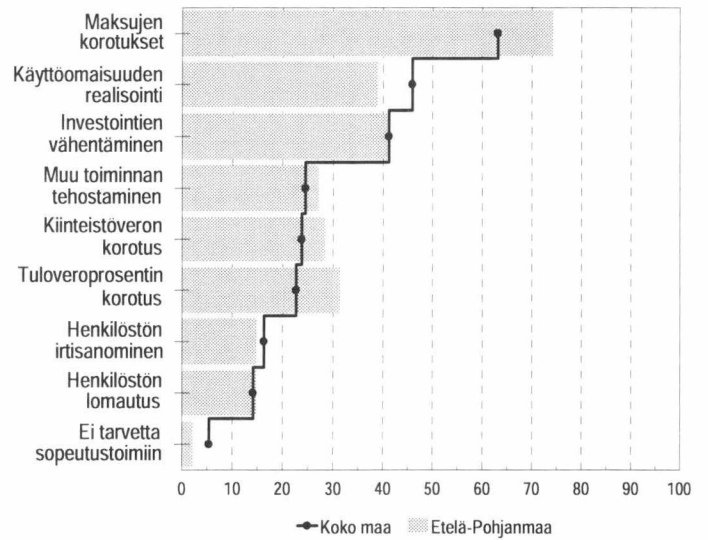
Suhtautuminen Suomen EU-jäsenyyteen on muuttunut koko maakunnassa. Sen arvioidaan vaikuttavan kielteisesti kunnan omaan toimintaan. Elinkeinoelämän kannalta jäsenyyden vaikutukset ovat myönteisempiä, näkemykset ovat kuitenkin nyt epäilevämpiä kuin syksyllä.

Kehitysnäkymät (Kysymykset 10, 4, 5b ja 9)

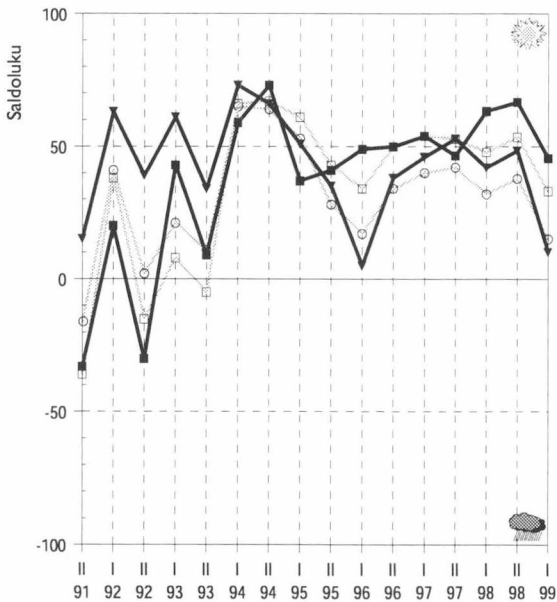
Kunnan tuleva kehitys

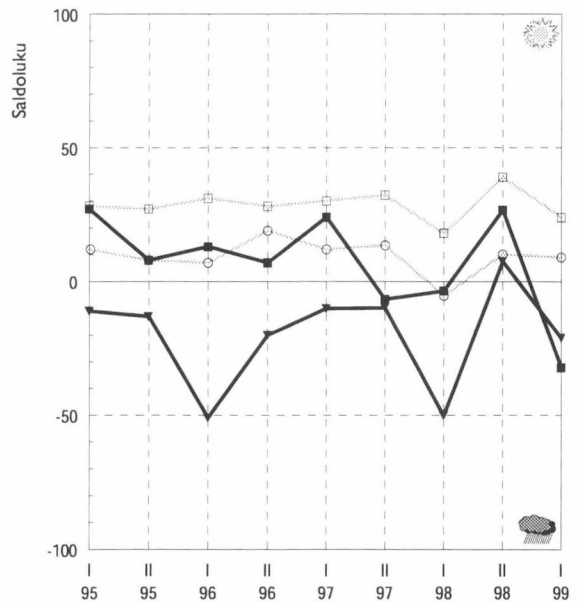
Kuntatalouden tasapainottamiskeinot 2000, %

Työttömyyden kehitysnäkymät

EU-jäsenyyden vaikutus

maakunnan

- keskusaluekunnat
- ▼ muut kunnat

koko maan

- keskusaluekunnat
- muut kunnat

Pohjanmaa

Maakunnan yleiset kehitysnäkymät ovat synkät, kehityksen odotetaan heikentyvän koko maakunnassa. Vaasan seudulla ongelmana on kuntien heikko rahoitus tilanne. Talous on kireimpiä koko maassa. Muualla maakunnassa toiveet ovat hieman valoisammat. Kuntien tulot vähenevät tänä vuonna koko maakunnassa. Taloustilanteen pysyessä vaikeana, useat kunnat joutuvat nostamaan tuloveroprosenttiaan kahden seuraavan vuoden aikana. Lisäksi erityisesti Vaasan seudulla velanoton arvioidaan lisääntyvän. Talous heijastuu myös palvelujen järjestämiseen. Koulutoimen ongelmat kasvavat koko maakunnassa. Myös vanhusten hoidon tilanne on vaikea. Terveystilanteen järjestäminen askarruttaa erityisesti Vaasan seudun ulkopuolella. Kuntien päivähoitotilanne on varsin valoisa koko maakunnassa. Työttömyys helpottaa tänä vuonna, mutta työttömien määrän lasku on hidastunut viime vuodesta. Kuntien yhteistyö sujuu aikaisempaa huonommin koko maakunnassa. Investoinnit vilkastuvat vuonna 2000 Vaasan seudulla.

Pohjanmaan kehitys heikentyy

Pohjanmaan yleiset kehitysnäkymät ovat synkät. Vaasan seudulla arviot olivat huonot jo viime syksynä, nyt myös Vaasan seudun ulkopuolella kehityksen odotetaan heikentyvän.

Vaasan seudun rahoitusnäkymät ovat maan huonoimpia

Vaasan seudun kuntien rahoitusasema on maan huonoimpia, noin 90 prosenttia vastaajista arvioi vaikeuksien kasvavan lähivuosina. Muualla maakunnassa rahoitusongelmat ovat helpottaneet viime keväästä lähtien. Kuntien verotulokehitys on heikentynyt. Täna vuonna verotulot vähenevät koko maakunnassa, Vaasan seudun ulkopuolella myös vuonna 2000. Talouden kiristyessä useat Vaasan seudun kunnista joutuvat nostamaan tuloveroprosenttiaan vuosina 2000-2001. Muualla maakunnassa korotuspaineet kasvavat vuonna 2001. Vastaavat näkymät ovat velanotosta. Vaasan seudun kunnat ottavat runsaasti velkaa tänä ja ensi vuonna. Muualla maakunnassa velka kasvaa lähinnä vuonna 2000.

Vaasan seudulla käytetään useita keinoja talouden tasapainotuksessa

Vaasan seudun kunnat tasapainottavat talouttaan ensi vuonna erityisesti nostamalla maksuja, realisoimalla käyttöomaisuutta ja vähentämällä investointeja. Useat kunnat aikovat kiristää kiinteistöverotusta. Lisäksi kolmannes vastaajista arvioi kunnan irtisanovan henkilöstöään. Muualla maakunnassa toimenpiteet eivät ole yhtä moninaiset. Kunnat nostavat maksuja. Investoin-

tien vähentäminen ja käyttöomaisuuden myynti on vähäisempää. Verotusratkaisuja ja henkilöstösäästöjä pyritään siirtämään tulevaisuuteen. Seuraavan 2-3 vuoden aikana Vaasan seudulla käytetään samoja toimenpiteitä kuin vuonna 2000, painotukset eivät juurikaan muutu. Sen sijaan muissa kunnissa verotusta kiristetään. Tulovero- ja kiinteistöveroprosentteja nostetaan useissa kunnissa.

Koulutoimen ongelmat kasvussa

Vanhusten huollon ongelmat lisääntyvät tulevaisuudessa koko maakunnassa. Vaasan seudun näkymät ovat heikentyneet viime syksystä. Terveystilanteen tilanne on heikko Vaasan seudun ulkopuolella. Päivähoitossa on pieniä ongelmia koko maakunnassa, mutta sen kuitenkin arvioidaan pääasiassa sujuvan varsin hyvin. Ympäristöasiat huolestuttavat kuntien päättäjiä aikaisempaa enemmän Vaasan seudun ulkopuolella, myös elinkeinoelämän kehittämisedellytykset ovat heikentyneet. Vaasan seudulla kuntien kaavoitustilanne on huonontunut. Koulutoimen vaikeudet lisääntyvät lähitulevaisuudessa koko maakunnassa. Vaasan seudulla kulttuuritoimen asiat askarruttavat kuntien päättäjiä.

Työttömyyden lasku hidastuu

Työttömyys helpottaa tänä vuonna koko maakunnassa, väheneminen näyttää kuitenkin olevan hitaampaa kuin syksyllä arvioitiin. Vuonna 2000 työttömyyden odotetaan alenevan Vaasan seudun ulkopuolella, sen si-

jaan Vaasan seudulla työttömien määrä pysyttelee tämän vuotisella tasolla.

Seutukunnallinen yhteistyö keskeisintä

Kuntien yhteistyödellytykset ovat heikentyneet koko maakunnassa. Näkymät ovat edelleen huonoimmat Vaasan seudun ulkopuolella. Pohjanmaalla korostetaan seutukunnallisen yhteistoiminnan merkitystä. Muilta osin yhteydet eivät ole yhtä tiiviitä. Varsinkin maakunnallisen yhteistyön merkitys on jatkuvasti vähentynyt.

Vuonna 2000 investoinnit vilkastuvat hieman Vaasan seudulla

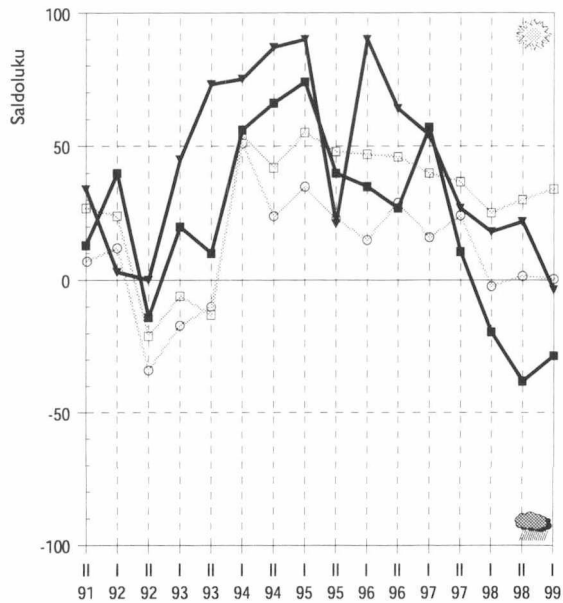
Teollisuuden investoinnit lisääntyvät tänä vuonna koko maakunnassa. Muilta osin investointien kehitys näyttää huonommalta. Vaasan seudun ulkopuolella asuntorakentaminen saattaa kasvaa hieman. Vuonna 2000 investoinnit vilkastuvat hiljalleen Vaasan seudulla. Pieniä kasvuodotuksia on teollisuuden ohella myös asuntorakentamisessa sekä kaupan ja palveluiden aloilla. Muualla maakunnassa investoinnit pysyvät suunnilleen tämän vuotisella tasolla.

EU-jäsenyyteen suhtaudutaan epäilevästi

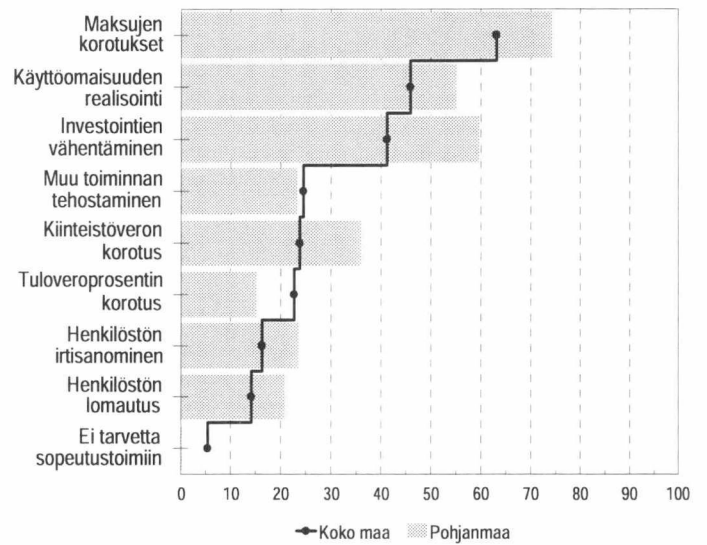
Pohjanmaalla suhtaudutaan varsin epäilevästi Suomen EU-jäsenyyteen. Erityisesti Vaasan seudun kunnissa kielteisyys jäsenyyttä kohtaan on lisääntynyt. Vaasan seudun ulkopuolella jäsenyys saattaa hyödyttää jonkin verran elinkeinoelämän kehittämistä.

Kehitysnäkymät (Kysymykset 10, 4, 5b ja 9)

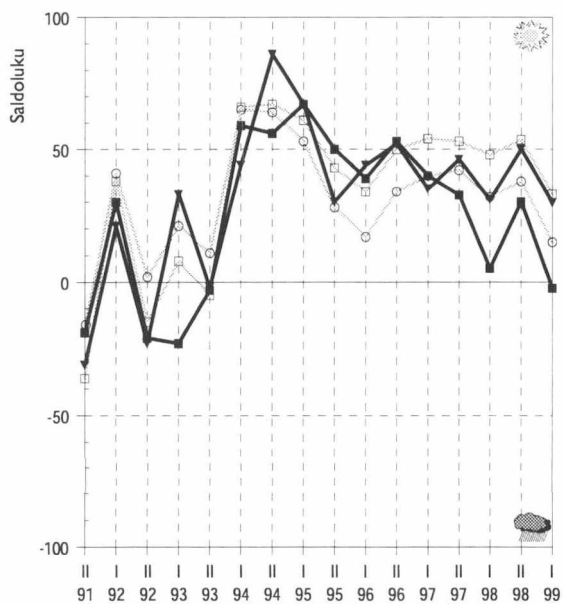
Kunnan tuleva kehitys

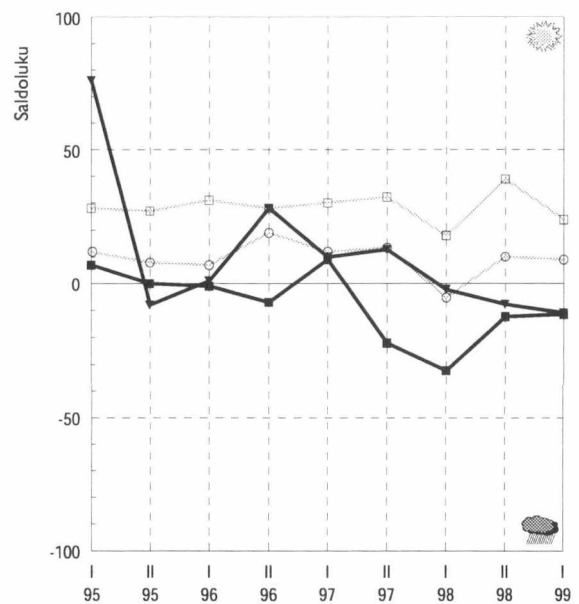
Kuntatalouden tasapainottamiskeinot 2000, %

Työttömyyden kehitysnäkymät

EU-jäsenyyden vaikutus

maakunnan

- keskusaluekunnat
- ▼ muut kunnat

koko maan

- keskusaluekunnat
- muut kunnat

Keski-Pohjanmaa

Maakunnan yleiset kehitysnäkymät ovat heikentyneet viime syksystä. Kuntien rahoitustilanteesta on ristiriitaisia näkemyksiä. Kokkolan seudulla rahoitustilanne on maan parhaimpia, muualla maakunnassa huonoimpia. Kokkolan seudulla verotulot kasvavat tänä ja ensi vuonna, muualla maakunnassa ne vastaavasti vähenevät. Talouden kiristytessä kunnat joutuvat ottamaan lisää velkaa. Velanotto kasvaa koko maakunnassa. Taloutta tasapainotetaan ensi vuonna erityisesti korottamalla maksuja. Sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämisen ongelmat arvioidaan varsin vähäisiksi, vaikeudet lisääntyvät vain terveyspalveluissa. Koulutoimen kysymykset askarruttavat päättäjiä koko maakunnassa. Työllisyysnäkymät ovat valoisa, työttömyys alenee selvästi vuosina 1999-2000. Kuntien yhteistyöhön suhtaudutaan myönteisesti, varsinkin seutukunnallinen yhteistyö ja suhteet elinkeinoelämään tiivistyvät. Investointien kasvu jää vähäiseksi varsinkin Kokkolan seudun ulkopuolella.

Kehitysnäkymät heikentyneet koko maakunnassa

Keski-Pohjanmaan yleiset kehitysnäkymät ovat heikentyneet selvästi viime syksystä. Kokkolan seudulla kehityksen arvioidaan vielä paranevan, mutta toiveet ovat selvästi vähäisemmät kuin aikaisemmin. Muualla maakunnassa syksyn myönteiset arviot ovat muuttuneet nyt synkemmiksi, kehityksen odotetaan heikentyvän tulevaisuudessa.

Kokkolan seudun ulkopuolisten kuntien rahoitustilanne on maan huonoimpia

Kuntien rahoitusnäkymät ovat eriytyneet viime syksystä. Kokkolan seudulla näkymät ovat maan parhaimpia, ongelmat eivät enää juurikaan lisäänty. Muualla maakunnassa kuntien rahoitustilanne on synkimpiä koko maassa. Verotulot kasvavat tänä ja ensi vuonna Kokkolan seudulla. Muualla maakunnassa niiden arvioidaan vähenevän. Näissä kunnissa ei talouden kiristymisestä huolimatta juurikaan aiota nostaa tuloveroprosentteja vuosina 2000-2001. Kokkolan seudulla muutama vastaajista arvioi kuntansa saattavan jopa alentaa veroprosenttia ensi vuodelle. Paineet korotuksille kasvavat selvästi vuonna 2001. Kuntien talouspainet näkyvät enemmän velanoton lisäämisinä. Velan arvioidaan kasvavan huomattavasti koko maakunnassa tänä ja ensi vuonna.

Kunnat korottavat maksuja

Keski-Pohjanmaan kunnat tasapainotavat talouttaan ensi vuonna erityisesti maksuja korottamalla. Muita toimen-

piteitä käytetään harvemmin. Kolmannes Kokkolan seudun ulkopuolisten kuntien vastaajista arvioi kuntansa joutuvan lomauttamaan henkilöstöään. Seuraavan 2-3 vuoden aikana tilanne ei muutu olennaisesti. Kokkolan seudun kunnat kiristävät verotustaan, tulovero- ja kiinteistöveroprosenttien arvioidaan nousevan useassa kunnassa.

Sosiaali- ja terveyspalvelujen tilanne kohentunut

Sosiaali- ja terveyspalveluiden järjestämisedellytykset ovat varsin hyvät koko maakunnassa. Ongelmia on oikeastaan vain Kokkolan seudulla terveyspalvelujen järjestämisessä. Näkymykset elinkeinoelämän kehittämisestä ovat ristiriitaiset. Kokkolan seudulla tilanne on parantunut viime syksystä, muualla maakunnassa vaikeuksien arvioidaan lisääntyvän lähitulevaisuudessa. Koulutoimen kysymykset askarruttavat kuntien päättäjiä aikaisempaa enemmän. Näkymät ovat huonoimmat keväästä 1996. Kokkolan seudulla myös vapaa-aikatoimen tilanne on huonontunut.

Maakunnan työllisyyskehitys valoisa

Keski-Pohjanmaan työllisyysnäkymät ovat maan parhaimpia. Työttömyyden arvioidaan vähenevän selvästi vuosina 1999-2000. Kokkolan seudun ulkopuolella työttömyys alenee tänä vuonna syksyisiä arvioita hitaammin, mutta kehitys paranee selvästi ensi vuonna.

Kuntien yhteistyö sujuu hyvin

Keski-Pohjanmaan yhteistyönäkymät ovat edelleen myönteiset. Keski-Pohjanmaalla korostetaan seutukunnallista

yhteistyötä ja suhteita elinkeinoelämän kanssa. Kokkolan seudulla pidetään tärkeänä myös maakunnallista yhteistoimintaa. Kansainväliset yhteydet eivät ole yhtä tiiviitä kuin aikaisemmin.

Investointinäkymät varsin huonot

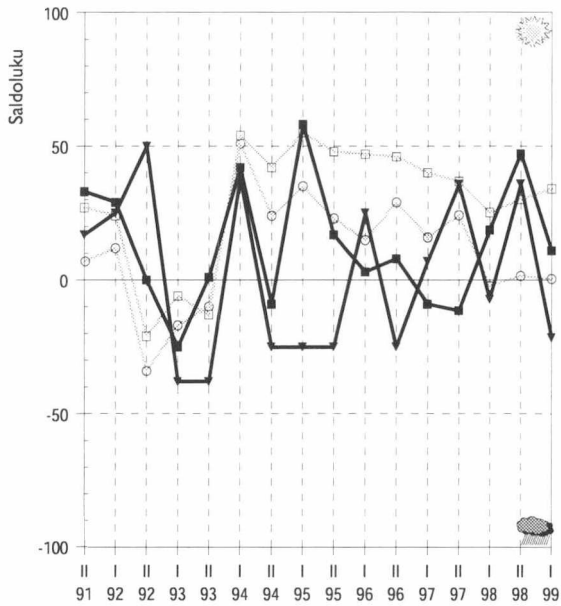
Investoinnit lisääntyvät tänä vuonna lähinnä teollisuudessa. Asuntorakentaminen lisääntyy vain Kokkolan seudun ulkopuolella. Maatalouden sekä kaupan ja palveluiden investoinnit vähenevät koko maakunnassa. Vuonna 2000 investointikehitys heikentyy Kokkolan seudun ulkopuolella. Investointien ei odoteta kasvavan tarkasteltavilla toimialoilla. Kokkolan seudulla teollisuuden, asuntorakentamisen sekä kaupan ja palvelujen investointien arvioidaan lisääntyvän.

EU-jäsenyyteen suhtaudutaan aikaisempaa epäilevämmiin

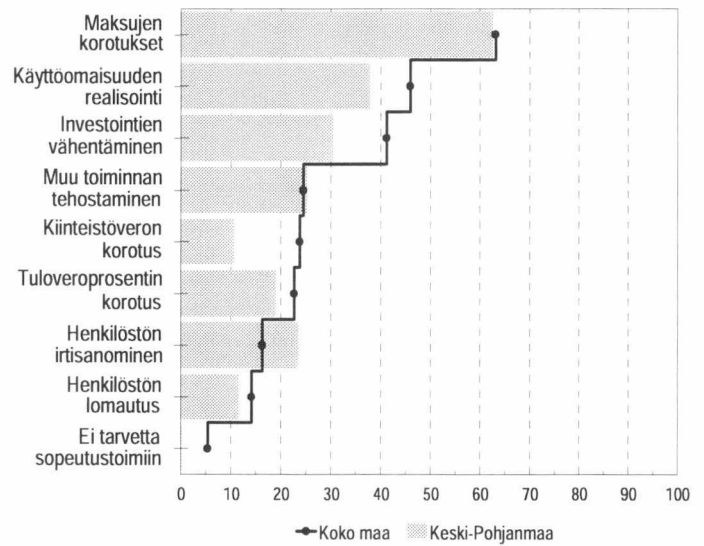
Suomen EU-jäsenyydellä arvioidaan olevan kielteinen vaikutus Keski-Pohjanmaan kuntien toimintaan. Jäsenyyden hyödyt näyttävät jäävän varsin vähäisiksi myös elinkeinoelämän kanalta.

Kehitysnäkymät (Kysymykset 10, 4, 5b ja 9)

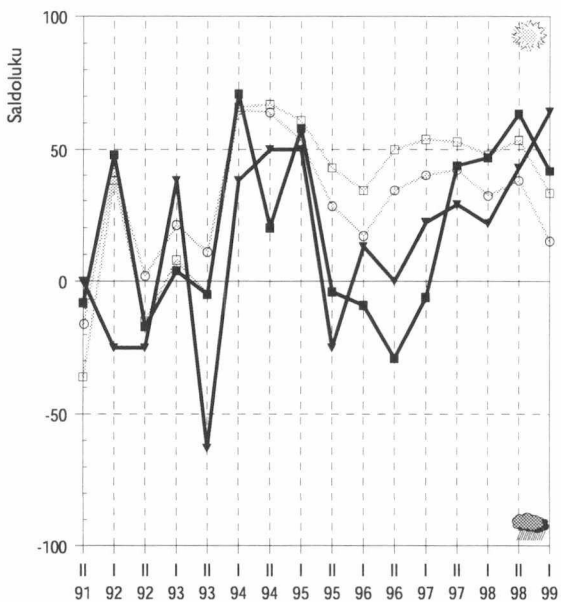
Kunnan tuleva kehitys

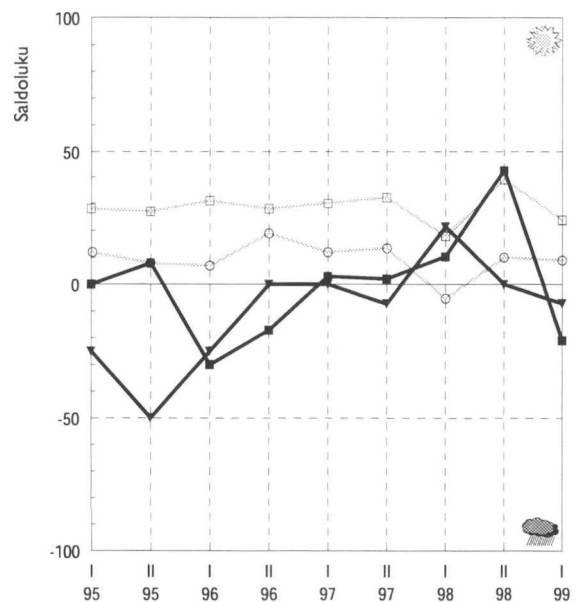
Kuntatalouden tasapainottamiskeinot 2000, %

Työttömyyden kehitysnäkymät

EU-jäsenyyden vaikutus

maakunnan

- keskusaluekunnat
- ▼ muut kunnat

koko maan

- keskusaluekunnat
- muut kunnat

Pohjois-Pohjanmaa

Pohjois-Pohjanmaan yleiset kehitysnäkymät ovat valoisat. Oulun seudulla toiveet paremmasta ovat hieman suuremmat kuin muualla maakunnassa. Kuntien talous pysyy kireänä lähivuosina, vaikka näkymät ovatkin viime syksyistä paremmat. Oulun seudulla verotulot kasvavat vuosina 1999-2000. Muualla maakunnassa ne vähenevät. Oulun seudun ulkopuoliset kunnat ottavat aikaisempaa enemmän velkaa tänä ja ensi vuonna. Kunnat tasapainottavat talouttaan ensi vuonna erityisesti korottamalla maksuja ja realisoimalla käyttöomaisuutta. Vanhusten hoidon järjestäminen huolestuttaa kuntien päättäjiä koko maakunnassa. Oulun seudulla päivähoidon järjestämisedellytykset heikentyvät. Työllisyyskehitys paranee ensi vuonna. Kuntien yhteistyö sujuu hyvin Oulun seudulla, muualla maakunnassa toiveet ovat varovaisemmat. Asuntorakentaminen vilkastuu erityisesti Oulun seudulla. Suomen EU-jäsenyyteen suhtaudutaan edelleen myönteisesti koko maakunnassa.

Pohjois-Pohjanmaan kehitysnäkymät valoisat

Pohjois-Pohjanmaan yleiset kehitysnäkymät ovat samanlaiset kuin syksyllä. Oulun seudun kehitys on edelleen myönteinen. Muualla maakunnassa näkemykset ovat varovaisemmat, arviot ovat kuitenkin parantuneet hieman viime syksystä.

Kuntien rahoitusnäkymät aikaisempaa paremmat

Kuntien talousvaikeudet lisääntyvät lähitulevaisuudessa. Rahoitustilanne on kuitenkin viime vuosia parempi, näkymät ovat valoisimmat keväästä 1994. Oulun seudulla toiveet paremmasta ovat hieman suuremmat kuin muissa kunnissa. Keskusseudulla verotulot kasvavat tänä ja ensi vuonna. Muualla maakunnassa kehitys heikentyy, verotulojen arvioidaan vähenevän molempina vuosina. Viidennes vastaa-ajista odottaa kuntansa korottavan tulo-eroproosenttia kahden seuraavan vuoden aikana. Oulun seudun ulkopuolella kunnat joutuvat turvautumaan velanottoon, velka kasvaa selvästi vuosina 1999-2000. Oulun seudulla sen arvioidaan pysyvän suunnilleen viime vuotisella tasolla.

Kiinteistöverotusta kiristetään erityisesti Oulun seudulla

Pohjois-Pohjanmaan kunnat tasapainottavat talouttaan ensi vuonna erityisesti maksujen korotuksilla, myös käyttöomaisuutta realisoidaan. Kolmannes kuntien päättäjistä arvioi kuntansa kiristävän kiinteistöverotusta ja vähentävän investointeja. Seuraavan

2-3 vuoden aikana maksujen korotukset ovat edelleen yleisin toimenpide talouden tasapainotuksessa. Oulun seudulla useat kunnat kiristävät kiinteistöverotusta, muualla maakunnassa siihen turvaututaan harvemmin. Tuloveron kiristäminen, investointien vähentäminen ja käyttöomaisuuden realisointi eivät ole yhtä yleisiä toimenpiteitä.

Vanhusten hoito huolestuttaa koko maakunnassa

Vanhusten hoidon ongelmat huolestuttavat edelleen kuntien päättäjiä koko maakunnassa. Sen sijaan terveydenhoidon tilanne on kohentunut selvästi. Päivähoidon järjestämisen vaikeudet helpottavat Oulun seudun ulkopuolella, Oulun seudulla tilanne on huonompi. Oulun seudun asumistilanne on heikentynyt koko ajan syksystä 1997, sen sijaan kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen vaikeudet ovat vähentyneet. Oulun seudun ulkopuolella koulutoimen näkymät ovat parantuneet syksyn jälkeen.

Työllisyyskehitys paranee vuonna 2000

Pohjois-Pohjanmaan työllisyyskehitys on varsin valoisa, vaikka työttömyys aleneekin syksyisiä odotuksia hitaammin. Vuonna 2000 työllisyyskehitys paranee uudelleen, Oulun seudulla työttömyys alenee enemmän kuin muissa kunnissa.

Oulun seudulla kuntien yhteistyö sujuu hyvin

Kuntien yhteistyöedellytykset ovat parantuneet Oulun seudulla, muualla maakunnassa yhteistyöhön suhtaudutaan aikaisempaa varovaisemmin. Oulun seudulla pidetään tärkeimpänä seutukunnallista yhteistoimintaa, muualla maakunnassa korostetaan suhteita elinkeinoelämän kanssa. Maakunnallinen yhteistyö sujuu aikaisempaa huommin varsinkin Oulun seudun päättäjien mielestä.

Investointien kasvuodotukset vähäisiä

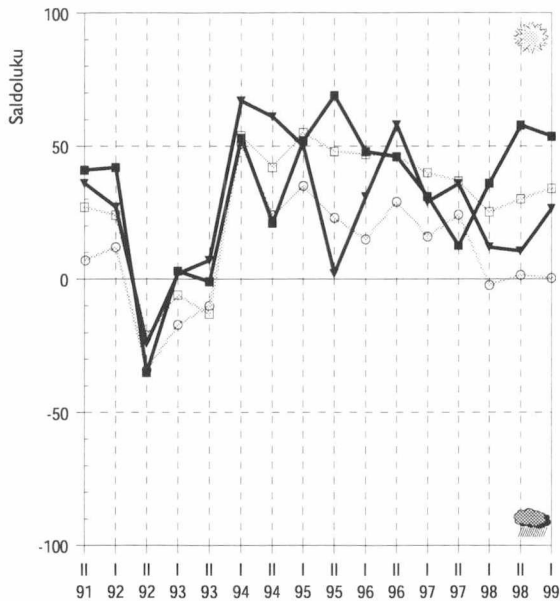
Teollisuuden investoinnit lisääntyvät tänä vuonna koko maakunnassa. Asuntorakentaminen vilkastuu vain Oulun seudun ulkopuolella. Oulun seudulla kasvuodotukset ovat pienentyneet koko ajan syksystä 1997. Vuonna 2000 teollisuuden investoinnit kasvavat tämän vuotista hitaammin. Asuntorakentaminen vilkastuu jonkin verran Oulun seudulla, sen sijaan muissa kunnissa sen arvioidaan vähenevän. Kaupan ja palvelujen investoinnit lisääntyvät hitaasti Oulun seudulla.

Elinkeinoelämä hyötyy EU-jäsenyydestä

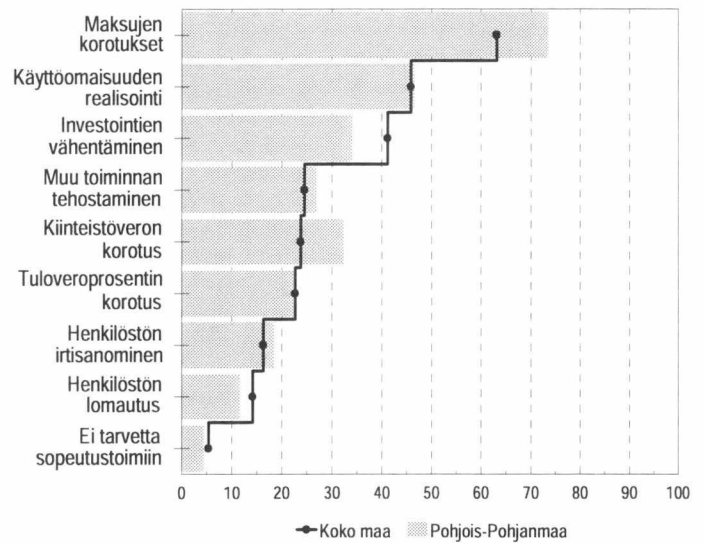
Näkemykset Suomen EU-jäsenyydestä eivät ole muuttuneet syksystä. Pohjois-Pohjanmaalla suhtaudutaan varsin myönteisesti EU-jäsenyyteen. Jäsenyyden hyödyt ovat suuret elinkeinoelämän kehittämisen kannalta. Kunnan oman toiminnan kannalta jäsenyyden merkitys on vähäisempi varsinkin Oulun seudun ulkopuolella.

Kehitysnäkymät (Kysymykset 10, 4, 5b ja 9)

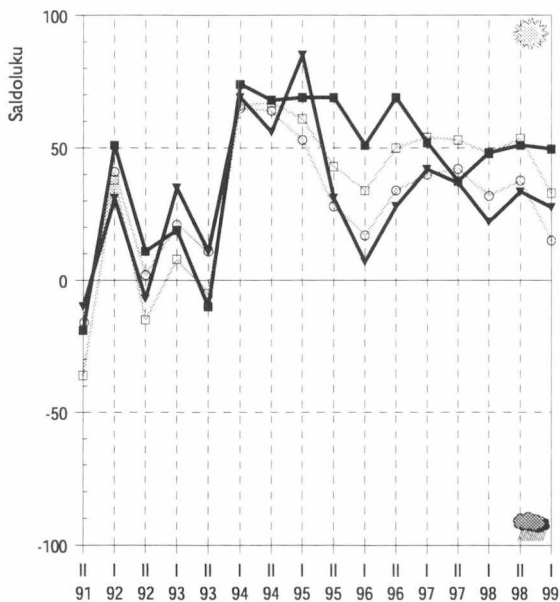
Kunnan tuleva kehitys

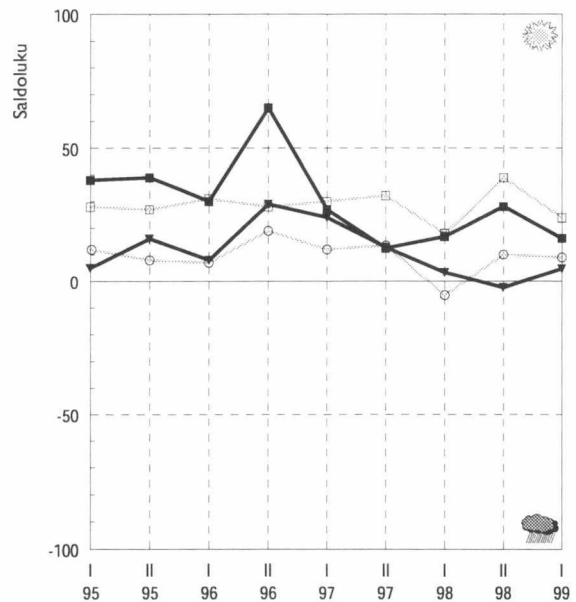
Kuntatalouden tasapainottamiskeinot 2000, %

Työttömyyden kehitysnäkymät

EU-jäsenyyden vaikutus

maakunnan

- keskusaluekunnat
- muut kunnat

koko maan

- keskusaluekunnat
- muut kunnat

Kainuu

Kainuun yleiset kehitysnäkymät ovat maan synkimpiä. Kajaanin seudun tilanne on huonontunut oleellisesti viime syksystä. Kuntien taloustilanne on heikko, ongelmat ovat suurimmat koko maassa. Kuntien verotulot vähenevät tänä ja ensi vuonna. Talouden kiristyminen heijastuu kuntien velanottoon, joka lisääntyy selvästi vuosina 1999-2000. Kajaanin seudulla kunnat joutuvat irtisanomaan tai lomauttamaan henkilöstöä tasapainottaessaan talouttaan. Muualla maakunnassa korotetaan maksuja ja myydään käyttöomaisuutta. Kuntien talous vaikuttaa myös sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämiseen. Varsinkin vanhusten hoidon ja terveydenhoidon ongelmat lisääntyvät lähitulevaisuudessa. Maakunnan työllisyyskehitys heikentyy, työttömyyden arvioidaan kasvavan tänä vuonna Kajaanin seudun ulkopuolella. Kuntien yhteistyö sujuu hyvin Kajaanin seudulla, muualla maakunnassa toiveet ovat oleellisesti pienemmät. Investointien ei odoteta juurikaan kasvavan tänä ja ensi vuonna. Suomen EU-jäsenyyden arvioidaan tuovan hyötyä erityisesti elinkeinoelämän kehittämiseen.

Kainuun kehitysnäkymät synkät

Kainuun yleiset kehitysnäkymät ovat huonontuneet syksystä. Kajaanin seudun ulkopuolella ne olivat synkät jo syksyllä, mutta nyt myös Kajaanin seudulla tulevaisuuden usko on hiipunut.

Kuntien taloustilanne on huono, velanotto lisääntyy

Kainuun kuntien taloustilanne on maan synkin. Rahoitusongelmat lisääntyvät nopeasti koko maakunnassa. Kuntien verotulokehitys on heikentynyt erityisesti Kajaanin seudulla. Viime syksynä tulojen arvioitiin lisääntyvän tänä vuonna, mutta nyt niiden odotetaan vähenevän tänä ja ensi vuonna. Kajaanin seudun ulkopuolella verotulokehitys on huonompi kuin keskuseudulla. Viidennessä vastaajista arvioi kuntansa nostavan tuloeroprocenttia vuodelle 2000, seuraavana vuonna korotuksia toteutetaan harvemmin. Talouden kiristyminen heijastuu kuntien velanottoon, jonka arvioidaan lisääntyvän selvästi tänä ja ensi vuonna koko maakunnassa. Viimeksi vastaavat odotukset olivat syksyllä 1991.

Säästöjä joudutaan hakemaan henkilöstökustannuksista

Kajaanin seudulla arvioidaan kuntien joutuvan irtisanomaan tai lomauttamaan henkilöstöä tasapainottaessaan talouttaan. Tämän lisäksi käyttöomaisuutta realisoidaan ja maksuja korotetaan. Verotusta ei haluta kiristää vuonna 2000. Muualla maakunnassa yleisimmät toimenpiteet ovat maksujen korotukset ja käyttöomaisuuden myynti. Näissä kunnissa verotuksen korotuspaineet ovat suuremmat kuin Kajaanin seudulla. Seuraavan 2-3 vuoden aikana säästöjä haetaan

myös henkilöstökustannuksista. Kiinteistöverotuksen odotetaan kiristävän useimmissa kunnissa.

Isoja ongelmia sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämisessä

Sosiaali- ja terveyspalveluiden tilanne näyttää erittäin synkältä koko maakunnassa. Vanhusten hoidon ja terveydenhoidon vaikeudet lisääntyvät eniten. Kajaanin seudulla terveydenhoidon tilanne on huonontunut oleellisesti viime vuodesta. Päivähoidon ongelmat helpottavat Kajaanin seudun ulkopuolella, sen sijaan keskuseudulla päivähoidonkin vaikeudet ovat kasvamassa. Elinkeinoelämän kehittämismahdollisuudet ovat syksyistä paremmat koko maakunnassa. Kuntien kaavoitustilanne on hyvä, Kajaanin seudun ulkopuolella toiveet paremmasta ovat lisääntyneet selvästi aikaisemmasta. Myös kunnallistekniikan arvioidaan olevan kunnossa. Koulutoimessa on vaikeuksia koko maakunnassa, tilanteen uskotaan kuitenkin helpottaneen jonkin verran viime vuodesta.

Työllisyyskehitys heikentyy koko maakunnassa

Kainuun työllisyysnäkymät ovat heikentyneet oleellisesti viime syksystä. Tuoloin työttömyyden uskottiin vähenevän selvästi koko maakunnassa. Nyt työttömyyden arvioidaan alenevan hitaasti Kajaanin seudulla ja kasvavan muualla maakunnassa. Vuonna 2000 työttömyys pysyy suunnilleen tämän vuotisella tasolla koko maakunnassa.

Kajaanin seudulla erinomaiset yhteistyönäkymät

Kuntien näkemykset kuntien yhteistyöstä ovat ristiriitaiset. Kajaanin seudulla toiveet ovat valoisimmat koko maassa,

sen sijaan muualla maakunnassa toiveet ovat romahtaneet. Näissä kunnissa yhteistyön arvioidaan sujuvan huonoimmin kevään 1992 jälkeen. Kajaanin seudulla kaikki vastaajat arvioivat seutukunnallisen yhteistoiminnan tiivistyvän lähivuosina. Maakunnallinen yhteistyö sujuu aikaisempaa paremmin. Näiden lisäksi kunnat pyrkivät lisäämään yhteyksiä elinkeinoelämään ja ulkomaille. Kajaanin seudun ulkopuolella seutukunnallisen ja maakunnallisen yhteistyön merkitystä korostetaan vähemmän kuin aikaisemmin. Myöskään kansainväliset yhteydet eivät ole yhtä tiiviitä kuin ennen. Sen sijaan kunnat pyrkivät lisäämään yhteyksiä elinkeinoelämän kanssa.

Kainuun investointinäkymät heikentyvät

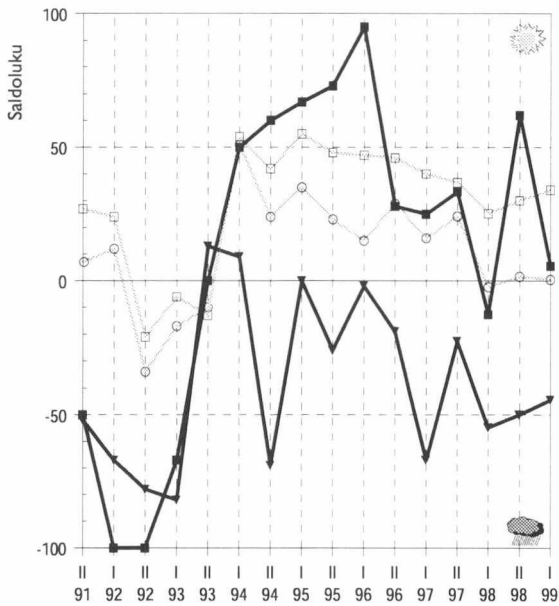
Kainuun investointikehitys heikentyy selvästi viime syksystä. Kajaanin seudulla teollisuuden panostukset vähenevät. Asuntorakentamisen sekä kaupan ja palvelujen investoinnit pysyvät suunnilleen viime vuotisella tasolla. Muualla maakunnassa teollisuuden investoinnit lisääntyvät, muilla toimialoilla ne vähenevät. Vuonna 2000 investointikehitys ei juurikaan parane. Teollisuuden investoinnit saattavat kasvaa hitaasti koko maakunnassa. Asuntorakentaminen vilkastuu Kajaanin seudulla, muutoin ei ole kasvuodotuksia.

EU-jäsenyydestä hyötyä elinkeinoelämän kehittämisessä

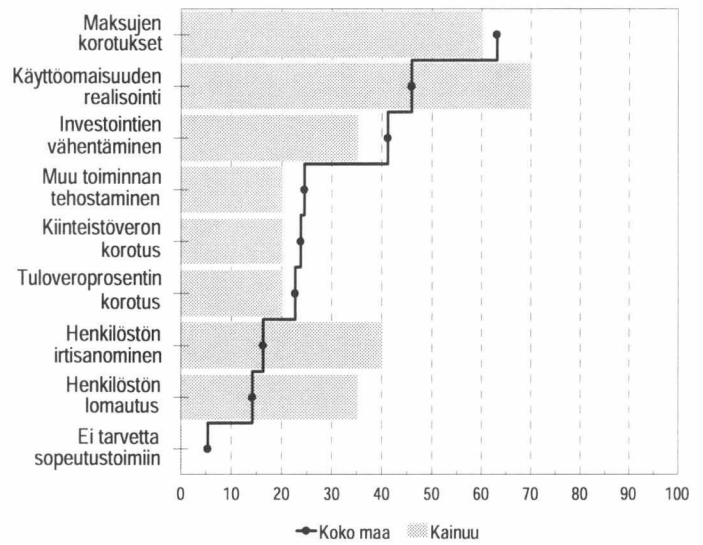
Kainuun arvioidaan pääasiassa hyötyvän Suomen EU-jäsenyydestä. Sen arvioidaan vaikuttavan myönteisesti elinkeinoelämän kehittämiseen. Kajaanin seudun ulkopuolella suhtaudutaan aikaisempaa epäilevämmiin jäsenyyden hyötyihin kunnan oman toiminnan kannalta.

Kehitysnäkymät (Kysymykset 10, 4, 5b ja 9)

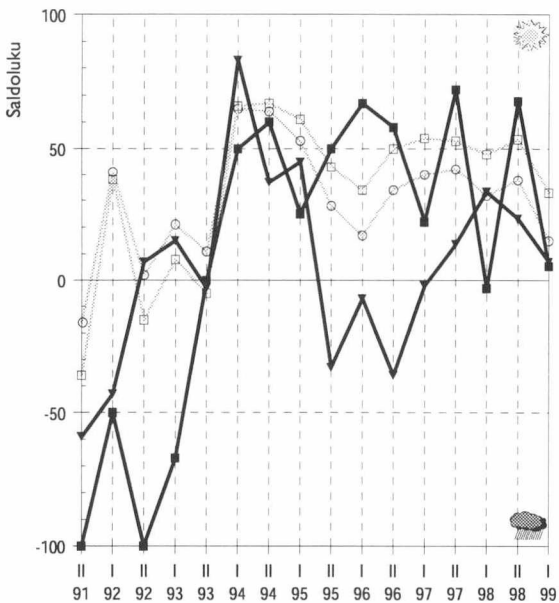
Kunnan tuleva kehitys

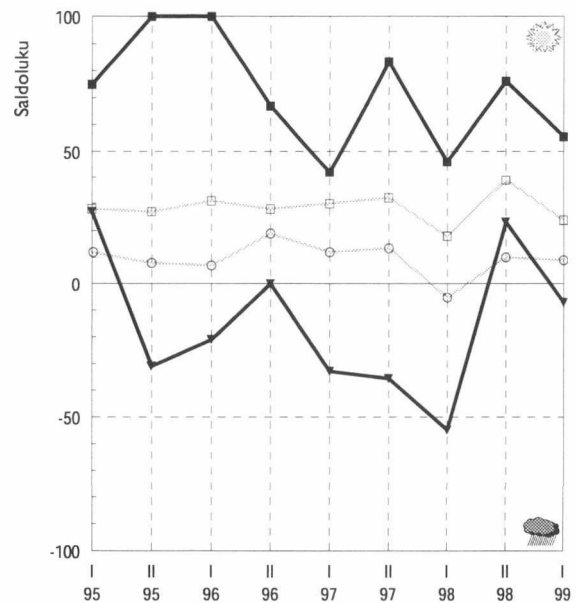
Kuntatalouden tasapainottamiskeinot 2000, %

Työttömyyden kehitysnäkymät

EU-jäsenyyden vaikutus

maakunnan

- keskusaluekunnat
- ▼ muut kunnat

koko maan

- keskusaluekunnat
- muut kunnat

Lappi

Lapin yleiset kehitysnäkymät ovat synkät, kehitys heikentyy koko maakunnassa. Kuntien taloustilanne on edelleen kireä. Kuntien tulot vähenevät tänä ja ensi vuonna. Keskusseuduilla yli puolet vastaajista arvioi kuntansa korottavan tuloveroprosenttia ensi vuodelle. Muualla maakunnassa paineet kasvavat vuonna 2001. Kuntien velanotto lisääntyy tänä ja ensi vuonna koko maakunnassa. Rahoitusvaikeuksista huolimatta keskusseuduilla sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämisen ongelmat ovat varsin vähäiset. Muualla maakunnassa vanhusten hoidon ja terveydenhoidon vaikeudet kasvavat lähitulevaisuudessa. Elinkeinoelämän kehittämisedellytykset ovat edelleen huonot koko maakunnassa. Maakunnan työllisyyskehitys on viime vuotista huonompi. Kuntien yhteistyö sujuu varsin hyvin keskusseuduilla, muualla maakunnassa toiveet ovat vähentyneet syksystä. Investointikehitys heikkenee oleellisesti ensi vuonna, investointien kasvu pysähtyy koko maakunnassa. Keskusseuduilla suhtaudutaan epäilevästi Suomen EU-jäsenyyteen, muualla maakunnassa sen arvioidaan vaikuttavan myönteisesti sekä kunnan omaan toimintaan että elinkeinoelämän kehittämiseen.

Lapin kehitysnäkymät synkät

Lapin yleiset kehitysnäkymät ovat synkimpiä koko maassa. Kehityksen arvioidaan huonontuvan sekä keskusseuduilla että niiden ulkopuolella.

Kuntien velanotto lisääntyy

Lapin kuntien taloustilanne on edelleen vaikea. Kuntien tulokehityksen arvioidaan heikentyvän, verotulot vähenevät tänä ja ensi vuonna koko maakunnassa. Keskusseuduilla yli puolet vastaajista arvioi kuntansa nostavan tuloveroprosenttia ensi vuodelle. Korotuksia ei aiota tehdä enää vuonna 2001. Muualla maakunnassa paineet ovat suuremmat vuonna 2001. Kuntien velanotto lisääntyy tänä ja ensi vuonna koko maakunnassa. Keskusseuduilla velanotto painottuu tähän vuoteen, muualla maakunnassa velka kasvaa erityisesti vuonna 2000.

Lapissa toteutetaan useita toimenpiteitä kuntien talouden tasapainotuksessa

Lapissa joudutaan käyttämään useita toimenpiteitä tasapainotettaessa kuntien taloutta tänä vuonna. Useimmat kunnat nostavat maksuja. Myös käyttöomaisuutta realisoidaan ja investointeja vähennetään yleisesti. Verotusta kiristetään koko maakunnassa, keskusseuduilla pääpaino on tuloveron korotuksissa. Lisäksi kolmannen vastaajista arvioi kuntansa irtisanovan tai lomauttavan henkilöstöään. Seuraavan 2-3 vuoden aikana tilanteen ei uskota muuttuvan olennaisesti, tulo- ja kiin-

teistöverotusta joudutaan todennäköisesti nostamaan entistä useammin.

Keskusseuduilla sosiaali- ja terveyspalvelut pystytään järjestämään aikaisempaa paremmin

Keskusseuduilla sosiaali- ja terveyspalvelujen näkymät ovat valoisimmat moneen vuoteen. Vaikeuksien odotetaan kasvavan vain vanhusten hoidossa, siinäkin tilanne on oleellisesti parempi kuin syksyllä. Muualla maakunnassa vanhusten hoidon ja terveydenhoidon ongelmat kasvavat, tilanteen arvioidaan kuitenkin olevan parempi kuin viime vuonna. Elinkeinoelämän kehittämisedellytykset ovat edelleen varsin huonot koko maakunnassa. Kunnallistekniikan arvioidaan olevan kunnossa keskusseuduilla. Koulutoimen vaikeudet huolestuttavat kuntien päättäjiä keskusseutujen ulkopuolella.

Lapin työllisyysnäkymät heikentyneet

Lapin työllisyyskehitys on hieman huonompi kuin syksyllä. Tänä vuonna työttömyys kasvaa keskusseutujen ulkopuolella, keskusseuduilla se pysyy viime vuotisella tasolla. Vuonna 2000 työttömyys alenee ripeästi keskusseuduilla. Muualla maakunnassa se pysyy entisellään.

Keskusseuduilla yhteistyö sujuu huonosti

Kuntien yhteistyö sujuu aikaisempaa paremmin keskusseuduilla, muissa kunnissa toiveet ovat huonontuneet syksystä. Keskusseuduilla korostetaan voimakkaasti seutukunnallisen yhteis-

työn merkitystä. Myös maakunnallinen yhteistoiminta sujuu aikaisempaa paremmin. Sen sijaan yhteydet elinkeinoelämään eivät ole yhtä tiiviitä kuin syksyllä arvioitiin. Muualla maakunnassa tärkeimpinä pidetään seutukunnallista yhteistyötä ja kansainvälisiä yhteyksiä.

Investointikehitys heikentyy vuonna 2000

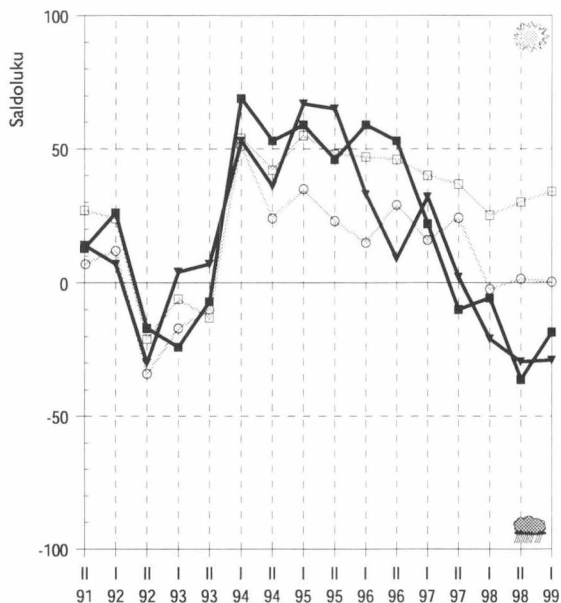
Keskusseuduilla asuntorakentamisen sekä kaupan ja palvelujen investoinnit lisääntyvät tänä vuonna. Muualla maakunnassa investoinnit vähenevät kaikilla tarkasteltavilla toimialoilla. Vuonna 2000 investointinäkymät synkentyvät oleellisesti erityisesti keskusseuduilla, jossa investointien arvioidaan vähenevän kaikilla toimialoilla. Muualla maakunnassa asuntorakentaminen vähenee, teollisuudessa sekä kaupan ja palvelujen investoinnit pysyvät tämän vuotisella tasolla.

EU-jäsenyydestä hyötyä keskusseutujen ulkopuolelle, keskusseuduilla arviot muuttuneet kriittisemmiksi

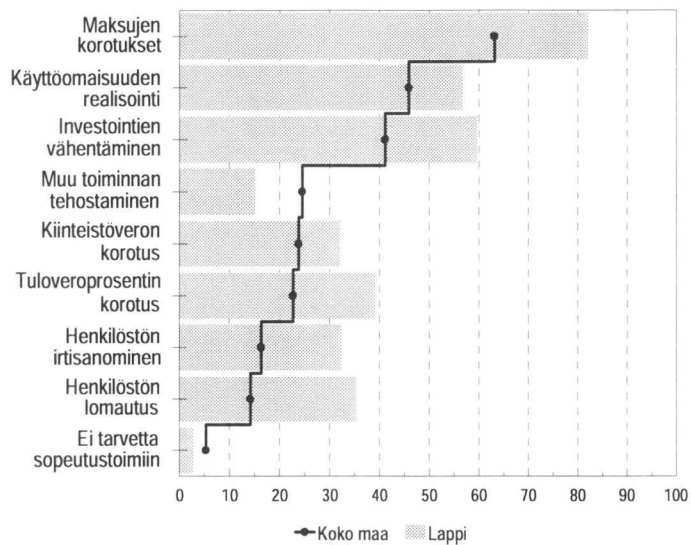
Keskusseuduilla Suomen EU-jäsenyyteen suhtaudutaan epäilevämmän kuin aikaisemmin. Näkymät ovat huonoimmat keväästä 1995. Muualla maakunnassa jäsenyyden arvioidaan vaikuttavan myönteisesti sekä kunnan omaan toimintaan että elinkeinoelämän kehittämiseen. Odotukset ovat muuttuneet oleellisesti kunnan oman toiminnan osalta, sillä vielä viime vuonna vastaajat arvioivat jäsenyyden vaikuttavan kielteisesti siihen.

Kehitysnäkymät (Kysymykset 10, 4, 5b ja 9)

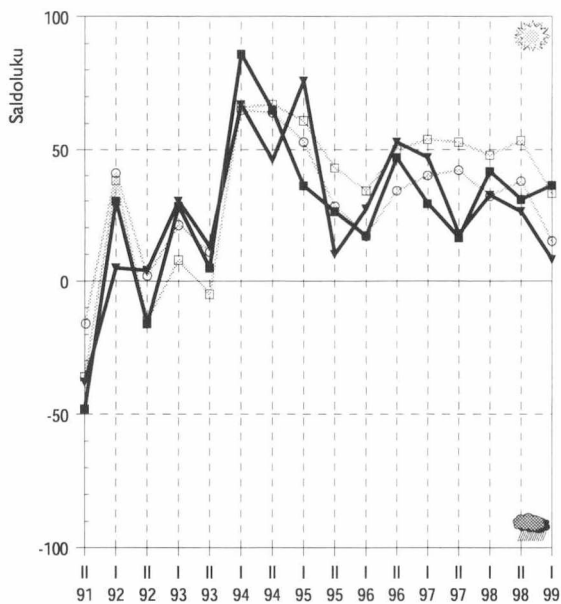
Kunnan tuleva kehitys

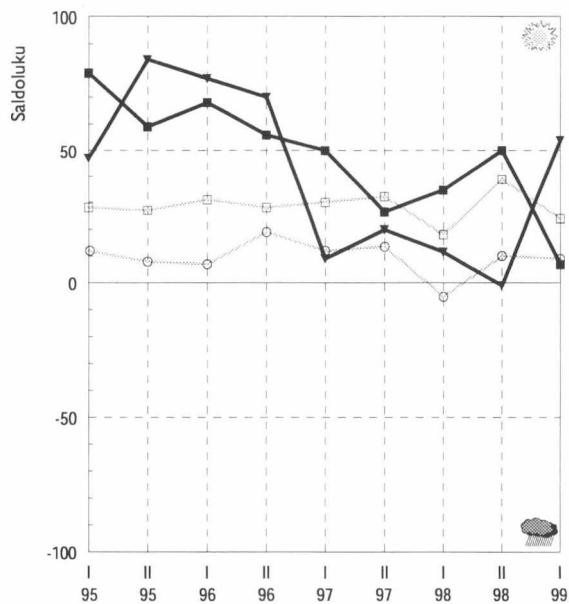
Kuntatalouden tasapainottamiskeinot 2000, %

Työttömyyden kehitysnäkymät

EU-jäsenyyden vaikutus

maakunnan

- keskusaluekunnat
- ▼ muut kunnat

koko maan

- keskusaluekunnat
- muut kunnat

Ahvenanmaa

Maarianhaminan seudun yleiset kehitysnäkymät ovat maan valoisimpia, muualla maakunnassa kehitys on huonompaa. Kuntien rahoitusvaikeudet ovat lisääntyneet viime vuosina koko maakunnassa. Maarianhaminan seudulla verotulot kasvavat ripeästi vielä tänä vuonna, ensi vuonna kasvu hidastuu selvästi. Muualla maakunnassa verotulot vähenevät tänä vuonna. Vuonna 2000 kuntien velanotto kasvaa koko maakunnassa. Kuntien päivähoitotilanne on heikentynyt viime vuodesta. Maarianhaminan seudun ulkopuolella terveydenhoidon vaikeudet ovat vähäisimmät syksystä 1991. Työttömyys helpottaa Maarianhaminan seudulla vuosina 1999-2000. Muualla maakunnassa se saattaa jopa kasvaa tänä vuonna. Kuntien yhteistyö sujuu hyvin koko maakunnassa, Ahvenanmaalla korostetaan erityisesti seutukunnallisen yhteistyön merkitystä. Investoinnit kasvavat tänä vuonna maataloutta lukuun ottamatta. Vuonna 2000 investointikehitys jatkuu myönteisenä Maarianhaminan seudulla. Muualla maakunnassa kasvuodotuksia on vain teollisuudessa. Maarianhaminan seudun arvioidaan hyötyvän Suomen EU-jäsenyydestä, muualla maakunnassa näkemykset ovat kielteisemmät.

Ahvenanmaan kehitysnäkymät parantuneet syksystä

Maarianhaminan seudun yleiset kehitysnäkymät ovat valoisimpia koko maassa, noin 90 prosenttia vastaajista arvioi kunnan kehityksen paranevan. Muualla maakunnassa toiveet ovat oleellisesti vähäisemmät, mutta sielläkin näkymät ovat selvästi paremmat kuin syksyllä.

Verotulojen heikko kehitys lisää kuntien rahoitusvaikeuksia

Maarianhaminan seudun kuntien taloustilanne on selvästi parempi kuin muualla maakunnassa. Kuntien rahoitusvaikeudet ovat kuitenkin kasvaneet keväästä 1998 lähtien koko maakunnassa. Maarianhaminan seudun kuntien verotulot kasvavat tänä vuonna, kasvu hidastuu selvästi ensi vuonna. Muualla maakunnassa verotulot vähenevät tänä vuonna, mutta pysyvät ensi vuonna tämän vuotisella tasolla. Kuntien tuloveroprosentteja ei nosteta vuonna 2000, seuraavana vuonna korotuspaineet lisääntyvät erityisesti Maarianhaminan seudun ulkopuolella. Kuntien velka pysyy tänä vuonna ennallaan. Vuonna 2000 velanotto kasvaa koko maakunnassa.

Maarianhaminan seudulla ei vielä tarvetta mittaviin talouden tasapainottoimenpiteisiin

Maarianhaminan seudulla ei uskota olevan suurta tarvetta kuntien talouden tasapainottoimenpiteisiin. Kolmannes vastaajista arvioi kuntansa nostavan maksuja. Muut toimenpiteet

ovat harvinaisempia. Muualla maakunnassa investointien vähentäminen on yleisin keino tasapainottaa kuntien taloutta ensi vuonna, myös maksuja aiotaan nostaa. Näiden lisäksi lähivuosina yleistyvät tuloveroprosentin korotukset ja käyttöomaisuuden realisointi.

Kuntien päivähoiton järjestämisessä ongelmia

Kuntien päivähoiton näkymät ovat huonontuneet viime syksystä, vaikeuksien odotetaan lisääntyvän koko maakunnassa. Maarianhaminan seudun ulkopuolella terveydenhoidon tilanne on paras syksystä 1991, keskuseudulla vaikeudet ovat lisääntyneet. Ympäristöasiat huolestuttavat edelleen kuntien päättäjiä koko maakunnassa. Elinkeinoelämän kehittämiseen ennakoidaan vaikeuksia Maarianhaminan seudun ulkopuolella, sen sijaan kunnallistekniikkaa koskevat ongelmat ovat nyt vähentyneet. Vapaa-aikatoimen tilanne on huonontunut syksystä koko maakunnassa.

Työttömyys helpottaa Maarianhaminan seudulla

Työttömyys alenee Maarianhaminan seudulla vuosina 1999-2000. Muualla maakunnassa se saattaa jopa kasvaa tänä vuonna. Vuonna 2000 työttömyyden arvioidaan pysyvän tämän vuotisella tasolla.

Kuntien yhteistyö sujuu hyvin

Ahvenanmaan kuntien yhteistyö sujuu edelleen hyvin koko maakunnassa.

Vastaajat korostavat erityisesti seutukunnallisen yhteistoiminnan merkitystä, varsinkin Maarianhaminan seudulla odotukset ovat suuret. Suhteita elinkeinoelämän kanssa pyritään tiivistämään koko maakunnassa.

Ahvenanmaan investointikehitys on myönteinen

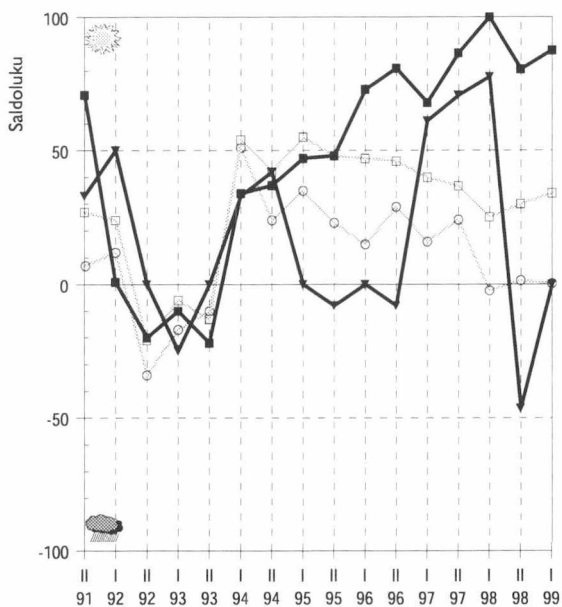
Ahvenanmaan investointinäkymät ovat valoisat. Maarianhaminan seudulla asuntorakentaminen vilkastuu tänä vuonna. Kaupan ja palvelujen investoinnit lisääntyvät lähes yhtä nopeasti. Teollisuudessa kasvu jää vähäisemmäksi. Muualla maakunnassa kaupan ja palvelujen investoinnit vilkastuvat eniten. Asuntorakentamisen investoinnit vilkastuvat hieman viime vuoteen verrattuna. Vuonna 2000 investointikehitys jatkuu myönteisenä Maarianhaminan seudulla. Näkymät ovat samanlaiset kuin tänä vuonna, asuntorakentamisen arvioidaan vilkastuvan eniten. Muualla maakunnassa kasvuodotuksia on vain teollisuudessa.

Maarianhaminan seutu myönteinen Suomen EU-jäsenyydelle

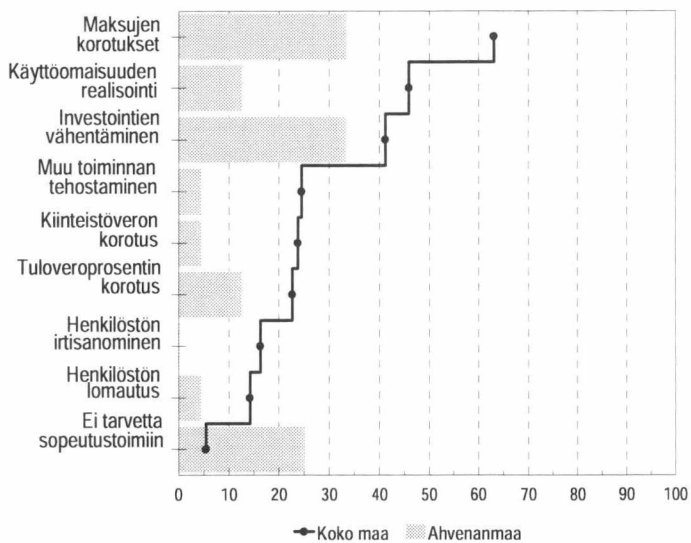
Maarianhaminan seudulla suhtaudutaan edelleen varsin myönteisesti Suomen EU-jäsenyyteen. Siitä arvioidaan koituvan hyötyä sekä elinkeinoelämän kehittämiseen että kunnan omaan toimintaan. Muualla maakunnassa näkemykset ovat kielteisemmät, tosin painotukset eivät ole yhtä jyrkkiä kuin aikaisemmin.

Kehitysnäkymät (Kysymykset 10, 4, 5b ja 9)

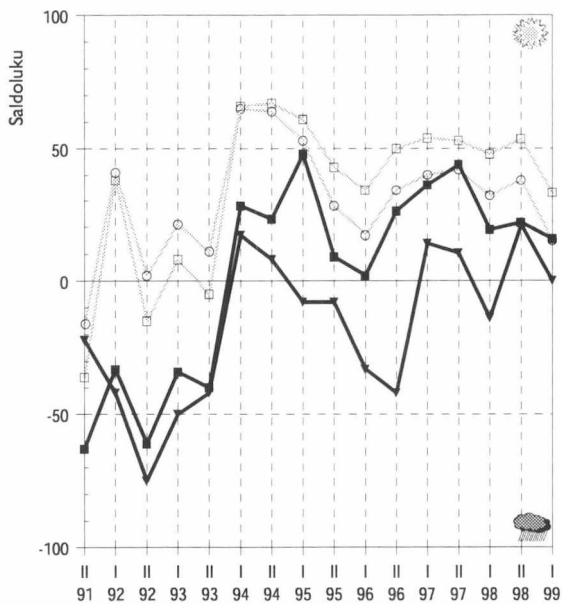
Kunnan tuleva kehitys

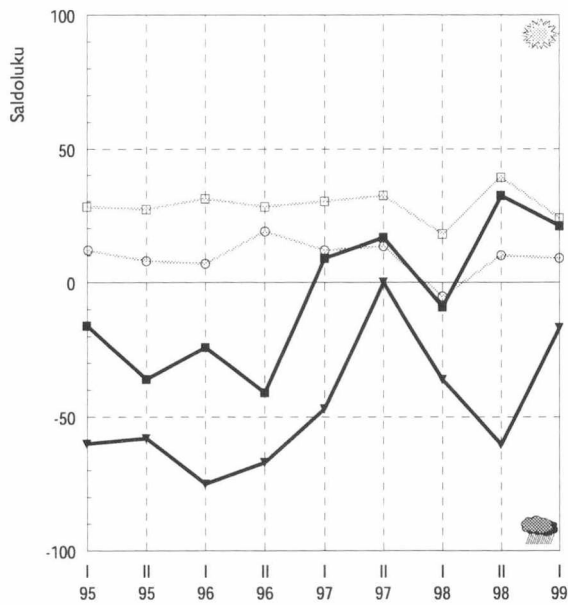
Kuntatalouden tasapainottamiskeinot 2000, %

Työttömyyden kehitysnäkymät

EU-jäsenyyden vaikutus

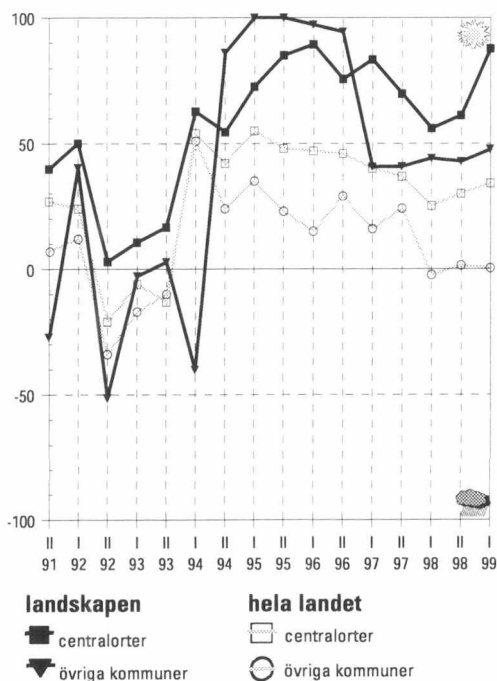
maakunnan

- keskusaluekunnat
- ▼ muut kunnat

koko maan

- keskusaluekunnat
- muut kunnat

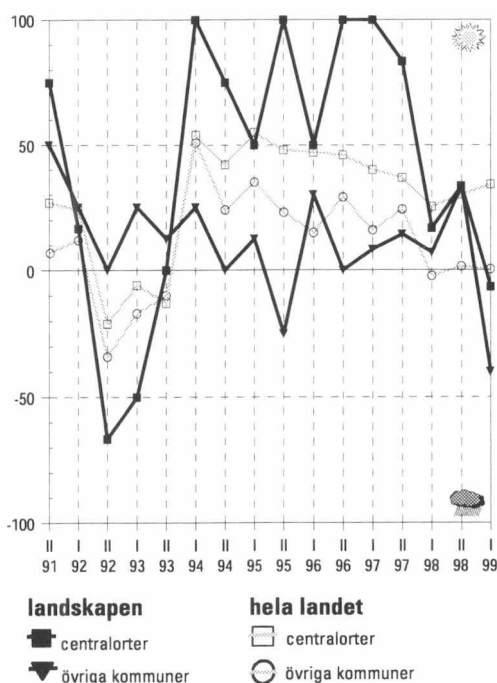
Utvecklingen i framtiden

Nyland

De allmänna utvecklingsutsikterna för landskapet är goda. Utvecklingen i huvudstadsregionen är bäst i hela landet, och kommunernas finansiella läge har förbättrats. De nyländska kommunernas skatteintäkter ökar åren 1999-2000. Huvudstadsregionens kommuner minskar sin upplåning. Utanför huvudstadsregionen har man rätt bra förutsättningar att ordna social- och hälsovården. I huvudstadsregionen är problemen större. Den minskande arbetslösheten gynnar även kommunerna. Sysselsättningsutvecklingen i Nyland verkar positiv i år och nästa år. Det mellankommunala samarbetet är bättre än tidigare. I huvudstadsregionen intensifieras samarbetet med statsförvaltningen. Investeringsutvecklingen är ganska positiv, mest ökar investeringarna i handel och service. Effekterna av Finlands EU-medlemskap bedöms som positiva i hela landskapet.

Utvecklingen i framtiden

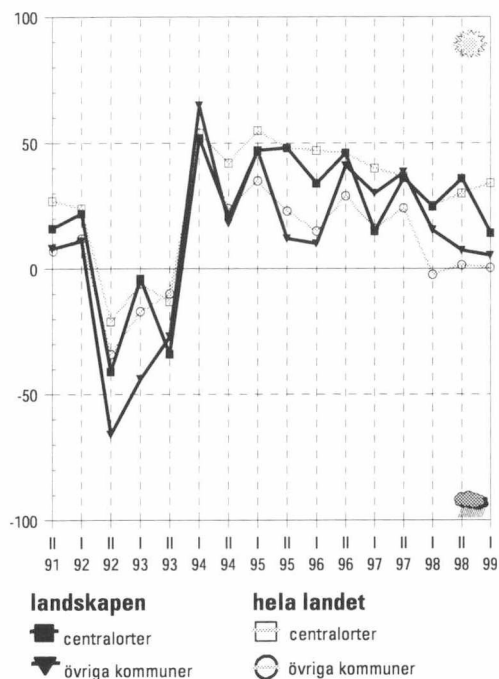
Östra Nyland

De allmänna utvecklingsutsikterna för landskapet har försämrats sedan i höst. Speciellt utanför Borgåregionen ser man dystert på framtiden. Kommunernas finansiella läge är allttjämt ganska svårt, och hotar försämrats då skatteintäktstillväxten väntas avta år 2000. Den ansträngda ekonomin återspeglas även i beskattningen, där höjningar är att vänta. Även upplåningen ökar. Kommunernas dagvårdsläge förbättras de närmaste åren. Däremot vållar äldreomsorgen och hälsovården bekymmer för de kommunala beslutsfattarna. Sysselsättningen sjunker i hela landskapet, men långsammare än man ännu i höstas hade befarat. Det mellankommunala samarbetet har förbättrats. Investeringsutvecklingen försämrats nästa år. Inställningen till Finlands EU-medlemskap är rätt positiv i hela landskapet.

Egentliga Finland

De allmänna utvecklingsutsikterna för Egentliga Finland har blivit dystrare. Kommunernas finansiella läge är svårt. Utsikterna förvärras av att skatteintäktsutvecklingen försämras. Skatteintäkterna väntas minska år 2000 i hela landskapet. Då det ekonomiska läget försämras blir kommunerna tvungna att höja sin inkomstskatteprocent. Även upplåningen väntas öka nästa år. Kommunerna balanserar dock sin ekonomi i första hand genom att höja avgifter. Ordandet av social- och hälsovårdstjänster vållar problem, endast dagvårdsläget är rätt bra. Arbetslösheten avtar i år och nästa år, även om förväntningarna är försiktigare än tidigare. Förutsättningarna för det mellankommunala samarbetet har förbättrats. Investeringsutsikterna har försämrats. I år ökar investeringarna endast i bostadsbyggande, men nästa år ökar även dessa bara utanför Åbo-regionen. Inställningen till EU-medlemskapet är mer reserverad än tidigare i hela landskapet.

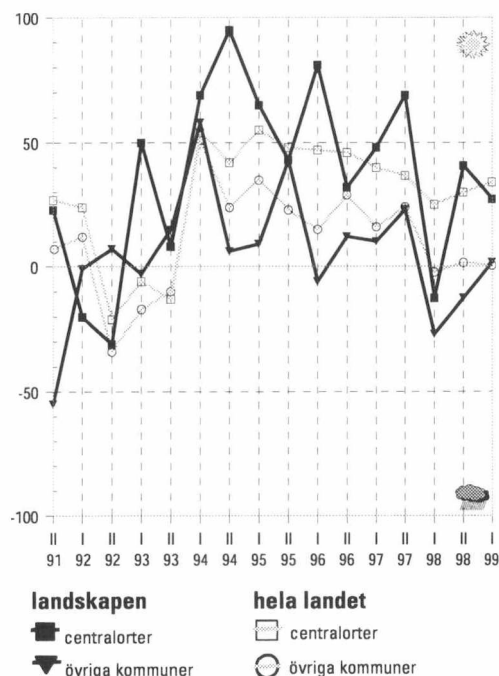
Utvecklingen i framtiden

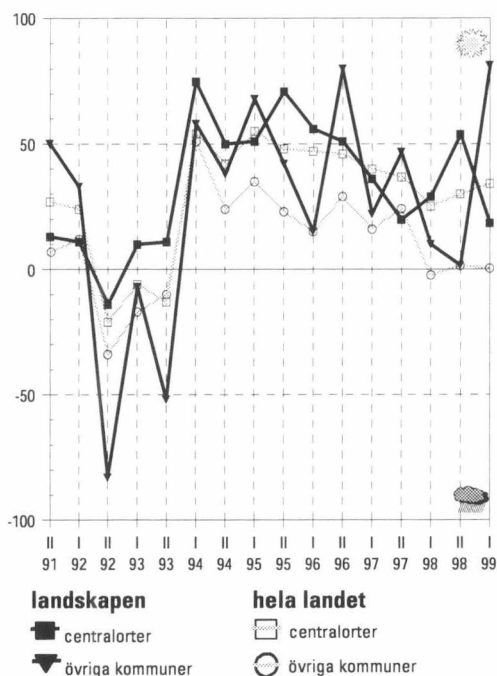
Satakunta

De allmänna utvecklingsutsikterna för Satakunta är positiva. I Björneborgsregionen är förväntningarna positivare än i det övriga landskapet, men skillnaden i inställning har minskat sedan i höst. Kommunernas ekonomiska problem ökar i en nära framtid. Då det ekonomiska läget försämras ökar trycket att höja inkomstskatten, och även upplåningen väntas öka. Kommunernas dagvårdsläge har förbättrats, men däremot är utsikterna för äldreomsorgen och hälsovården dystrare. Arbetslösheten lättar i Björneborgsregionen, i det övriga landskapet är utvecklingen sämre. Det mellankommunala samarbetet fungerar bra i Björneborgsregionen. Investeringsutvecklingen försämras år 2000 i hela landskapet. I Björneborgsregionen är inställningen till EU-medlemskapet positiv, men i det övriga landskapet bedömer man effekterna av medlemskapet som negativa.

Utvecklingen i framtiden

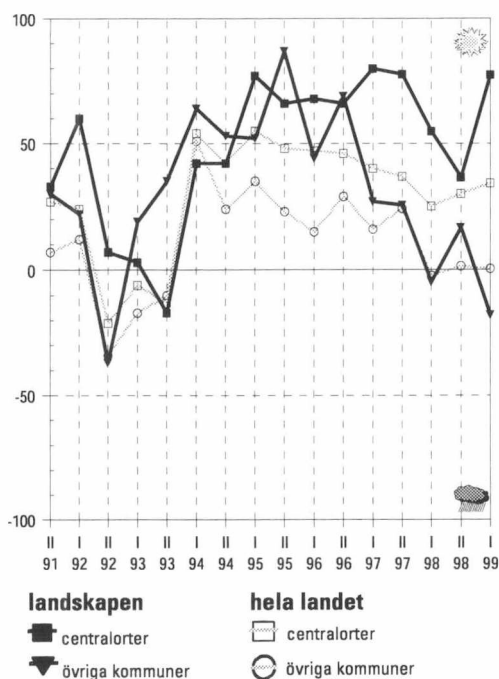
Utvecklingen i framtiden

Egentliga Tavastland

De allmänna utvecklingsutsikterna för Tavastehusregionen har försämrats sedan hösten, medan förväntningarna har förbättrats i det övriga landskapet. Kommunernas ekonomiska svängrum är begränsat, och läget försväras av den dåliga utvecklingen av skatteintäkterna. Kommunernas upplåning ökar åren 1999-2000. Kommunerna balanserar sin ekonomi i första hand genom att sälja anläggningstillgångar, minska investeringarna och höja avgifter. Det förekommer problem med att ordna äldreomsorgen och hälsovården, men kommunernas dagvårdsläge har blivit bättre. Arbetslösheten lättar i år och nästa år i hela landskapet. Det mellankommunala samarbetet fungerar bra, i Tavastehusregionen är utsikterna bäst i hela landet. Bostadsbyggandet ökar, speciellt i Tavastehusregionen. Inställningen till EU-medlemskapet är positiv i Egentliga Tavastland.

Utvecklingen i framtiden

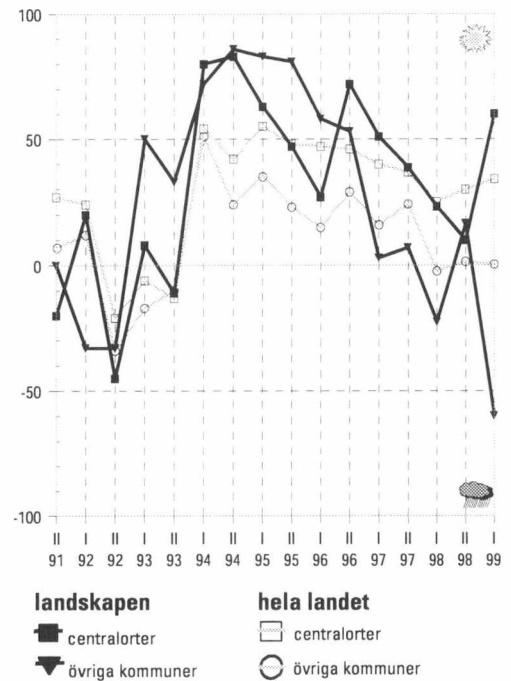
Birkaland

Utvecklingen i Tammerforsregionen förbättras i framtiden. I det övriga landskapet är utsikterna betydligt sämre. Kommunernas ekonomiska svårigheter fortsätter att öka i hela landskapet. Skatteintäkterna väntas öka i Tammerforsregionen. I övriga kommuner är utsikterna sämre, skatteintäkterna minskar åren 1999-2000. Kommunernas upplåning beräknas öka, speciellt utanför Tammerforsregionen. De finansiella problemen återspeglas även i att social- och hälsovårdstjänsterna väntas bli svårare att ordna de närmaste åren. Arbetslösheten lättar i år och nästa år i hela landskapet. Det mellankommunala samarbetet fungerar bra, förväntningarna har stigit speciellt i Tammerforsregionen. Investeringarna ökar i år. Mest ökar investeringarna i bostadsbyggande.

Päijänne-Tavastland

Utvecklingsutsikterna för Lahtisregionen är ljusa. I det övriga landskapet försämras utvecklingen. Kommunernas finansiella svårigheter ökar. Utanför Lahtisregionen är problemet den dåliga utvecklingen av skatteintäkterna. Den ansträngda ekonomin tar sig uttryck i ökad upplåning. Kommunerna blir även tvungna att höja inkomstskatten. I Lahtisregionen är utsikterna bättre, t.ex. väntas skatteintäkterna öka kraftigt, och kommunerna har för närvarande inget behov av att höja skatter eller öka upplåningen. Inom äldreomsorgen och hälsovården ser man stora problem. Utvecklingen av näringslivet är gynnsam i Lahtisregionen, och sysselsättningsutvecklingen är ljusast i hela landet. I det övriga landskapet ökar arbetslösheten. Det mellankommunala samarbetet fungerar dåligt i hela landskapet. Investeringarna ökar i Lahtisregionen i år, men utvecklingen försämras år 2000. I övriga kommuner har man inga tillväxtförväntningar ens för i år. Lahtisregionen har nytta av Finlands EU-medlemskap, i det övriga landskapet är förväntningarna mindre positiva.

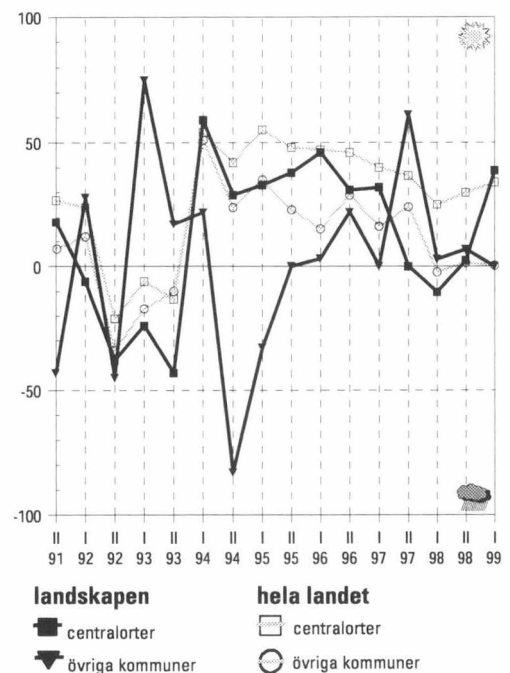
Utvecklingen i framtiden

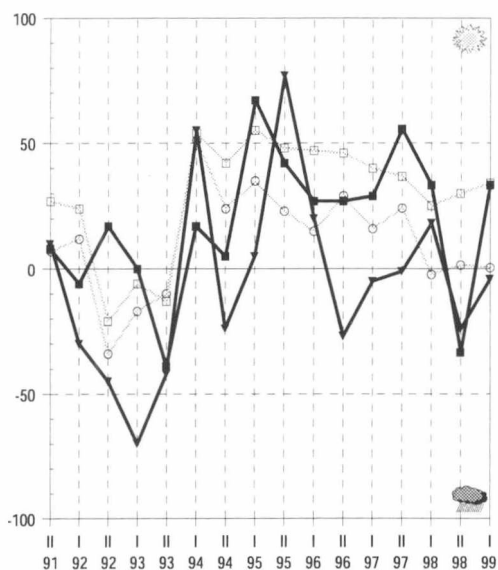
Kymmenedalen

Utvecklingen för centralortskommunerna i Kymmenedalen förbättras avsevärt under den närmaste framtiden. I det övriga landskapet är förväntningarna mindre positiva. Kommunernas finansiella läge är ansträngt, särskilt utanför centralorterna ökar problemen snabbt. Den positiva skatteintäktsutvecklingen fortgår åtminstone i år, och intäkterna ökar i hela landskapet. De kommunala beslutsfattarna är bekymrade över läget inom äldreomsorgen och hälsovården. Dagvården går att ordna utan svårigheter, särskilt utanför centralorterna. Sysselsättningsutsikterna för Kymmenedalen är ljusa. Investeringsutsikterna försämras avsevärt, investeringarna väntas minska inom alla branscher nästa år. Finlands EU-medlemskap bedöms vara till nytta för Kymmenedalen, speciellt för utvecklingen av näringslivet.

Utvecklingen i framtiden

Utvecklingen i framtiden

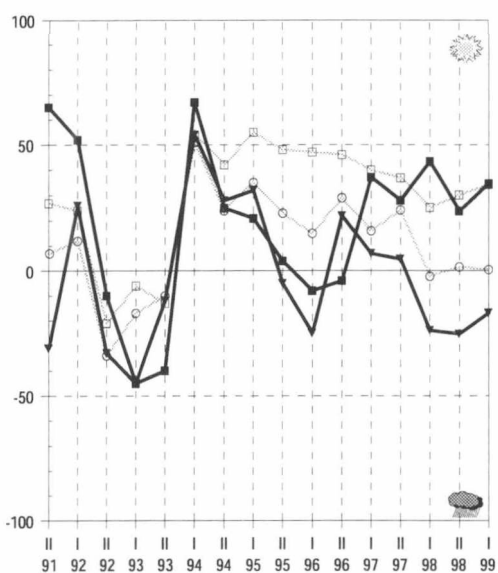
landskapen
 ■ centralorter
 ▼ övriga kommuner

hela landet
 □ centralorter
 ○ övriga kommuner

Södra Karelen

De allmänna utsikterna för Villmanstrandsregionen har förbättrats sedan i höst. I det övriga landskapet är utsikterna alltjämt ganska dystra. Kommunernas ekonomi förblir ansträngd. Utanför Villmanstrandsregionen minskar kommunernas skatteintäkter i år och nästa år. I Villmanstrandsregionen ökar de ännu i år. Många kommuner blir tvungna att höja inkomstskatteprocenten under de närmaste två åren. Kommunerna balanserar ekonomin nästa år genom att höja avgifter och sälja anläggningstillgångar. I Södra Karelen har man inte lika stora problem med att ordna social- och hälsovårdstjänsterna som på övriga håll i landet. Förutsättningarna för näringslivets utveckling har förbättrats i hela landskapet. I Villmanstrandsregionen minskar arbetslösheten i år och nästa år. På centralorten är utsikterna dystrare, arbetslösheten väntas öka särskilt i år. Det mellankommunala samarbetet fungerar bra i hela landskapet. Bostadsbyggandet ökar i år, medan investeringsverksamheten i övrigt är obetydlig. Villmanstrandsregionen drar nytta av EU-medlemskapet.

Utvecklingen i framtiden

landskapen
 ■ centralorter
 ▼ övriga kommuner

hela landet
 □ centralorter
 ○ övriga kommuner

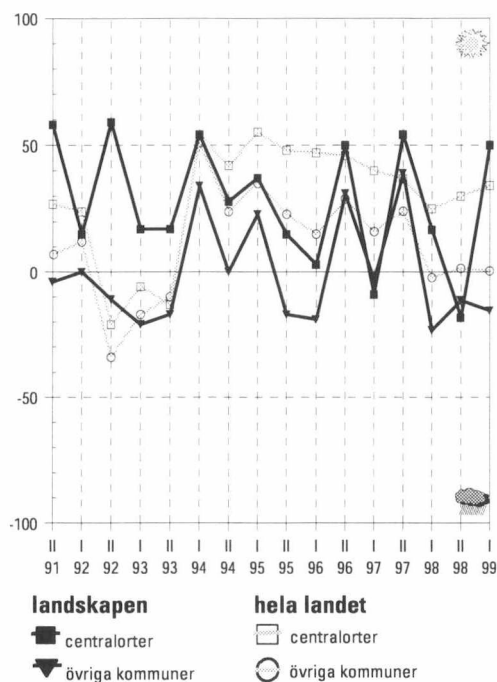
Södra Savolax

Utvecklingsutsikterna för S:t Michelsregionen är ljusa. I det övriga landskapet ökar svårigheterna i framtiden. Kommunernas ekonomiska läge är alltjämt svårt. Speciellt utanför S:t Michelsregionen är de finansiella problemen betydande. Kommunernas skatteintäktsutveckling försämras. Intäkterna minskar utanför S:t Michelsregionen i år och nästa år, på centralorten år 2000. Kommunerna blir tvungna att skärpa beskattningen under de närmaste 2-3 åren för att balansera ekonomin. Äldreomsorgen och hälsovården bekymrar de kommunala beslutsfattarna i hela landskapet, medan dagvårdsläget har förbättrats. I år och nästa år avtar arbetslösheten i S:t Michelsregionen, men ökar i det övriga landskapet. Den enda tillväxt som väntas är att investeringarna i bostadsbyggande ökar i S:t Michelsregionen. Södra Karelen drar nytta av EU-medlemskapet, effekterna är positiva speciellt för utvecklingen av näringslivet.

Norra Savolax

De allmänna utvecklingsutsikterna för Kuopio-regionen har förbättrats betydligt sedan hösten. I det övriga landskapet väntas utvecklingen försämrats i framtiden. Det finansiella läget är fortsättningsvis svårt för kommunerna i Kuopio-regionen. Läget försvåras av den dåliga skatteintäktsutvecklingen, då intäkterna väntas minska i år och nästa år. I Kuopio-regionen ökar intäkterna åtminstone i år och nästa år. Kommunerna balanserar nästa år ekonomin genom att höja avgifter, sälja anläggningstillgångar och minska investeringarna. Kommunernas ansträngda ekonomi återspeglas även i ordnandet av service. Speciellt inom äldreomsorgen förekommer det problem. Näringslivets utvecklingsutsikter har försämrats sedan hösten. Det mellankommunala samarbetet är problematiskt i hela landskapet. Investeringarna ökar i år i Kuopio-regionen, speciellt bostadsbyggandet ökar. Utanför Kuopio-regionen minskar investeringarna år 2000. Kuopio-regionen har nytta av Finlands medlemskap i EU.

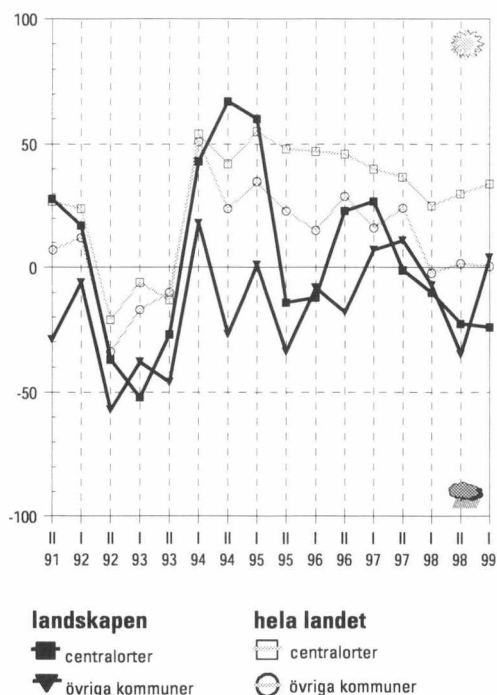
Utvecklingen i framtiden

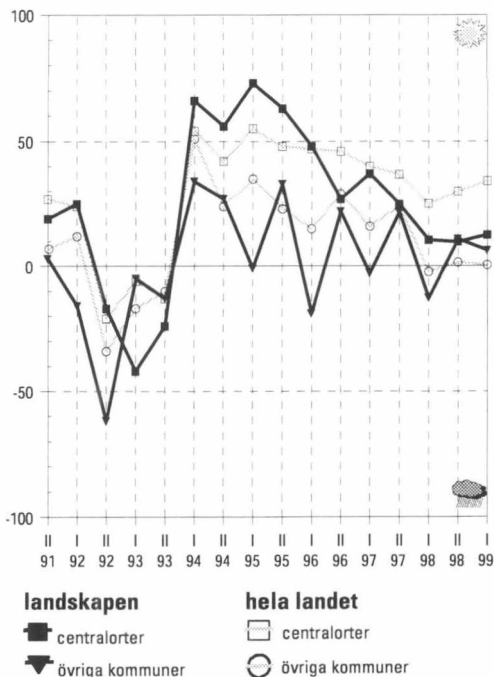
Norra Karelen

De allmänna utvecklingsutsikterna är dystra för Joensuu-regionen, utvecklingen väntas försämrats i framtiden. I det övriga landskapet har förväntningarna däremot blivit mer positiva. Kommunernas finansiella läge är alltjämt svårt, men särskilt i Joensuu-regionen är problemen nu mindre än i fjol. Utanför Joensuu-regionen minskar skatteintäkterna åren 1999-2000. I Joensuu-regionen stannar de ungefär på fjolårsnivån. Den ansträngda ekonomin återspeglas i upplåningen, som väntas öka i hela landskapet. Ekonomin balanseras nästa år i första hand genom att höja avgifter och sälja anläggningstillgångar. I Joensuu-regionen har det blivit svårare att ordna social- och hälsovårdsservicen. I det övriga landskapet är kommunernas dagvårdsläge rätt bra. Sysselsättningsutsikterna för landskapet är ljusa, arbetslösheten väntas minska i år och nästa år. Det mellankommunala samarbetet fungerar bra, och speciellt inom de ekonomiska regionerna väntas samarbetet intensifieras. Investeringsutvecklingen är dålig; investeringarna minskar i år, utom inom industrin. År 2000 avstannar tillväxten även inom industrin. Inställningen till EU-medlemskapet är positiv i Norra Karelen.

Utvecklingen i framtiden

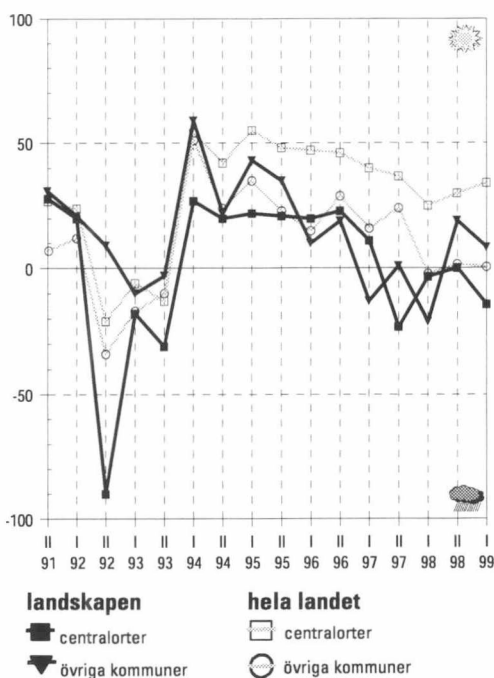
Utvecklingen i framtiden

Mellersta Finland

Inga större förändringar är inom en nära framtid att vänta i utvecklingen för kommunerna i Mellersta Finland. Kommunernas ekonomi förblir ansträngd. Utanför Jyväskyläregionen minskar skatteintäkterna i år och nästa år. På centralorten fortsätter de ännu att öka, men långsammare än förut. Trots det svåra ekonomiska läget förhåller sig kommunerna negativt till att höja inkomstskatteprocenten, upplåningen däremot väntas öka. Kommunerna balanserar sin ekonomi i första hand genom att höja avgifter och sälja anläggningstillgångar. Jyväskyläregionens dagvårdsläge hör till de sämsta i hela landet. Även inom äldreomsorgen är problemen stora. I det övriga landskapet klarar man bra att ordna dagvården, men problemen är större inom äldreomsorgen och hälsovården. Arbetslösheten minskar åren 1999-2000 i hela landskapet. Det mellankommunala samarbetet fungerar bra i Jyväskyläregionen, i det övriga landskapet är förhoppningarna mindre positiva. Investeringarna ökar närmast i Jyväskyläregionen, där investeringarna i industri och bostadsbyggande ökar i år och nästa år. I år ökar investeringarna i det övriga landskapet i handel och service, i nästa år väntas tillväxt endast inom industrin. I hela landskapet förhåller man sig mer reserverat till EU-medlemskapet än tidigare.

Utvecklingen i framtiden

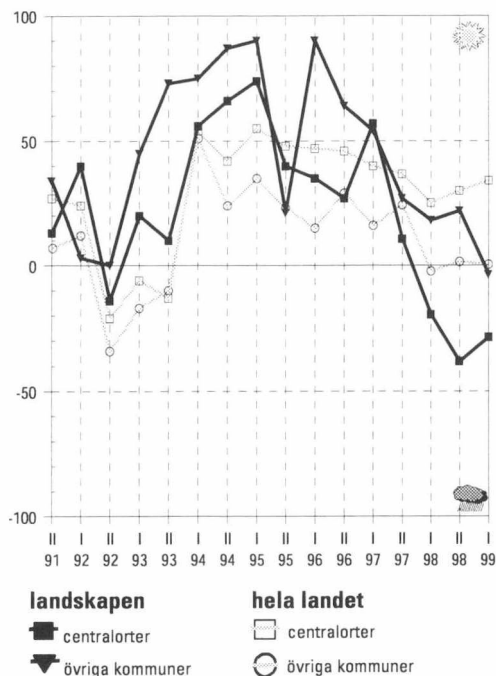
Södra Österbotten

De allmänna utvecklingsutsikterna för Södra Österbotten har försämrats sedan i höstas. De kommunala beslutsfattarna bekymrar sig alltjämt över kommunernas finansiella läge. Skatteintäkterna ökar ännu i år och nästa år i Seinäjokiregionen, men i det övriga landskapet väntas de minska. Kommunernas upplåning ökar åren 1999-2000. I hela landskapet blir det svårare att ordna hälsovårdsservicen. Inom äldreomsorgen och dagvården är läget betydligt lättare. I Seinäjokiregionen är utvecklingen av näringslivet gynnsam. Arbetslösheten minskar sakta i år. Utsikterna för samarbete i Seinäjokiregionen har försämrats sedan hösten. Investeringarna i industri och bostadsbyggande ökar i år i hela landskapet. År 2000 försämrar industriutvecklingen utanför Seinäjokiregionen. I kommunerna i Södra Österbotten förhåller man sig mer reserverat till EU-medlemskapet än tidigare.

Österbotten

De allmänna utvecklingsutsikterna för landskapet är dystra, utvecklingen väntas bli sämre i hela landskapet. I Vasaregionen är problemet kommunernas dåliga finansiella läge. Ekonomin hör till de mest ansträngda i hela landet. I det övriga landskapet är utsikterna något ljusare. Kommunernas intäkter minskar i år i hela landskapet. Då det svåra ekonomiska läget fortsätter blir många kommuner tvungna att höja sin inkomstskatteprocent under de närmaste två åren. Dessutom väntas upplåningen öka särskilt i Vasaregionen. Ekonomin återspeglas även i den kommunala servicen. Problemen inom skolväsendet ökar i hela landskapet. Också inom äldreomsorgen är läget svårt. Speciellt utanför Vasaregionen bekymrar man sig över ordnandet av hälsovården. Kommunernas dagvårdsläge är rätt ljust i hela landskapet. Arbetslösheten lättar i år, men nedgången i antalet arbetslösa har avtagit sedan i fjol. Det mellankommunala samarbetet fungerar sämre än tidigare i hela landskapet. Investeringarna ökar år 2000 i Vasaregionen.

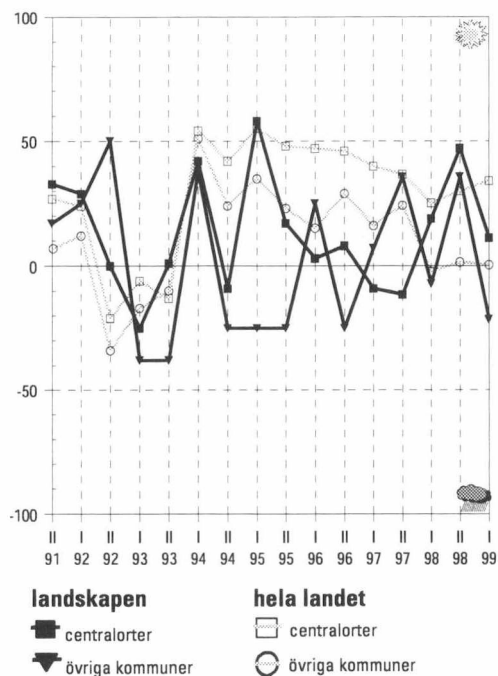
Utvecklingen i framtiden

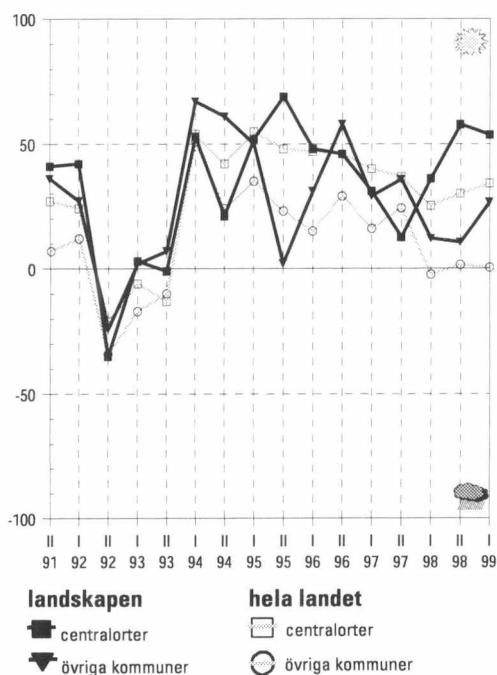
Mellersta Österbotten

De allmänna utvecklingsutsikterna för landskapet har försämrats sedan i höst. Uppfattningarna om kommunernas finansiella läge är motstridiga. I Karlebyregionen är kommunernas finansiella läge bland de bästa i landet, i det övriga landskapet bland de sämsta. Skatteintäkterna ökar i år och nästa år i Karlebyregionen, men minskar i det övriga landskapet. Då det ekonomiska läget försämras blir kommunerna tvungna att ta mera lån. Upplåningen ökar i hela landskapet. Kommunerna balanserar nästa år ekonomin i första hand genom att höja sina avgifter. Problemen med att ordna social- och hälsovårdsservicen bedöms vara ganska små, endast inom hälsovården väntas svårigheterna öka. Problemen inom skolväsendet bekymrar beslutsfattarna i hela landskapet. Sysselsättningsutsikterna är ljusa, arbetslösheten minskar betydligt åren 1999-2000. Inställningen till det mellankommunala samarbetet är positiv, speciellt intensifieras samarbetet inom de ekonomiska regionerna och relationerna till näringslivet. Investeringssökningen blir dålig, särskilt utanför Karlebyregionen.

Utvecklingen i framtiden

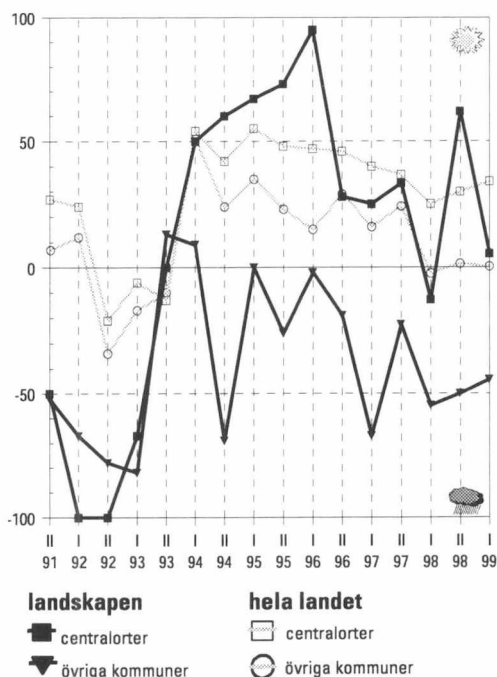
Utvecklingen i framtiden

Norra Österbotten

De allmänna utvecklingsutsikterna för Norra Österbotten är ljusa. I Uleåborgsregionen är förväntningarna något positivare än i det övriga landskapet. Kommunernas ekonomi förblir ansträngd under de närmaste åren, även om utsikterna är bättre än i höstas. I Uleåborgsregionen ökar skatteintäkterna under åren 1999-2000. I det övriga landskapet minskar de. Kommunerna utanför Uleåborgsregionen ökar upplåningen i år och nästa år. Kommunerna balanserar nästa år sin ekonomi i första hand genom att höja avgifter och sälja anläggningstillgångar. I hela landskapet är beslutsfattarna bekymrade över hur äldreomsorgen skall gå att ordna. Förutsättningarna för att ordna dagvården försämras i Uleåborgsregionen. Sysselsättningsutvecklingen förbättras nästa år. Det mellankommunala samarbetet fungerar bra i Uleåborgsregionen, men i det övriga landskapet är förväntningarna försiktigare. Bostadsbyggandet ökar särskilt i Uleåborgsregionen. Inställningen till EU-medlemskapet är fortsättningsvis positiv i hela landskapet.

Utvecklingen i framtiden

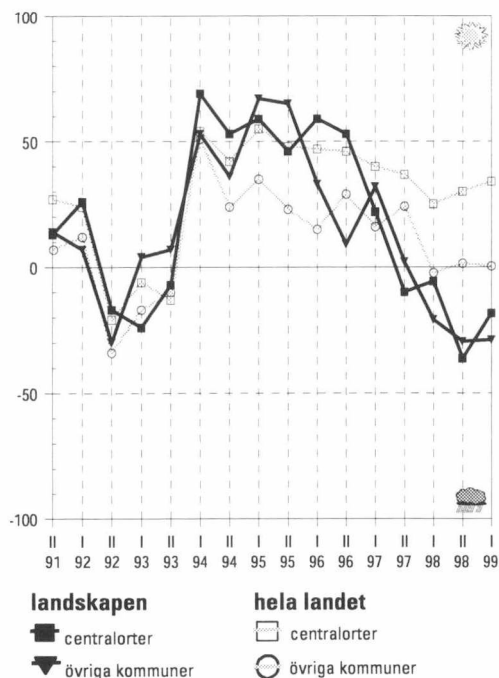
Kajanaland

De allmänna utvecklingsutsikterna för Kajanaland hör till de dyst-raste i hela landet. I Kajanaregionen har läget försämrats avsevärt sedan i höst. Kommunernas finansiella läge är dåligt och problemen är större än någon annanstans i hela landet. Kommunernas skatteintäkter minskar i år och nästa år. Försämringen av det ekonomiska läget återspeglas i kommunernas upplåning, som ökar betydligt åren 1999-2000. I Kajanaregionen blir man tvungen att säga upp eller permittera personal för att balansera ekonomin. På övriga håll i landskapet höjer man avgifter och säljer anläggningstillgångar. Kommunernas ekonomi påverkar även ordnandet av social- och hälsovårdsservicen. Speciellt inom äldreomsorgen och hälsovården ökar problemen inom en nära framtid. Sysselsättningsutvecklingen inom landskapet försämras, arbetslösheten väntas öka i år utanför Kajanaregionen. Det mellankommunala samarbetet fungerar bra i Kajanaregionen, men i det övriga landskapet är förväntningarna betydligt mindre positiva. Investeringarna väntas inte öka nämnvärt i år och nästa år. EU-medlemskapet uppskattas vara till nytta särskilt för utvecklingen av näringslivet.

Lappland

De allmänna utvecklingsutsikterna för Lappland är dystra, utvecklingen försämras i hela landskapet. Kommunernas ekonomiska läge är fortsättningsvis ansträngt. Kommunernas intäkter minskar i år och nästa år. På centralorterna uppskattar över hälften av svars-personerna att deras kommun kommer att höja inkomstskatteprocenten för nästa år. I det övriga landskapet ökar trycket år 2000. Kommunernas upplåning ökar i år och nästa år i hela landskapet. Trots de finansiella svårigheterna är problemen med att ordna social- och hälsovården relativt obetydliga på centralorterna. I det övriga landskapet ökar svårigheterna inom äldreomsorgen och hälsovården i en nära framtid. Förutsättningarna för näringslivets utveckling är alltjämt dåliga i hela landskapet. Sysselsättningsutvecklingen i landskapet är sämre än i fjol. Det mellankommunala samarbetet fungerar rätt bra på centralorterna, men i det övriga landskapet är förväntningarna inte lika positiva som i höstas. Investeringsutvecklingen försämras betydligt i nästa år, investeringstillväxten avstannar i hela landskapet. På centralorterna förhåller man sig reserverat till EU-medlemskapet, i det övriga landskapet uppskattas det ha en positiv inverkan på både kommunens egen verksamhet och näringslivets utveckling.

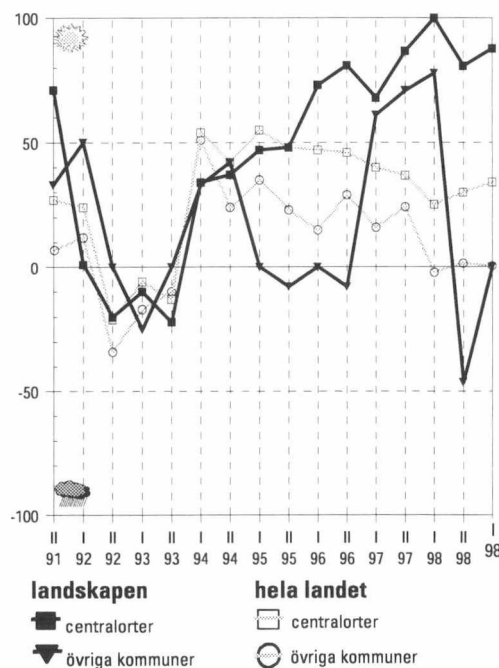
Utvecklingen i framtiden

Åland

De allmänna utvecklingsutsikterna för Mariehamnsregionen är de ljusaste i hela landet, men i det övriga landskapet är utvecklingen sämre. Kommunernas finansiella svårigheter har ökat i hela landskapet under de senaste åren. I Mariehamnsregionen ökar skatteintäkterna kraftigt ännu i år, men nästa år avtar tillväxten betydligt. I det övriga landskapet minskar skatteintäkterna i år. År 2000 ökar kommunernas upplåning i hela landskapet. Kommunernas dagvårdsläge har försämrats sedan i fjol. Utanför Mariehamnsregionen är svårigheterna inom hälsovården mindre än vid någon annan tidpunkt sedan hösten 1991. Arbetslösheten lättar i Mariehamnsregionen under åren 1999-2000. På övriga håll i landskapet kan arbetslösheten rentav öka i år. Det mellankommunala samarbetet fungerar bra i hela landskapet. På Åland betonas särskilt betydelsen av samarbetet inom den ekonomiska regionen. Investeringarna ökar i år, utom i jordbruket. År 2000 fortsätter den positiva investeringsutvecklingen i Mariehamnsregionen. I det övriga landskapet är tillväxt att vänta endast inom industrin. Mariehamnsregionen uppskattas ha nytta av Finlands medlemskap i EU, men i övriga delar av landskapet är uppfattningarna mer negativa.

Utvecklingen i framtiden

ALUEJAKO

Maakunnat
1 = keskusaluekunnat
2 = muut kunnat

Koko maa
1 = SUURET KESKUKSET
2 = TEOLLISUUSKESKUKSET
3 = ESIKAUPUNKIKUNNAT
4 = MAASEUTUKESKUKSET
5 = TEOLLISTUNEET MAA-
SEUTUKUNNAT
6 = MAASEUDUN
PENDELIKUNNAT
7 = ALKUTUOTANTOKUNNAT

Uusimaa KUNTA

ESPOO	1	3
HANKO	2	2
HELSINKI	1	1
HYVINKÄÄ	1	2
INKOO	2	6
JÄRVENPÄÄ	1	3
KARJAA	2	2
KARJALOHJA	2	7
KARKKILA	2	2
KAUNIAINEN	1	3
KERAVA	1	3
KIRKKONUMMI	1	3
LOHJA	2	2
MANTSÄLÄ	2	4
NUMMI-PUSULA	2	7
NURMIJÄRVI	1	3
POHJA	2	5
PORNAINEN	2	6
SAMMATTI	2	6
SIUNTIO	2	3
TAMMISAARI	2	2
TUUSULA	1	3
VANTAA	1	3
VIHTI	1	3

Itä-Uusimaa

ASKOLA	1	6
LAPINJÄRVI	2	7
LILJENDAL	2	7
LOVIISA	2	2
MYRSKYLÄ	2	7
PERNAJA	2	6
PORVOO	1	2
PUKKILA	2	7
RUOTSINPYHTÄÄ	2	6
SIPOO	1	6

Varsinais-Suomi

ALASTARO	2	7
ASKAINEN	1	6
AURA	2	6
DRAGSFJÄRD	2	5
HALIKKO	2	6
HOUTSKARI	2	7
INIÖ	2	7
KAARINA	1	3
KARINAINEN	2	5
KEMIÖ	2	5
KIIKALA	2	7
KISKO	2	7
KORPPOO	2	5
KOSKI TL	1	7

KUSTAVI	2	7
KUUSJOKI	2	7
LAITILA	2	4
LEMU	1	6
LIETO	1	3
LOIMAA	2	2
LOIMAAN KUNTA	2	7
MARTTILA	1	7
MASKU	1	6
MELLILÄ	2	7
MERIMASKU	1	6
MietoINEN	2	6
MUURLA	2	6
MYNÄMÄKI	2	5
NAANTALI	1	3
NAUVO	2	7
NOUSIAINEN	1	6
ORIPÄÄ	2	7
PAIMIO	2	5
PARAINEN	2	2
PERNIÖ	2	5
PERTTELI	2	6
PIIKKIÖ	1	3
PYHÄRANTA	2	3
PÖYTYÄ	2	7
RAISIO	1	3
RUSKO	1	3
RYMÄTTYLÄ	1	7
SALO	2	2
SAUVO	2	7
SOMERO	2	7
SUOMUSJÄRVI	2	7
SÄRKISALO	2	5
TAIVASSALO	2	7
TARVASJOKI	1	6
TURKU	1	1
UUSIKAUPUNKI	2	2
VAHTO	1	6
VEHMAA	2	7
VELKUA	1	7
VÄSTANFJÄRD	2	7
YLÄNE	2	7

Ahvenanmaa

BRÄNDÖ	2	7
ECKERÖ	1	6
FINSTRÖM	1	6
FÖGLÖ	2	7
GETA	1	7
HAMMARLAND	1	6
JOMALA	1	6
KUMLINGE	2	7
KÖKAR	2	6
LEMLAND	1	6
LUMPARLAND	1	6
MAARIANHAMINA	1	1
SALTVIK	1	6
SOTTUNGA	2	7
SUND	1	6
VÄRDÖ	2	6

Satakunta

EURA	2	5
EURAJOKI	2	6
HARJAVALTA	1	2
HONKAJOKI	2	7
HUITTINEN	2	4
JÄMIJÄRVI	2	7
KANKAANPÄÄ	2	4
KARVIA	2	7
KIIKOINEN	2	7
KIUKAINEN	2	5
KODISJOKI	2	6
KOKEMÄKI	2	4
KULLAA	1	6
KÖYLIÖ	2	6
LAPPI	2	5
LAVIA	2	7

LUVIA	1	6
MERIKARVIA	2	5
NAKKILA	1	6
NOORMARKKU	1	6
POMARKKU	1	5
PORI	1	1
PUNKALAUDUN	2	7
RAUMA	2	2
SIIKAINEN	2	7
SÄKYLÄ	2	5
ULVILA	1	3
VAMPULA	2	7

Kanta-Häme

FORSSA	2	2
HATTULA	1	6
HAUHO	1	7
HAUSJÄRVI	2	6
HUMPPILA	2	7
HÄMEENLINNA	1	1
JANAKKALA	1	5
JOKIOINEN	2	6
KALVOLA	1	5
LAMMI	2	7
LOPPI	2	7
RENKO	1	6
RIIHIMÄKI	2	2
TAMMELA	2	6
TUULOS	2	7
YPÄJÄ	2	7

Pirkanmaa

HÄMEENKYRÖ	2	4
IKAALINEN	2	7
JUUPAJOKI	2	5
KANGASALA	1	3
KIHNIO	2	7
KUHMALAHTI	1	7
KUOREVESI	2	5
KURU	1	7
KYLMÄKOSKI	2	7
LEMPÄÄLÄ	1	3
LUOPIOINEN	2	7
LÄNGELMÄKI	2	7
MOUHIJÄRVI	2	7
MÄNTTÄ	2	2
NOKIA	1	2
ORIVESI	2	4
PARKANO	2	4
PIRKKALA	1	3
PÄLKÄNE	2	5
RUOVESI	2	7
SAHALAHTI	1	5
SUODENNIEMI	2	7
TAMPERE	1	1
TOIJALA	2	2
URJALA	2	7
VALKEAKOSKI	2	2
VAMMALA	2	4
VESILAHTI	1	7
VIIALA	2	3
VILJAKKALA	2	6
VILPPULA	2	5
VIRRAT	2	4
YLÖJÄRVI	1	3
ÄETSÄ	2	5

Päijät-Häme

ARTJÄRVI	2	7
ASIKKALA	2	5
HARTOLA	2	7
HEINOLA	2	2
HOLLOLA	1	3
HÄMEENKOSKI	1	7
KÄRKÖLÄ	1	5
LAHTI	1	1

NASTOLA	1	5
ORIMATTILA	2	4
PADASJOKI	2	5
SYSMÄ	2	7

Kymenlaakso

ANJALANKOSKI	2	4
ELIMÄKI	1	7
HAMINA	2	2
IITTI	1	4
JAALA	1	7
KOTKA	1	1
KOUVOLA	1	1
KUUSANKOSKI	1	2
MIEHIKKÄLÄ	2	7
PYHTÄÄ	1	6
VALKEALA	1	6
VEHKALAHTI	2	6
VIROLAHTI	2	7

Etelä-Karjala

IMATRA	2	2
JOUTSENO	2	5
LAPPEENRANTA	1	1
LEMI	2	6
LUUMÄKI	2	7
PARIKKALA	2	7
RAUTJÄRVI	2	5
RUOKOLAHTI	2	6
SAARI	2	7
SAVITAIPALE	2	7
SUOMENNIEMI	2	7
TAIPALSAARI	1	6
UUKUNIEMI	2	7
YLÄMAA	1	7

Etelä-Savo

ANTTOLA	1	7
ENONKOSKI	2	7
HAUKIVUORI	2	7
HEINÄVESI	2	7
HIRVENSALMI	1	7
JOROINEN	2	7
JUVA	2	4
JÄPPIÄ	2	7
KANGASLAMPPI	2	6
KANGASNIEMI	2	7
KERIMÄKI	2	7
MIKKELI	1	1
MIKKELIN MLK	1	6
MÄNTYHARJU	2	7
PERTUNMAA	2	7
PIEKSÄMÄEN MLK	2	6
PIEKSÄMÄKI	2	2
PUNKAHARJU	2	7
PUUMALA	2	7
RANTASALMI	2	7
RISTIINA	1	7
SAVONLINNA	2	2
SAVONRANTA	2	7
SULKAVA	2	7
VIRTASALMI	2	7

Pohjois-Savo

IISALMI	2	4
JUANKOSKI	2	7
KAAVI	2	7
KARTTULA	2	7
KEITELE	2	7
KIURUVESI	2	4
KUOPIO	1	1
LAPINLAHTI	2	7
LEPPÄVIRTA	2	7
MAANINKA	1	7
NILSIÄ	2	7

PIELAVESI	2	7
RAUTALAMPI	2	7
RAUTAVAARA	2	7
SILIJÄRVI	1	5
SONKAJÄRVI	2	7
SUONENJOKI	2	4
TERVO	2	7
TUUSNIEMI	2	7
VARKAUS	2	2
VARPAISJÄRVI	2	7
VEHMERSALMI	1	7
VESANTO	2	7
VIEREMÄ	2	7

Pohjois-Karjala

ENO	2	5
ILOMANTSI	2	7
JOENSUU	1	1
JUUKA	2	7
KESÄLAHTI	2	7
KIIHTELYSVAARA	1	7
KITEE	2	4
KONTIOLAHTI	1	6
LIEKSA	2	4
LIPERI	1	7
NURMES	2	4
OUTOKUMPU	2	4
POLVIJÄRVI	2	7
PYHÄSELKÄ	1	6
RÄÄKKYLÄ	2	7
TOHMAJÄRVI	2	7
TUUPOVAARA	2	7
VALTIMO	2	7
VÄRTSILÄ	2	7

Keski-Suomi

HANKASALMI	2	7
JOUTSA	2	7
JYVÄSKYLÄ	1	1
JYVÄSKYLÄN MLK	1	3
JÄMSÄ	2	4
JÄMSÄNKOSKI	2	5
KANNONKOSKI	2	7
KARSTULA	2	7
KEURUU	2	4
KINNULA	2	7
KIVIJÄRVI	2	7
KONNEVESI	2	7
KORPILAHTI	1	7
KUHMOINEN	2	7
KYYJÄRVI	2	7
LAUKAA	1	5
LEIVONMÄKI	2	7
LUHANKA	2	7
MULTIA	2	7
MUURAME	1	3
PETÄJÄVESI	1	7
PIHTIPUDAS	2	7

PYLKÖNMÄKI	2	7
SAARIJÄRVI	2	4
SUMIAINEN	2	7
SUOLAHTI	2	5
TOIVAKKA	1	7
UURAINEN	1	7
VIITASAARI	2	4
ÄÄNEKOSKI	2	2

Etelä-Pohjanmaa

ALAHÄRMÄ	2	7
ALAJÄRVI	2	4
ALAVUS	2	4
EVIJÄRVI	2	7
ILMAJOKI	1	5
ISOJOKI	2	7
JALASJÄRVI	2	4
JURVA	2	5
KARIJOKI	2	7
KAUHAJOKI	2	4
KAUHAVA	2	4
KORTESJÄRVI	2	7
KUORTANE	2	7
KURIKKA	2	4
LAPPAJÄRVI	2	7
LAPUA	2	4
LEHTIMÄKI	2	7
NURMO	1	6
PERÄSEINÄJOKI	1	7
SEINÄJOKI	1	1
SOINI	2	7
TEUVA	2	7
TÖYSÄ	2	7
VIMPELI	2	7
YLIHÄRMÄ	2	7
YLISTARO	1	7
ÄHTÄRI	2	4

Pohjanmaa

ISOKYRÖ	2	7
KASKINEN	2	5
KORSNÄS	1	7
KRISTIINANKAUPU	2	4
KRUUNUPYY	1	7
LAIHIA	2	5
LUOTO/LARSMO	2	6
MAALAHTI	1	7
MAKSAMAA	2	7
MUSTASAARI	1	6
NÄRPIÖ	2	4
ORAVAINEN	2	7
PEDERSÖREN KUNTA	2	7
PIETARSAARI	2	2
UUSIKAARLEPYY	2	7
VAASA	1	1
VÄHÄKYRÖ	2	6
VÖYRI/VÖRÄ	2	7

Keski-Pohjanmaa

HALSUA	2	7
HIMANKA	2	7
KANNUS	2	5
KAUSTINEN	2	7
KOKKOLA	1	1
KÄLVÄ	1	6
LESTIJÄRVI	2	7
LOHTAJA	1	7
PERHO	2	7
TOHOLAMPI	2	7
ULLAVA	1	7
VELTELI	2	7

Pohjois-Pohjanmaa

ALAVIESKA	2	7
HAAPAJÄRVI	2	4
HAAPAVESI	2	4
HAILUOTO	1	7
HAUKIPUDAS	1	3
II	2	6
KALAJOKI	2	4
KEMPELE	1	3
KESTILÄ	2	7
KIIMINKI	1	3
KUIVANIEMI	2	7
KUUSAMO	2	4
KÄRSÄMÄKI	2	7
LIMINKA	2	5
LUMIJOKI	2	7
MERIJÄRVI	2	7
MUHOS	2	5
NIVALA	2	4
OULAINEN	2	4
OULU	1	1
OULUNSALO	1	3
PATTIJOKI	2	3
PIIPPOLA	2	7
PUDASJÄRVI	2	4
PULKKILA	2	5
PYHÄJOKI	2	6
PYHÄJÄRVI	2	4
PYHÄNTÄ	2	7
RAAHE	2	2
RANTSILA	2	7
REISJÄRVI	2	7
RUUKKI	2	7
SIEVI	2	7
SIIKAJOKI	2	7
TAIVALKOSKI	2	7
TEMMES	2	6
TYRNÄVÄ	2	7
UTAJÄRVI	2	7
VIHANTI	2	5
YLI-II	2	7
YLIKIIMINKI	1	7
YLVIESKA	2	4

Kainuu

HYRYNSALMI	2	7
KAJAANI	1	1
KUHMO	2	4
PALTAMO	2	5
PULANKA	2	7
RISTIJÄRVI	2	7
SOTKAMO	1	4
SUOMUSSALMI	2	4
VAALA	2	7
VUOLIJOKI	1	5

Lappi

ENONTEKIÖ	2	5
INARI	2	4
KEMI	1	1
KEMIJÄRVI	2	4
KEMINMAA	1	3
KITTILÄ	2	7
KOLARI	2	5
MUONIO	2	5
PELKOSENNIEMI	2	7
PELLO	2	4
POSIO	2	7
RANUA	2	7
ROVANIEMEN MLK	1	6
ROVANIEMI	1	1
SALLA	2	7
SAVUKOSKI	2	7
SIMO	1	6
SODANKYLÄ	2	4
TERVOLA	2	7
TORNIO	1	2
UTSJOKI	2	5
YLITORNIO	2	4

	tulovero- prosenttia korotetaan	tulovero- prosenttia pidetään ennallaan	tulovero- prosenttia lasketaan
1.	☐	☐	☐
a) Arvioitkaa kunnanvaltuuston päätöstä tuloveroprosentista vuodelle 2000:	☐	☐	☐
b) Arvioitkaa kunnanvaltuuston päätöstä tuloveroprosentista vuodelle 2001:	☐	☐	☐
2. Arvioitko kuntanne veroäyrimäärän kehityksen olevan	parempi	yhä hyvä	huonompi
a) kuluvana vuonna edelliseen vuoteen verrattuna	☐	☐	☐
b) seuraavana vuonna kuluvaan vuoteen verrattuna	☐	☐	☐
3. Arvioitko kuntanne velkamäärän olevan	suurempi	yhä suuri	pienempi
a) kuluvana vuonna edelliseen vuoteen verrattuna	☐	☐	☐
b) seuraavana vuonna kuluvaan vuoteen verrattuna	☐	☐	☐
4. Mitä keinoja kuntatalouden tasapainoittamiseksi arvioitte kunnassanne käytettävän	vuonna 2000 ↓	↑ sitä seuraavien 2-3 vuoden aikana	
a) tuloveroprosentin korotus	☐	☐	☐
b) kiinteistöveron korotus	☐	☐	☐
c) maksujen korotus	☐	☐	☐
d) henkilöstön irtisanominen	☐	☐	☐
e) henkilöstön lomaus	☐	☐	☐
f) investointien vähentäminen	☐	☐	☐
g) käyttömäänsuuden realisointi	☐	☐	☐
h) muu toiminnan tehostaminen, mikä _____	☐	☐	☐
i) ei tarvetta sopeustoimiin	☐	☐	☐
5. Arvioitko työttömyyden kunnassanne	lisääntyvän	pysyvän ennallaan	vähentyvän
a) kuluvana vuonna edelliseen vuoteen verrattuna	☐	☐	☐
b) seuraavana vuonna kuluvaan vuoteen verrattuna	☐	☐	☐
6. Arvioitko investointien määrän kuntanne alueella olevan	suurempi	yhä suuri	pienempi
a) kuluvana vuonna edelliseen vuoteen verrattuna	☐	☐	☐
* teollisuudessa	☐	☐	☐
* maataloudessa	☐	☐	☐
* asuntorakentamisessa	☐	☐	☐
* kaupan ja palveluiden alalla	☐	☐	☐
b) seuraavana vuonna kuluvaan vuoteen verrattuna	suurempi	yhä suuri	pienempi
* teollisuudessa	☐	☐	☐
* maataloudessa	☐	☐	☐
* asuntorakentamisessa	☐	☐	☐
* kaupan ja palveluiden alalla	☐	☐	☐

7. Miten näette eri kunnallishallinnon tehtävien kehittyvän kunnassanne seuraavan 2-3 vuoden aikana?

	ongelmia tulossa	ei muutoksia	ongelmat poistumassa
* rahoitus	☐	☐	☐
* kuntien yhteistyö	☐	☐	☐
* päivähoitopalvelut	☐	☐	☐
* vanhusten hoitopalvelut	☐	☐	☐
* terveydenhoitopalvelut	☐	☐	☐
* ympäristöasiat	☐	☐	☐
* elinkeinoelämän kehittäminen	☐	☐	☐
* kaavoitus	☐	☐	☐
* kunnallistekniikka ja energianhuolto	☐	☐	☐
* asuminen	☐	☐	☐
* koulutus	☐	☐	☐
* kulttuuri	☐	☐	☐
* vapaa-aika	☐	☐	☐

8. Arvioitko kuntanne yhteistyön lähitulevaisuudessa

	lisääntyvän	pysyvän ennallaan	vähenevän
* seutukunnallisesti	☐	☐	☐
* maakunnallisesti	☐	☐	☐
* suhteessa valtionhallintoon	☐	☐	☐
* suhteessa elinkeinoelämään	☐	☐	☐
* kansainvälisesti	☐	☐	☐

9. Arvioitko EU-jäsenyyden vaikuttavan lähitulevaisuudessa

	myönteisesti	ei vaikutusta	kielteisesti
* kuntanne toimintaan	☐	☐	☐
* kuntanne elinkeinoelämän kehittymiseen	☐	☐	☐

10. Arvioitko kuntanne kehityksen tulevaisuudessa

* parantuvan selvästi	☐	☐	☐
* parantuvan jonkin verran	☐	☐	☐
* pysyvän ennallaan	☐	☐	☐
* huonontuvan jonkin verran	☐	☐	☐
* huonontuvan selvästi	☐	☐	☐

1. Vad tror Ni om kommunfullmäktiges beslut	höjs	är oförändrat	sänks
a) om inkomskattesatsen år 2000:	☐	☐	☐
b) om inkomskattesatsen år 2001:	☐	☐	☐
2. Hurdan tror Ni att skattöresutvecklingen i kommunen kommer att vara	bättre	lika bra	sämre
a) detta år jämfört med föregående år	☐	☐	☐
b) nästa år jämfört med detta år	☐	☐	☐
3. Tror Ni att skuldbördan i Er kommun	större	lika stor	mindre
a) detta år jämfört med föregående år	☐	☐	☐
b) nästa år jämfört med detta år	☐	☐	☐
4. Vilka medel tror Ni kommer att användas i Er kommun för att balansera den kommunala ekonomin?	år 2000 ↓	under de 2-3 åren efter det ↓	
a) höjning av inkomskatteprocenten	☐	☐	
b) höjning av fastighetsskatteprocenten	☐	☐	
c) höjning av avgifterna	☐	☐	
d) uppsägning av personalen	☐	☐	
e) permittering av personalen	☐	☐	
f) minskning av investeringar	☐	☐	
g) realisering av driftstillgångar	☐	☐	
h) annan effektivisering av verksamheten, vad	☐	☐	
i) inget behov av anpassning	☐	☐	
5. Tror Ni att arbetslösheten i Er kommun	ökar	är oförändrad	minskar
a) detta år jämfört med föregående år	☐	☐	☐
b) nästa år jämfört med detta år	☐	☐	☐
6. Hur tror Ni att investeringsvolymen inom Er kommun	ökar	är oförändrad	minskar
a) detta år jämfört med föregående år förändras	☐	☐	☐
* inom industrin	☐	☐	☐
* inom lantbruket	☐	☐	☐
* inom bostadsproduktionen	☐	☐	☐
* inom affärs- och servicesektorn	☐	☐	☐
b) nästa år jämfört med detta år	ökar	är oförändrad	minskar
* inom industrin	☐	☐	☐
* inom lantbruket	☐	☐	☐
* inom bostadsproduktionen	☐	☐	☐
* inom affärs- och servicesektorn	☐	☐	☐

7. Hur tror Ni att de olika uppgifterna inom kommunalförvaltningen kommer att utvecklas i Er kommun under de följande 2-3 åren	problem är att vänta	inga förändringar	problemen minskar
* finansiering	☐	☐	☐
* samarbete kommuner emellan	☐	☐	☐
* dagvårdsservice	☐	☐	☐
* vårdtjänster för äldre	☐	☐	☐
* hälsovårdstjänster	☐	☐	☐
* miljöfrågor	☐	☐	☐
* utvecklande av näringslivet	☐	☐	☐
* planering	☐	☐	☐
* kommunalteknik och energiförsörjning	☐	☐	☐
* boende	☐	☐	☐
* utbildning	☐	☐	☐
* kultur	☐	☐	☐
* fritid	☐	☐	☐
8. Tror Ni att samarbetet i Er kommun i närmaste framtid	ökar	är oförändrat	minskar
* inom regionkommunerna	☐	☐	☐
* inom landskapen	☐	☐	☐
* i förhållande till statsförvaltningen	☐	☐	☐
* i förhållande till näringslivet	☐	☐	☐
* internationellt	☐	☐	☐
9. Tror Ni att medlemskapet i EU i närmaste framtid verkar på	positivt	har ingen verkan	negativt
* kommunens verksamhet	☐	☐	☐
* utvecklingen i kommunens näringsliv	☐	☐	☐
10. Väntar Ni Er att utvecklingen i Er kommun i framtiden skall			
* förbättras klart	☐	☐	☐
* förbättras något	☐	☐	☐
* vara oförändrad	☐	☐	☐
* försämrans något	☐	☐	☐
* försämrans klart	☐	☐	☐

